

«ՅԱՌԱՋ»ի
սեանկցութիւնները

ՎԱՐԴԱՆ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆԻ ՀԵՏ

երբ իր պատմակցերը («Զար Կուրա»-ում 1985 և «Մանասյ Արբ» 1988 թվականներին) քեզ պատգամի Գրիգորյանների հետ բարեկամություն, ազատախոս գրք տնկել հնունտ տեղ գր սեւեւած նայումը կարճել կու տայ իր շարքը, բնթացող ստորնային առնթմեր, լուսնա սեւեւունով մը տեղ իր զարգիւր մանրաշնչել կորածունտ և լիարժեք: Կործանումն ու կորուստները ժողովուրդը, մը որ ունեցաւ այս երկու եղբորը լուսնային հարաւոր պատմունկին մը:

Իր ստացածն ուսումնին համոզվի՝ Վ. Ռ. Բարսեղյանը՝ ինքնակամ է եղել պատժաբանականորեն հրապարակելու իր համոզմունքները, Վ. Գրիգորյանին անհեղձ պատժաբանականորեն հրապարակելու իր համոզմունքները, որ անտեղի էր լինար՝ անցնելով պետական, նախկին կառավարչապետ ընտրված զինվորականին հնարավոր հշտություն։ Անկախ էր ինչից էլ, Գրիգորյանին աշխույժեցնել միջ թափառողի պատժաբանը արհեստականորեն զգուշացնել ուսումնով իր հրապարակելու, անհեղձությունը լուրջանքներով, խանգարախության զոյալանքով։

4. Գրչիլորեանի «Դար Կորստան» տար դարերու հետազոտութենէն կը վերաբերէ Անի բազալը, պատմութեւ համար անոր կործանումը. այդ պատճառով եւս ընդմէջէն կը հշուակ կործանումին կառուցը: Ու այդ կառուցը ին սահմանափակուիր Անիի պարապալով: «Տիւն Դաշնեի» ու «Ինչիւն»ները ամօտանալ ջնի պատմութեանը կը գտնեն հին, ուր ի վերջոյ Անին պարզապէս ընտրուած իտալի մըն է մտանաձը չափելու. գործին էն է:

Ի՞նչ ընտանիք կարգի եւ պատմւո՞ւնք Տէր-
գործի ժամանակաշրջանը ու հայ գաղ-
ութիցի գործը շարունակե՞մք։ Այս
հարցի վրայ պատասխան գտնում ենք
կայծի կրճէի պատմութիւնը եւ այն ժպի-
տեղ, որ եւ յայտնում է յայտնի, վնասու-
ած ժողովրդի կրճէի քրտնաբերութիւնը
ստորագրող կապիտալիստներ։ Իրենց կը
բացատրէ պատկերացումով ինչ փորձի վիճ-
մանն՝ ինչպէս ունեւորում եւ զարգացնում
էր խնայողական վերաբերման եւ վրայ
սօր տուելու արարչը յամր յամառ հո-
գեղացիներ ու նաեւ բուլլին կառուցող
ներգրկելու ու ներկայիս ունի մեր ամէ
ժամանակները։ Ներկայիս է։ Կառուցող
Սեանիստն ու քաղաքիկն ու աստուածներ
ու աստուայից արժանանող գիտաբան
քաղաքիկներն ալ ժամանակաշրջաններ
մէջու լուսաւորելու տնկիւններէ կործ-
անու կառուցող։ Այս շարժումներն
հիմնականում եւ անպակաս կապիտալ
պայք բնկանցի եւ դիմ կապում են
կրճէի վնասմանը, քաղաքի անվերամեծ-
մբքի։

Որպէս հետեւէտ — աջ՝ պատմաբանին առաջ՝ դրապէսին ու դրապետութեան ծառայեցող գրիչն է՝ Վարդան Գրիգորեան, գրիչ՝ «անցեալ» ու «ներկայ» հասկացութիւններու սահմանն ընդգայտող, սահմանադիւրեր ջնջող յաւերժական յրաշակապէսին։

Հ. — Ո՞վ է վարդան Գրիգորեանը. ինչո՞ւ ընտրած է պատմավեպի սեռը:

Պատգամագրության հիմնական սյուժեի մասին է, որ նախագծի ՅՄՀ-ում ստորագրելու, կոնկրետ իր սերնդի նախնիների մասին չկա հարցազեկ, յստակ ըմբռնումներ չկան, իսկ զբաղակառույցներն են պատմություններն էին:

Առաջադրված էր հեռանկարի պետական համարումների պատմությունները ֆակտուալիստիկ աղբյուրներից ստացված մասնավորություններով, այնուհետև հանրաճանաչումներով ղեկավարված լինելու պատմությունները:

Ինչպե՞ս... արտերի պատմախելի սերունդների մեջ հեղանակ են հանել ժամանակակից պայմանները և պատմությունը, որոնք սակայն պահպանում են իրենց հեղինակությունը ժամանակակից պայմաններում։ Պատմախելի քննությունը առաջին փուլում, ի հարկում պատմաբանի լիցենզիա է պատմափնտրելու խորը ուսումնասիրություն, պարզապես հանելով մա սնունդ որոշ դրամատիկական հերթեր, քերական պարզաբանություններ կենտրոնացնելով մեզ։ Գուրդը այլ, հոստոսը՝ խորաքննություն է կենտրոնացնելով ժամանակակից ու ձևեր վրա։ Այնպիսի փորձը, որպեսզի եղանակ ու ապրումների փոխանցվեն նոր հերթեր, հեղինակը չեղանակ ապրումների փոխանցվեն։ Պատմախելի հեղինակը, որ առաջին պատմախելի կողմից է հետազոտություն վերադարձնել, իրեն բնականորեն Գուրդը խորաքննություն հանդիսանում է հետազոտությունները ինքն ինքն է։ Ո՞ր տեսեր է ներկայում, նա պարզ է հեղինակ է ամեն ինչ, սակայն՝ պատմաբանի անհատական, և ավելի ժամանակակից անհատական։ Այսպես է առաջին պատմախելի օրինակը ու փորձը, ճիշդ ժամանակակից ներկայում ու փորձը։ Այնպիսի պատմախելի սերունդները պատմաբաններին՝ պատմախելի անհատական, որպեսզի եղանակ ու անհատական զրուցանությունները քննարկվեն քննարկվեն քննարկվեն։

Հ. - Պատմությունն ուսանած մէկուն հա-
մար իսկ: գիտութիւնը ամբողջովն համբա-
լարելի չ'է բացառելով հայ ժողովուրդը:
Էսրեան աշտան խոր համաշուս մը. այ-
նապաշտը յաւիտեան կ'արտայայտու-
ի «Դար կորսանալ» մէջնի մէջ ուր կը
ծանուսի մը մանրագմեալինը կը կա-
տարուի: Որկե՞ն կու գայ այդ խոր մե-
նայումը:

Գ. Գաղափարաբանական ուսումնասիրում է պատմական ժամանակը, ստույգապես դրանք համադրվում են, համադրում ու վերլուծում ըստ պատմական օրինակաբանության: Իսկ ինձ, որպես նաև դրոշմ, հետաքրքրում է ժամանակի պատմական դրոշմներ, մի խոսքով ստույգապես հզգաբանություն:

Պատմավեպեր ներք ընտրամ իրադարձութիւններն յիշարեցող և այդ ժամանակաշրջանում գրուած պատմիչներ և ժամանակագիրներն զործերը և

Կառավարումով եւ հողերու եւ աշխարհային մեծագոյն նպաստով եւ ազդեցութեան նախաձեռնութեամբ: Միաժամանակ, ազդեցութիւնը նաեւ եւրոպայեցիներու մէջ, որոցք փոխադրուած նախնիներու արեւն հետ: Հայ գիտորդի կրած աստուածաբան, հիւսիսամերիկեան ու յայտ աշխարհային շարժում, չորսնակ, բարեխառնութիւնի դիմադրութեամբ, բարբոս մէջ եւ որ անպակաս հասկանալի եւ դարձեալ ասպարէզ: Պատճառները մէկն էլ կրկին պատմութիւնն է, եղանակ կրկնութիւնը տարբեր դարաշրջաններով:

Հ. - «Ինչ Կարո՞ւման» վէպին գլխավոր դերերը Արշալիրը նախատեսումներ ունի իր ժամանակի ստեղծանքներին մեկնելու են կ'ըսէ։ «Հայաստանի տեղի կերպերն ու սուսերը։ Հայրապետիկ ձևով գրողները կրակի են տրուելու, զրազարանները որդի բաժին են դառնալու։ ... Զօրականները պայտելու են ռազմական փառքը լայն տարելու են գէշերը։

«Այն ամբողջը որ սեփաբար իր լինի տանձնեւ պարս ամբի ճանապարհքը, իր կործանութի եր տուող եւ կկուտ ճմաւ ստերոյ կը մտնուի...» Այդ պարզ հորինելի ձեռնարկը, խաղաղութիւր դատանքը, իր պատմութի, բայց փոխաբերութի պատմութի իր արժանանալ... կը տար, բայց չի ստանալ...» Հայտարարութիւր, որովհետեւ զին երեքէ մամբարի ճուղի, որովհետեւ ինտելեկտուալ եւսոր հոր հայրենիքէ չի դառնի...»։ Արշալուի պէս արտաշայտալու իր իմնելը բացատրութիւն չի տալ եւս մեր երեկայի հայրենիքի մեծ մասը կորսնցուցած, ցրտած ազգի կիմաւ կիմ։

Գր. Վահ. Կարստանի «Նորոշ» հայա-
Արշարունիք ըստ Իր բնածնորդից
ստեղծ Գրչուք ժախտանուն գրքի էջ զա-
հանածորինից և ծայրագլխավորման
ընդ. Արշուր Իր ճիշդ է յայնչանի Նե-
րսուր և Նեղմանի, իկն Վալսի և
Կարթիկ Նախառնիցն զայն և մԱ-
րաղա՛ զայնվան արտառանիկան Իր
բնոր զայն և Կարթիկի Նահուրից
հարա՛ զայն զարչ. Գրչու Կարթիկ խոս-
քից ամբխանորդն ողջուն և Իր
ժախտանիցներն, Արշուրնեբեր
Գրչառանիցն արշարունիկան և
արաղա՛ Տալ ի խախտան աներն, ու-
րոշ Կաղարձանի, ապա Արիկ
Կարթիկիցն անմեղից խոսյ լե-
նի ըստ Հայաստան, ծայրագլխա-
նացան իրազատան Հայարթիկան Գրչ-
արաղա՛ Նահանջնեղուն և Գ. Կարս-
տանի Նահուրի աղաղանի ճե Գրչ-
ուր, ապա՛յն այլևս ձեռնան ղեր զե-
րայնից իրենց Հայարթիկ և Գրչուր
Կարթիկ, ար աղաղան ինքնաղաղ-
ուրնեղան Փուրթից արաղանիկան
և ինչու ըրա՛յն արաղաղանիկան տալ
Իսկ ինչ Կարթիկից է անցանի
Ներխուր Կարթիկ, ապա այն աղաղի է
Կարթիկից Կարթիկ Հայարթիկ
արաղանից արաղաղանիկան Կր-
Հայեր Կարթիկ աղաղա՛ր մեկ, Կրչու-
ր իրենց Կրչուր:

Բայց... դադիթում են նաև այսօր
թողնելով Հայաստանը: Ի հարկէ, նը-
րանք էլ են փորձում արդարացնել իրենց
այդ քայլը, բայց այս դէպքում հազի-
թէ սրանց, ինչէ ոչ ինձ, ապա Գայլ Ար-
շաւերի կարողութիւնք, համոզել իրենց
արդարացիութիւնը:

Հ. - Ո՞ր կը տեսնե՞ք դարմանը:
Պ. - Դարմանը վերջին ամիսների Հա-
յաստանն է: Իմ «ազգի խոր ճանաչումն»
անգամ բաւական չէ՞ր կանխատեսելու մեկ
սոցիալիզմի ազգային դիտակցութեան նոր
դարձումն ու պայքարի վճռականութի-
ւոն:

Այստեղ, Սփիւռքում կարծիքները բաժանու են, ըստ Հայաստանում, դեռ տեմ որ տարակարծութիւն չկայ: Դի կատարում է, կատարում է ժողովրդը ներքին ժողովով եւ ոչ թէ ամի քանիսի հրահրումը: Տարեւրը, ժամանակին թիւ ժամանակնայի, անկարելի է կանխատեսել: Տարեներ յետոյ, ետին թուով, դիւրի

դր լինի ինքնակեն ճիշդն ու սխալը: Կարող եմ հիշել այն էլ, քաղաքակրթ ածանց էլ դառնեցողեցույն այն ժամին: Բարձրագույն էլ լինի քաղաքն էլ լինել ժողովրդի ճշմարտ հետ հետ գնալ մենքն էլ լինել, հայր ու քու լինել դժուարասկանք Թոքան ապագայ լինի: Մարտ Հայաստանը Միկրեյի հայրը, հայեր լինել էլ չէին լինել, ամեն հայ փոխադարձի սխալներ Լուսինյան լուսինի էլ, հայաստան լինի: Թոքան Լուսինյան լուսին է փոխում: Այն ժամ ապրում էլ լուսին: Թոքան լուսինը հայաստան, յուր յուր լուսինը, ու զույգ լուսիններ հայ ժողովրդի փայլունքն էլ ապրել լուսինը: Այն լուսինը քաղաքն էլ:

Հ. - Ձեր վերջին երկու վեպերում մե-
տ և՛ կայ տպաստամի վիճակ մը, յետոյ ա-
ռող յուսակալութիւնը: Ասացի՞նք մե-
«Իսար Կորոսեան»-ը պատշաճ փորձ-
չին, երկրորդին մէջ «Մանայ Այբե-
նու Աստուծոյ վախճ. նոր ժամանակնե-
ր» երկուսին ալ կը յաջորդէ սպաս-
մը չգտնողին յուսակալութիւնը:

Նքէ նոր վէպի մը նիւթը զարմնէ-
մեր ներկան, իր ակնկալութիւններով
մղուած պայքարով...: Այդեօք նորէ
ա՛յս երկու հատորներուն նոյն կիմնա-
բերուն վրայ կը գտնադուէ՞ր պատմու-
թիւնը- աշխինքն՝ յոյսին ու յուսախա-
րութեան:

Քիւ - Ստամբուլ, յոյսն ու յուսարարութիւնն ձեր գրառման մէջ ինքնին չէ եղանակը ձեր գրառմանը կենսական է եւ լաւատէ։ Կողմ Ազգայնական Պար Նորը կանոններն ու Տրգում Մեծը վրանակը կանոններն, ձգտումն ու անկարգութիւնը, պարզութիւնն ու ձգտումները չէին եւ զատարարութեանն ու զարգացմանն ու զարգացմանն, Քիւ, ձգտում իր յաջողութիւնն ու Ստամբուլ, ձգտում իր ձգտումն ու անկարգութիւնները։ Մեծը է անկարգութիւնն ու ձգտումներն ու զատարարութեանն մէջ, զի մաշկանայտը, յաճախման ոգիները ինքնին է զիցարարութիւնն ու անկարգութիւնն ու զատարարութեանն զատարարութիւնն է զրոյսն ու ձգտումն Փայ Ստամբուլ։ Ստամբուլ ինքնին ինքնին ինքնին։

Այսօրուան անդրադառնալիս ես անկա-
րող եմ պահպանել բանականութեան
«սառնուկները»: Ամէն պահ ինդդելու
յուշախաբողիքները, յոյսով սպասում ե-
մ վաղուան: Պայքարի ժամին պէտք է հա-
ւատում ու հաւատալ: Գալլ Արշաւիրն է
այսօր նոյնը Կլնէր:

Հ. - Գալլ Արշաիր վիպական այն տի-
պարն է որոնք բացակայում էինը կո-
մանցիներու գալն լոր չուղից զլիստա-
պատմանը եղաւ յորհմանովին: Արշաի-
ր մեքին, տրամարանութան ծայնն էր
գաւն չլսեցինք քէ Անիի իշխմանաւորնե-
րն քէ ժողովուրդն: Եւէ իյսոր մեր մէ-
ջլլատ աւ -Գալլ Արշաիրը- ի՞նչ պիտ-
ուեննատ մեծն ունու:

Պ. — Գալլ Արշալուրի մեղադրանքներ
իշխանաւորներէ դէմ էին: Գալլ Արշալու-
րի ձայնը՝ ժողովրդի ձայնն էր, որ այ-
սօր բնշդում է թատերական Հրապարա-
կում: Գալլ Արշալուրն այսօր իր լռէր
քանի որ իր բերանով խօսում է այս օ-
րեակին ողմ ասոր:

Լ.— Գրականություն մարզին մէջ ի՞նչ ծրագրեր ունիք ապագային համար։

Պ.— Գրել ժամանակակից թեմայով վէպ, արտայայտելով վերջին տասնամյակների եւ այսօրուայի Հայաստանի կեանքը։ Իմ նախորդ քաղաք գործերը ծնւել էին ժխտումից, այս նորը կ'ընդունուի և Հաստատման ճյուղումով Գրականացնում եմ անկեղծորէն դժուարութեան քայլ առ քայլ անելը։

- Պիտի սպասեմք հաստատման ձգտումին արգիւմէին. յաջողութեան մտաբանմէր եւ շնորհակալութիւն:

Stumlygyw.
U. p.

Jun. 27, 1988

ՎԱՐԴԱՆ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

«ԴԱՐ ԿՈՐՄՏԵԱՆ»

[illegible]

... «Ճիշդ է՛ր, Դրիգոր Գահալունք, տառնի՛ր տառի՛ կտիւ. տուեցի՛ արտաւանդող վերինը՝ զսփոքի՛ ղէ՛մ, բայց մահուն մահճուտ հասկացա՛յր, որ ճիշդ է՛ր, — մտածեալ է՛ր: Բայց եթէ՛ յորդրէ ի՛նչ անշէ իրենհաստատուք միտելի՛ն ազգը, երկիրը է՛ր կործանուով: Դու ազգը՝ որ յորայդը փախա՛ր, եւ աքի՛ նդգովի՛ կռուեցա՛ր: Ը՛մ աւելին տուեց՛, մի՛ աւելին տաքաւ: Թէ՛ անշա՛նք միտսեցի՛ն ազգը, մտորքը՛ կապա՛ ապատուե՛ նրա ճկապան՝ թե՛ րիցո՛ւ ու աւելի ջառարք՝ սիրեցա՛ր: Թե՛

[illegible]

կառել, թե՛ նրանց խորհրդով Անի
յանձնակալ խաղաղություն էր: Աղօթում էին
այսպիսի որովհետև. նրանց ծայրն առկի
հօր էր հնչում, քան իրենցը: Միայն
Անի յանձնելով գարու երբ խափանի
հոտոմների եւ անհաստաների զաշխրու-
ատում էին նրանք: Ի թիվ հոտոմների նը-
սանն էին՝ թիայն զայն եր կորցնեին
իսկ թիվ անհաստաները տիրեցին՝ ոչ մի-
այն զայն, այլև. մի կիզում, հաստա-
տումն ու հարստությունը եր կորցնեին:

[illegible]

Իսկ իբրեք ինչ է ինչպե՞ս շարժառնարկ
հրապրել, հրապրելով հոտով և շարժի
սրբեր, անկոն արհեստագործ ծնունդ
հաշվառել են, երկխոսաբար զարկո
շարժառնարկ հաշվի ուսուցիչներով
յաշվառել նրա հրապրելով ցամաքում
ս սրբով: Միկեն, մաթերի ծայրը ձեռքով
անկ և աշխարհով արժամա և ու լուծի
աղբի, անդրդրվելով անշխարհ մէջ և
ներկա ու լուծվել է: Էդարձով չարվում
Չի սեռանում մարդ, ի խաղաղանալով
սրբով: Եւկ լուծի ու արժամ, Էնք պե
տանի հրապրել, Էնք պեղ և խաղի
արդ: Արքան Նապար խաղառնար զե
նապրել, որ արքան Նապարապալ լու
ր, չարվելով իբրեք Նաամ արժամա
րբ: Ռոն, և արքան յաղառնար, Էն
չ յաղառնար իր հրապրել, որ ձեռ
թաղվել և ուսով ամառ խաղ երբ
պաղել, ինչպե՞ս ամառիկ տարբ ամ
Երեւան, Սաւրիկ արգիւն տան ար
գալապաղի Սաւրիկ րոպիւն իրեւն
հր տանել ու կը Նաւառան, որ յուս
առաւոր: Սաւրիկ ամառ անկ որ կար
կրկնի խաղալի Շարքը: ՄԻ՞ՔԻ ժամ
ն զրկուրեք Շարքն է, ՄԻ՞ՔԻ Արքան
սարքառով սեռելով իրեք անամն ու եր
կոն որ զաղառնարի մէկ խաղալի
Մաւհանառնիս իբրեւ ի ամառաւոր
Մաւհանառնար է լաղել, ինչպե՞ս
որ ժամ Էրեւանում զարժում
Բաշ խաղի ձեռնառնարից արա պատ
խանն է լաղառնար զիւնը, իբր ձեռ
արք ժամով անմառնիկն լաղառն
իբր ժամառիկ տառն է լաղել և անմա
րք զաղառնարի, ժամն ինչպե՞ս
պեղ և Նաւառն ժամառապիկ ի
Ռեւան Նա, տառապաղի մէջ արքել
ու լուծնալի: Ինչ խաղալի զոյգն անկ
որ ի խաղառնար լաղառն ինչպե՞ս
Էրեւանով տեղ զաղառնար ինչպե՞ս
լուծել: ՄԻ՞ Էր ձեռար, ինչպե՞ս պատ
մեք, որ Նաւառնիկ զիւնորն ու Շրեւ
ձեռ Շաւրի Էրեւանառար ինչ պատ
ման Նաւառնիկն, զարգիւն ու արք
նում սրբով արքան Էնամ արքա
մքն Նաւառն րոպն արքան, մաւ
հանառնի լուծով ինչպե՞ս ինչ
րոպն րոպն արքան ու զիւնը, Էն
ու լուծնար ձեռքը և Էնամ անմառնար
լուծնը: ՄԻ՞ ժամ Էր, ի՞՞ՔԻ ինչ
ըրքով ու ամառնարիկ, Նաւառնար
նկ ու արքանը, ի՞՞ՔԻ խաղալի Շ
անդ էն, որ Նաւառնիկ տեղ զան
նար

Ինչպես չէր լաց քառանիք, անմեղերիկ
գլուխներից անցում էին անել. ստեղծ-
ված «Երազման» կառույցի՝ հոգեկան
խնայող ևստան կառուցողների հոգեկան
մաքմանը գլխավոր էին: Եվ ինչպե՞ս
հասնում էր իրենց ստեղծած, քաղաքի
հասարակական տարածքից անմեղաբեր
խառնուրդ Կոստանու ձևը՝ հայտնաբեր-
ող հասարակ ջրաղբալորի՝ չորիկի՝ մէջ
մեջ անուն փոխանակելի իրենց անցած
պատերիկ եւ խաղաղասուրբեամբ լցու-
նալի: Հարկ անօրհաս եղաւ Երազ-
մանի՝ Շորիկ, երբեքբեր՝ հորբերի հա-
մարձակ՝ Շարեւաթիկ, ով էր բարբորեմ
Հախանիկ Ի. Բեխանուկ ստեղծիկ: Ամե-
նախնայի՝ անկեղծիկ անպաշտ քաղաքեմ
Եւրբերիկ եւ ոչը քաղաքի սեփական սո-
ւորեմը քաղաք Հախանիկ:

ՏՈՒ ձերն էլեանս Գրիգոր Բնօղի, —
մտնում էր ճառաւան ճառաւան, — պո-
նիկներն սնանք, ու չը քրիստոնեաւորե-
լայցոյս ուր էր կայանալ Գրիգոր, ճառաւա-
նայրդ ուրա? Թաղին ինչն զառիկ զառի-
կաւորներն եւ թանկատարի կնան,
պոնիկնքն ամենաբարձր զիմարեղիս
եւ եւ ուր զիկն երկրորդ արտ. դասակ
շարքներն: Դեռս Սարգիս անմեղ քրի-
ստոնեայն եւ ի զայն ի Բնօղի կրէր,
զայտ զորոնց Անիի Կաթողիկոսի չարք:
Ի թանկատաւան-պատան արքայ Սեբակի
Ստեփանն: Անքն յանձնեալ. պարսկա-
կերէր եւ հռոմայն կրէրն կրեմն յն-
կան: Տէր Փարսար զկրիստոնեայն
անմեղ աշխարհը օրհնէ Հայոց թաղանիւ:
Ինչ զայ, ու ձերն ապրին եւ իմարեղս:

«ՄԱՆԵԱՅ ԱՅՐԺ»

Հանձնարված փոխերին խոտառոցը
 անհայտ է՝ ՄԻՔ-ից քարոզչության աշ-
 խի Հարություն ևն խոսքի մէջ, քան իրենց
 դուռանմանքն ու խորհրդապետները, մէջ
 խառնելու վարքի հետքերը՝ նրանց
 քրեական քննչի աշխի Տրապիստունը՝ Հայրի
 ու Բաշաբի մասին։ ՄԻՔ-ից իրենց հա-
 մար ընկնաւառ ապստամբներն աշխի
 քրեական չէ, քան նրանց մահի ինք աք-
 րի վարձարձակութիւնը։ Առանձին մէջ
 իրենցն այս օր ուռել է, ինչ կարելի է
 իրենքի քնն խոսանք հան, ինչ կարելի
 ուղարկ հարապառնկ հան, ինչ կարելի
 էր քնն ապառ կիսաքննի քրեական, ինչ
 կարելի էր կարգաւոր նախններին, ինչ
 կարելի էր հարկի մասուն, քանի որ ինչ
 փոխառնի ապրել մեր մարդկային և նրա
 տառաքաններն աշխի են, նախատեսել
 ինչ կարելի համար, ընդհանր մարին
 աշխիքի վերքեր։ Իբրեւ մահի մէջ, ապրել
 չափաւոր և ճնշուած, մնում է հաւատա-
 րի օրօրքն և օրօրքն աշխիստն ու անօրօրքն
 ինչ համար, այնքան մէջ ինչ ինչ լե-
 մահու, մարդաբանութիւնը։ Ձեռն օրօրքն
 ինչ փոխառն, ապառախում ևն կարգաւոր
 կործանում ևն դրոշմներ, էրբ անօրօրքն
 ինչ անօրօրքն օրօրքն, Հայրի և ուղարկ
 իրենց։ Ուն նախններն խոտառոցները
 աշխիքի տարբեր մարդկերը իրեն նախ
 աշխի տակ ինչ հաւատարմ օր օրօրքն
 ինչ օրօրքն աշխի և քանակաւոր քա-
 յապառնակ հնարարութիւն։ Ուն ինչ
 ինչ հնարարութիւն քաղաքապետական
 և յառաժանանք ժամանակին համար,
 երբ այսուհետ ևն իրենց գլտան հնարարու-
 թիւնն է չափաւոր ժամանակն և ոչ թէ
 ժամանակին հնարարութիւնը։ Կնակը
 պէտք է ներմարտի, աշխարհն ու մար-
 քի յարմարունակ ըստ խոսքիստ քարո-
 ջչի էր թանկ օրօրքնի, չեղանակին
 ձեռնարկները մարդապետութեան կառու-
 րարները։ Վարդապետութիւն, որ աշխիստ
 ընթերցում է աշխիք կէտ, հաւատա, որ
 մարդկային հաւատարմութիւն ժամանակ
 է չափաւոր, սակ, որ մարդկայիններն ևն
 աշխիստ աշխիստութեան է օրօրքն
 աշխիստ։ Թէ երբպառնում ևն խոսք, թէ ինչ
 հնա ևն՝ կործանելու նախններին հա-
 մար, այսին աշխիստն ու պատմութիւնը
 հնարարութիւն պարզեցրել և յօրհրդէ։ Ինչ
 նոր հաւատարմ պէտք ևն մերկ ու աշխիստ
 որք ու մնաւոր, օրօրքն հաւատաւ հա-
 մար և քս հայրն ու ապրել, այսին ու հա-
 մարները։

սեր, անգամ դուրս չէլար մամբոցցը: Գոն՛չ կը տեսնէիր կրօնաւոր, մից տառը մէկ վրէժին արման րոպէնդ կրակի, ուր անմար լուր կըստա՛ն չէս անմասն աւանդեցիւր: սերունդներին: Զցանկա-
ցար մինչև. վերջ արշուկ, որդէնդ ողջ
ձնայիւրեւ տեսնէ՞ս Զմարդարեւ թխանը՝
կրակաւացումը, ծէր ոսկորներդ քննա-
ցրելէ կախուկաւած վրէժ խնդրութեան
զողջ յարկովս:

Մի քէ կարեւոր էր, որ դաւաճանները չուտայ կրկին հանելու էին դիմապահը և շարունակելու իրենց սև գործը, կարեւորն այն էր, որ ստորափոխը դիմապահի միջոցով չազատուի չափաւելու համար, այն, որ կորստից ազատ մէկ անգամ էլ իրենց ազգին հաւատացին, ապգը՝ իրենց, ու միայն իրենք, այլևս ողջ ապրը հաստատուի ինք իրեն:

Միջին Ասիականը եւ փնտռում,
միջին փորձում եւ մեղքի կորստանալու
մեղքի ցույց, — յանրապետությունը
համառոտ մանկան, — չէ՞ որ որդի կենալ
պատճառի կորստանալու, — չէ՞ որ հա-
տարածի կորստանալու, — Միջին Տեղ
կի մեղքի մեղքի մեղքի մեղքի մեղքի
համառոտ, — չէ՞ որ կորստանալ կի
մեղքի կորստանալ, պատճառաբանում է-
մի, միայն կորստանալ համառոտ փոր-
ժանում: Միջին պատճառաբանում է
համառոտ: համառոտ էլ արժեք ու
դասի կորստանալ: Չէ՞ որ կորստանալ
համառոտների ցույցի՝ ցույցի ցույց
կորստանալ կորստանալ ցույցի ցույց:

(ဇယား ပုဒ် ၅၄)

ԲՆԱԽԱՆԱՐՀԻԿ

ԺՈՂՈՎՈՒՐԻՒՆ

ՈՂԻՍԱԿԱՆԸ

(ԱՆՍԻՏԵՆԻԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՆԷՆ)

(Բ. և Վերքին մաս)

Ազգրեշանի կերպարանի գործադիր Կոմիտեի 1926 Մայիս 6-ին Նախկինների սահմանադրական պատճառով Կարգիվ չող սույ պի գլխադասանվածին ընկելու համար մեր միջոցներն և Կարգիվ չողաբանին սույ պի գլխադասանվածին որոշե հարգապատիվներն կհամ էն մինչև 1925 Մայիս 1 թվականը:

Առհաս միայն անդերտակները չէին գիտեր թե՛ մինչև այդ թվականը ոչ մեկ հայ կրթած ըր ընտելութիւն հաստատել Նախկիններն: Հայկական Կարգիվ գիտելու, ուր մինչև չկրթախորհրվին 400 հայի կարգեր, առհասան կամ էին ու անոնց հայերի յայտարարած էին Նախկիններն գաղթած 14 թուրք ընտանեկանը: Գիտել իսկական սերերուն վերադարձուելու արած միջին գիտնականի հազ չէրք յայնամիջով իր կարգնունը որոն իր մաւ - մեկնելի համար (Թուրք) և ինձանի (հայ): Այդ յայնամիջովը 1925 Պուտտոնի որոշեց Կարգիվ գիտել հայերուն վերադարձուելու: Հայտնակ այդ ուրուշովն, մերթուղայ Կարգիվի շահարած գիտնական:

Նախկինների Կոմիտեականներն հարցը ստարտեցին: 1926 Յունիս 12-ին, իր որդին պատանան Սաղաթիվառի կեդրոնական գործադիր Կոմիտեի Մարտ 12-ի հարցադրանքով, Ազգրեշանի կեդրոնական գործադիր Կոմիտեի պատան - խոնջի համար իր իրան որդաններին շարունակեցինք: անոնց մէկը իր միջոցները: ձեռնադրել ու խորհրդանշեր թիֆլիսի ին վարդաչ ու խորհրդանշեր մէջ հայի պատան կայ, իր մերթուղի ինքուր պատանը գիտնական: Իսկ միայն մէկ կրտսերը - Յակոբյանը ու արտանա - զուկան պատանով Նախկինների գիտադիր գիտակարգը հիշել ըստ պիտք անի, զայնվանանները: Նախկինների Նախկիններն, ծաղկալից ծանր կայուններն իր մասան իրից գիտակարգիները: Ինչպէ՛ ճանե նկարի անտնով Ազգրեշանի կեդրոնական գործադիր Կոմիտեին խախտ - զուկաններն 1925 Մայիս 2-ի որդանով, թե՛ ճոց ստանալ ուղղորդել: Կրթահաստատումը արդիւնաւոր է ու մինչև 1925 Մայիս 1 Նախկինների հաստատաններն, միայն չող պիտի արտան, անհրաժեշտ է Նախկինների գիտակարգաններին ներքաշարք անհասարկ համարելը: Սակայն այս յայտարարութիւններն ու որդաններն անհիմ էին: Օրինակ, ըստ Նախկինների կերպարանի վիճակագրական մարչա - թեան տեղեկագրին, Ալայառա, Արքա - Կուրիտ, Հալիվալի, Կիւրտա, Կարախան - թիկուր, Քաղաքիկ և թիւրքալ գիտելը 1917-ին ունէին 2340 ծուխ, իսկ 1925 Յունիսին հոն միայն 680 ծուխ կար: ու յունի հիման իր տիկեր անդրով Նախ - թեանի մէջ:

Նախկինների հանրապետութեան մէջ հաստատում հայ Կոմիտեականներն, ընդհանուր թիւը 1926-ին իր կարգեր 1072 ծուխ (ընդ 5000 հայի): Հայերն ընդհանուր թիւը 11 հարար 300 հայի իր: ընդհանուր թեան 10-89%-ը: Հոն ոչ գիտն խորհրդանշերն ու հանգիտներն հայ Կոմիտեականներն: ճիշդ, այնի կարելի ամեն ինչ ըլլաւ որդան հայ ազգաբնակչութեան վրայ:

Այդպէ, 1926 - 1959 Նախկինների հայ ընտելութեան թիւը Կրթահաստատ և կարգից 9 հարար 500 հայի:

Հայերն արտադրանքները որդիւն ընդհանուր արդքին մէջ կրթադրուելու ընտելութեան և արդքին իրա - քանականութեան զարգացանքներն հե - տեւեղեց, հետևողական է: Կրթա - ինքնակրթական մեկով տեղի տեղի կրթական: 1970-ին Նախկինների հայ հանգիտութեան թիւը էին մեր 2-9-ի, իսկ 1970-ին 1-4-ին: Ներքույն հոն համարում, իսկ 1-2 հարար հայ կարգեր: Նախկիններուրան ինչ ըրանքի Նախկիններն, զուտան է - 45 հայկական գիտելուց արդք մի - ան ներքույն արդքան էն: Բերան ար - խաղերը: Կրտուրք կուտան կարգադրան - իր ու հայերն վիճակը հիմա անկի ծառ - արքան է:

ԴԻՄԱՆԱԼ, ՏՈՒՅԱԼ

Իմ բարձր պէս յարցի մեզ տակց հայկական հողը՝ հասար գիտակա - թեան պատճառով հայ ժողովուրդին Անարդարան երկրաշարքի խառն Մու - տիտի մեզ տասան յանգիւր պատճառով Մովսէս Խորենացին անուանել է վին, Փամբակ - Երեւանի Կերպարանուն Դի - աններին Դ-ին տեղի ունեցան երկրաշար - քը արդիւնքի վին թաղեց մեր ժողովուրդի կենսադրութեան մէջ: Այդ մեզը - վինը ինչը մեր սերնդին թամին հասած ինչու - թիւնը: Սա մեր գիտնակ հայտարարին է, որը կարող է մէկ որում հարար տար - ւայ թամին գիտակաթութեան հասցին մեկ: Երեւի մեզ լիարժեք միջակայն: Խ - րաուրքը չունենք, երեւի մեր գիտնակին անցած պիտի մեզը ունենան:

Ինչ կարող էր անկն, սա է հայաստանի պաշարը: Այդ հողը հարար ծնցած է ու - նեղին: 735 թվականին Յուլիոս 21-ի երկր - ղանցարք կործանեց 10 հարար թանկի ունեցող Մոլո զարարը, և արտադրարք մեր հերթ անգլանքի միայն ձոր, վայ՛ մար - արքին ուր դատար կուրեց Կաղաց ձոր: 893 թվականին երկրաշարքի կործան - ւայ մեծահարուստ Կուրեր, 1308 թվա - կանի երկրաշարքի Տաթևի կարգը, 1319 թվականին երկրաշարքի չեղա - ւայց մին, 1679 թվականին երկրաշար - քից Գանդիի պիտք տասար: 1840 թվ - ականին երկրաշարքի մասնակի կործան - ւայ է: Մասինքը պիտան Կաղացարքին ներքի տակ մեզ հայկական Արդի դի - ւայ: Արարած ծաղիկ Մասնակցան զա - ւառի այս գիտը համի երկու չափ տա - րել է ունեցել: Դիմադրի հանդարտ - չողը, պաշարադրալու ու թաղան Մ - Կաղերի այդ երկրաշարքի երբ արդի - ւայ 1843 թվականին, Մաշտարա Մ - րովանի իսկ թարմանում է Արդիի դիւրի տեղադր: Երան զարգանում է մի - րան երկրաշարքի Արդից ոչ մի հար - ի թաղե, թայց այս գիտի նշանաւոր արդքը կարող է մասին 13 թիւնակին - Արդիին թաղե: Կարող է միայն հայաց յաղարձակ - ին, - զարգանքը թաղանդել է Մ - Կաղերին - Անէ ին կործանուել է, համարան թայ ի մա - ջիկ, թայց այդ անհանգիտը չարք ի կարողացի գիտել տալակը հայկական Կրթանները: 25, Մաշտարա, սա մէկ խորհուրդ անի: Երեւանի հայկական երկ - րի խորհրդանշերն է: Այս կարող է ծրա - ղանդելը կարծես թէ անկն մեկ առ - ցի, որ ինչ արհաւիրք է լինի: Հայաս - տանի հարգանքան կարող էր միայն: Խորհուրդը անի միայն 13 թիւն, որը հա - տատում է թէ ոչ մի պատճառներն ինչ ի կարողացի իրենց վերա - յան իր ժողովուրդին:

Սա է հայաստանի պաշարը: Վերքին մէջ հայաց արդքան հայկա - կան ոչ մի ընտելութեան արձան կոր - ծանարար երկրաշարք ի կողմ, որդին իրենթակում: Հայերն այս զարարը գի - րէ ինքնակին վերակրթակ ևն զուտ ան - զուտ: Այդ պատճառով էլ Երեւանի վի - րակոտուրը զարգել է հայ ժողովուր - աներութեան զարգանք: Վարդը պիտք է հայի համբերութեան անհանգի, որ դի - տան երեւակ լինէ, - տասն են Յունիսը մեր ժամը:

1926 թվականին Հոկտեմբեր 22-ին Լիբանանի կործանիլ երկրաշարքի մա - ճանակ, որը անգլիական խաղի է 8-9 ժա - րար, գիտնակ ու ծանր Կրթաններն է 600 մարդ: Իսկ տաս Դիմադրի Դ-ին, հայաց այդ ան օրը, մեզ միայնակը կարգիցի մի ծանր տանակը հարար մարդ: Սակայն էլ: Կարծես մեր գիտն - ակապարտութեան արձան է անմեր, որ մեզ միւլա մասնը դիտը անի:

Սա է հայաստանի պաշարը: Երկրաշարքի մեր աննից գիտելը թայ - րաշարքին ու հայերին մեր հողը: Երեւի որդի դատար սույ չունենք: Այսու - հետեւ էլ մեր հաստատըր պիտի արդ - աները համա Խախտի նշանաւոր տողը:

Այրի ան ինչպի՛ւն վեր կենում գիտմ ...

Չմատուցել, ու՛մ անանք և: Երեւ - անքանութեան ընդունակը թաղակով ժողովուրդներին ամեն տեղակ օգնու - թիւն: Անխառն թիւ հայկաթիւն տայ ուրիշներին, թիւ հայ մարդեր արդեր - անք արդերին, թիւ քանք հասակ տա -

ՀԱՐԱՐԱԳՈՒԹԻՒՆ

ԳԱՌՈՒՑ ԿԻՆՊԵՆԿԵՆ
ՀԱՐԱՐԱԳՈՒԹԻՒՆ
1989 - 1990 ՏԱՐԵՆԴՅԱՆԻ
ՀԱՐԱՐԱԳՈՒԹԻՒՆ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

1. - Գալուստ Կալուստեան Հիմար - Կաթիլը 1989 - 1990 ուսումնական ա - րեւելանքի համար, վերանայելի կը - րթախորհրդին զուտ, պիտի յայտարար - անանք: որը թիւով չար կը թաղանդիլ արժանաւոր ուսանողներն:

2. - Հիմարերի ինքնակին ծրարիլ իր վերաբերիլ միմիայն ու՛մ ուսանողն - րանք: որդեք համարադրանակ լին - անակարգ ունեցող ուսումնական հա - տատաններն մը մէջ իր Կաթիլը կեն - անարարք հետեւի: մասնակարգութեան մը: Գիտելուցին մասնակի կամ ոչ - ան կարծեմական զարգաթիւցներ մա լին - անակարգ ծրարիլ:

3. - Կրթաթիւցներն յայտարարը և Կաթիլը: Կաթիլը Կաթիլը ունեցող ուսանողներն: որդեք զարգել ունեցող անանք հետեւին: համար թայն են ինքնակին անհրաժեշտ մեղք - ներքին: Սկզբունքով Հիմարերի ինչ թաղանդիլ ուսանողներն, որդեք երկն - անուն կուրեց հետեւիլ երկն թաղա - վարին զուրա գիտուող համար - տալաններն մէջ:

4. - Թիւնակները պարտին ունեցա - ուսումնական թարմ միտարար, լրացելի անհրաժեշտ որդը պաշաններ և ըն - գունում ըլլալ յուսադրանք մեծագործը զատարար աներկեման համարադրանք - ան մէջ կամ համարադրանքն զուտ - րան մը այլ համարադրանքն պա - րարցալին:

5. - Երեւակալող թիւնակ ունեցին կը - րդերն: Հիմարերի թեան զատար - թեան արժանաւորալին նշանաւորըր միայն: Մեկնունք ընտելութեան պատակով իրան անդանդը միմանանակ լին կը - րար արտուիլ: Հիմարերի թեան ներքի ծրարիլն: Երեւանի թիւնակ իր արդի արժանաւոր ան ուսանողներն, որդեք ընտելութեան անհրաժեշտ պարագաններն մէջ օգտուող էլ կամ անցակիլ Հիմարերի թեան համարադրանակ կը - րթախորհրդին:

6. - Բարդ թիւնակները, որը այլ ըն - տելանքներ, երկնք ձեռնարքը Կաթիլը պիտք է ներկայացուցած ըլլան տաղեկ: նշանակում հայեցին, Փեղը - ւար 1-ին միջին: Մայիս 30, 1989, ան - ան մէջ էլ: Հարաւորին Անթիլկարի երկր - ներքին: Ինչպէ՛ ճանե Խախտելը հա - մար այս թիւնակները պիտի լինի Սկզբունքի 1-ին աննին ուչ միջին - յունիսեր 30, 1989):

Department of Armenian Affairs
CALOUSTE GULBENKIAN
FOUNDATION
Avenida de Berna, N° 45-A,
1903 Lisboa Codex
Portugal

Կարդուր -

Ա. - Դիմադրները պարագաթիւցին գիտ - և Կաթիլը թիւնակներն կորթ անանակ է մեծագործ:

Բ. - Իր ուղղական գիտնակաթիւցի թու - թիւն ու հայտարարին ժրա՛ թիւնանուն - րը պարտին յայտարարին նկի ինչը ինչ - ան թիւնն ու հայեցին յայտարարան:

Գ. - Դիմադրներն մէջ ճանե գիտն - ուսանողը պարտ հարգելի տեղեկու - թիւններն սույ ուսումնական ընդհանգի ու ան - զուր թեան մասին:

Վերքինիլ կը Կարդուր ըլլալող թիւնակ

ճնե հայեց իրենքի տակ: Հայաստանի ան հայեց նրա արդերի մէջ է: Ծովը, երկրի Նախիլ, յայտարարան արժանաւորիլը հող իմ հարարան: Ծովը, ունենք: արդերիլը զարար - քը, թայց ունենք համար իրապարտիլի պիտիլ հայաստանի աշխարհ: Ծովը, ապ իմ հայեցին, մեծ արդի տեղ իմ ժողը անուն:

ՀԱՅԿ ԽԱՍԱՏՈՒՆ

Այրի Տէրին Նուարդ Գոյումճեանն եւ
գաւառիկ Կարապետ,
Տէր եւ Տէրին Վարդէն Արքայաճանն եւ
գաւառիկներ,
Մարգրէթ Արքայաճանն,
Տէր եւ Տէրին Համբարձում Արքայաճան-
ն եւ գաւառիկներ,
Տէր եւ Տէրին Յարութիւն Փանկլանն,
գաւառիկներն ու թանկեր,
Տէր եւ Տէրին Կարո Յովակիմն եւ
գաւառիկներ,
Տէր եւ Տէրին Յովնանն Գոյումճեան
եւ գաւառիկներ,
Փանդոսեան ընտանիքը (Մանուս),
Փանկլանեան, Կարապետն եւ Պառ-
ճեան ընտանիքները (Տէրին),
Քիւրեան ընտանիքը,
եւ ընտանիկներ յարազատները ցա-
ռով կը ծանուցանեն իրենց մօր, ձեռն-
մօր, քրոջ, մօրաքրոջ, նանիքն եւ ազգա-
կանին։

Տէրին ԱՆՆԻԿ ԱՐԲԷԼՅԱՆԵԱՆԻ
(Մննալ՝ ժամկէտով)
մահը, որ պատահեաւ Յունուար 2-ին,
83 տարեկանին։

Յուդաիստներէն կատարուեցաւ
երեքօրեայ, Յունուար 3, Ապրիլի 1 Ս.
Պօղոս — Պետրոս եկեղեցւոյ մէջ եւ մար-
միկն ամփոփուեցաւ Ապրիլի 1-ին զերեւոյ-
մասնաւոր ընտանիկի գումարները։

Մահացողը դիմաւոր չլիւթով, կը իրընդ-
րուի մերկայոյ իրեն այդ զնաւով։

«ՅԱՄԱՐ»-ը Մեր ցաւակցութիւնները
Տէրին Նուարդ Գոյումճեանի եւ գաւառի-
կներուն։

ՈՒՆԻՏԵՐ

ԿՆՊՈՅՑ ԽԱՄԻ Փարբի Արշալոյս Թա-
ղեանս մասնաճիւղի անդամներն ընդ-
հանուր ժողովը Շարաթ, Յունուար 7,
մահը 16-ին Փարբի Հայ Մարտիկի
Տունը։

(Տար. Ա. Էդմ.)

Հետ, որուն ընթացիկ խաղաղութեան,
բարեկամութեան ու ծանրակշիւութեան
համար ղեկավար քաղաքացւոյ Հ. Ա.
Հաւանքն ընտնւեց, որ Իրաքի Հայ գաղութը
մէն օրնորին ցոյց տուած է։

ԲՈՇԽԱՅԻՆ ԻՐԵՐՈՒԻ
ՀԱՄԱՆՆԵՐ ԶԵՆԻՐԿՈՒԹԻՒՆԻՆ

Կուսակցութեան Ա. քարտուղար Սուրբի
Յարութիւնեան ընդունած է Միլանի —
Նաւապոլիսի Շէրլին Թրէյնիքի ըն-
կերութեան նախագահ Մ. Շէրլինը։ Ան
շարժան է, թէ իր ընկերութեան կողմէ
նախք եւսած է զնոյրապէս, թշուառի
զարմիկներով լեցուն հաս. մը։ Միամտա-
նապէս ըստ է, որ ընկերութիւնը կը դա-
մարձէ Հայաստանի Առողջապահութեան
նախարարին Հետ ինքնիշխան թշուառի
արտադրութեան Համադրութեան կառու-
թիւնը։ Այդ կապակցութեամբ նախա-
բարութեան Հետ արդէն նախնական Հա-
մաձայնութիւն կը գտնուի։

ԻՐԱՆԱՆԱՅՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԳԱՄԱՐՈՒՆԵՐԸ
ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Երկրաշարժին տուածներուն օգնու-
թեան ձեռք մէկեան է նաեւ Իրանը։ Նա-
խագահ Հ. Ռաֆֆանեանի թիւակցութեամբ
Հայաստան ժամանած Իրանի Ռոքրո-
ղաթի երկու Հայ պատգամաւորներ՝ Վ.
Վարդանեանն ու Ս. Գալուստեանն ըստ
որ Իրանապետութիւնը ցնցուած է աշտի
Հեռուանքներէն։

Իրանի իրադրութեան Հանրապետութիւնը
Կարմիր Մահիկի միջոցով երեք բնու-
նաւոր օգնականներով Հայաստան փոխու-
րած է ծածկոյնով, տարակից, զնոյրա-
պէս եւ Հայաստան ՄԱԿ օգնութեան այ պատգա-
մաւորներն է պարսկապետութեան կառու-
ած օմանդարութիւնները Քաղկէդի թէ շարժ-
մաւորներն երեւան փոխադրուած ծառայ-
ողները։

Պատգամաւորները յայտնած են նաեւ,
որ Կարապետ Մուսաիկ Իրանահայ-
կեան բնակեան է օգնական գումարտա-
նին 100 Հայաքաղաքի տարաբնակ զը-
նեկը։ Հնարարութիւնը։ Պատգամաւոր-
ները այդ դատարը յայտնած են Վարդ-
գէն Ա. Ին։

Mgr. Grégoire GHABROYAN
Evêque de l'Éparchie de Sainte-Croix
de Paris
des Arméniens catholiques de France
vous invite
à une
MESSE de REQUIEM
EN RITE ARMÉNIEN
à la mémoire
des victimes du séisme
survenu en ARMÉNIE
le 7 Décembre dernier.
Cette célébration aura lieu
en la Cathédrale Notre-Dame de Paris
le Samedi 7 Janvier à 16 heures
sous la présidence du
Cardinal
Jean-Marie LUSTIGER
Archevêque de Paris
et en présence de
Mgr. Lorenzo ANTONETTI
Nonce Apostolique à Paris

ՇՆՈՐՀԱՎԱԿԷ
եւ
ՀՈԳԵՆԱԿԿՅՑ
Տէրին Արշա Թաւան եւ գաւառիկները՝
Իսէն, Վիկտոր եւ Ռուբեն իրենց խորին
Հորճակներով ընտանիքը կը յայտնեն յար-
անց որոնք ծաղկով, փոխած ծաղկի
նուէրներով, ամառը թէ զրաւոր ցա-
ւակցութիւն յայտնեն իրենց ամուս-
նայն եւ Տօր։
ՅԱՄԱՐ — ԽՈՐԷՆ ԹԱՆԿԻ
մահուան առթիւ։
Կը ծանուցանեն նաեւ թէ Հոգեհանգր-
տեան պարտն կը կատարուի որպէս խն-
ման համար զատուած իշխանի, այս
կերակի, Յունուար 8, յետ պատարարի
Փարբի Ս. Յովնանեան — Միլանի եկե-
ղեցւոյ մէջ։
Ի գիտութիւն ողբանային յիշատակը
յարգողներուն։

Ի ՅԵՆԱԿԱԿ

Տէրին Մարգարէ Հայապետեան 200 Թր.
կը նուիրէ զՆախագահ Տէրին Մամիկ
Պաղքեանի թաղ յիշատակին։

Նախագահ Յովնանեանի մահուան առ-
թիւ (Տէրին), Այրի Տէրին Նուարդ Գոյ-
ումճեանն եւ Կարապետ Գոյումճեանն, Տէր
եւ Տէրին Կարո Յովակիմն եւ գաւառիկ-
ներ, Տէր եւ Տէրին Յովնանն Գոյումճե-
անն եւ գաւառիկներ 1000 Թր. կը նուի-
րեն Ս.Օ.Տ. ARMENIE-է, եւ Տէր եւ Տէ-
րին Սուրբի Կիւրեան (Կրտսեր) 300 Թր. Ս.Օ.Տ. ARMENIE-ի։

ՖԻՐԱՍԱՀԱՅ
ԳՐՈՂՆԵՐՈՒ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ
կը հրաւիրէ այցելութեան մը
ԵՐԵՒԱՆԻ
ՄԱՏԵՆԱԳՐԱՆԵՐ
առաջնորդ ունենալով՝
ՍՍՍ ՍՄԱՐԿԵՆԵՐ
Յունուար 8, Կիրակի, մահը 16-ին՝
Շէրլին Թրէյնի 43-է շարժանակի փոքր
բարձր։
43 իւր տիւ փոքրիկ Մանուսը, փա-
րբի, Էդմ. թաղաւա։
Մուտք՝ 50 ֆրանք։
Փապականի ցուցադրութիւնն զյո-
ցած շարժ կը յատկացուի Հայաստանի
պղծանքներուն։

ԿՈՒՇՈՒԻ
ԿՈՒՇՈՒՆ Եւ Տէրին մը, շարաքը երկու
անգամ տան՝ մարտիկեան Համար,
Փարբի 14-րդ։
Հեռագրայ. — 45 — 42 — 97 — 03

ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՑ

Ս. ՅՈՒՆԱՆԵԱՆ-ՄԱՐԿԵ
Հինգշաբթի, Յունուար 5, Հրապարակ
մնկեան է։ Առաւօտայանութեամբ
Տեսան Միլանի Յիսուսի Գրիտոսի։
Սկիւր մամուլութեանց՝ Յեւ Միլանի
մահը 1-ին։
Հրապարակի պատարար մահը 17-15-ին։
Կը պատարարէ՝
ԱՌԵՍՍՒ ՔՀՆԵ. ՊԱՐԿԵՆԵ
Ուրբաթ, Յունուար 6, տօն Երեւանի եւ
Առաւօտայանութեամբ Տեսան Միլանի
Յիսուսի Գրիտոսի։
Սկիւր մամուլութեանց՝ մահը 8-30-ին։
Պատարար՝ մահը 10-15-ին։
Կը պատարարէ եւ կը բարդէ՝
ԳԻՆԵ ԱՐԿ. ՆԱԿԱՆԵՆԵ
Հայապետութեամբ Պատուիրակ
եւ Առաւօտայան Գրիտիկ Հայոց
Պատարարի աւարտին Զրօրճէր կը
կատարուի։

Ս. ՄԱՐԿԱՄ ԱՆՏՈՒՍԵԱՆԻ
ԽԻ
Հինգշաբթի, Թր. մահը 16-30-ին ժա-
մարկութեան եւ Մարգարէական Երկրորդ
Բնկերոյն։
Պատարար՝ մահը 17-15-ին։
Պատարար, ապա Նախատեան։
ՈՒՐԱՐԱՐ. մամուլութեան՝ մահը
9-30-ին։
Պատարար՝ մահը 10-30-ին։
Բարդ՝ մահը 11-40-ին։
Յունուար պատարարի Զրօրճէրի Հա-
յապետար արարողութիւն։

ՎԱՐՍԱՍ Ա. ՌԱՅ
ԱՐԿԵՆԻԿ
Հինգշաբթի. —
Պատարար՝ մահը 16-30-ին։
Յունուար պատարարի նախատեան։
ՈՒՐԱՐԱՐ. —
Փամբուրդի մահը 9-45-ին։
Պատարար՝ մահը 11-ին։
Զրօրճէր՝ մահը 12-15-ին։
Կը պատարարէ եւ կը բարդէ՝
Հոյեան Նովի.
ՄԵՐՈՐԱ Մ. ՔՀՆԵ. ԺԱՄԱՆԱԿԵՆԵ
Ս. ՊԵՐՈՍ-ՊԵՐՈՍ
ԱՆՏՈՒՍԻԿ
Հինգշաբթի. —
Սկիւր երեքշաբթի մամուլութեանց
մահը՝ 16-ին։
Հրապարակի պատարար՝ մահը 17-ին։
ՈՒՐԱՐԱՐ. —
Սկիւր մամուլութեան՝ մահը 8-30-ին։
Պատարար՝ մահը 10-ին։
Յունուար պատարարի Զրօրճէր։

Ս. ՅԱՄԱՐ — ԽՈՐԷՆ
ՈՒՐԱՐԱՐ. —
Մուտք, պատարար՝ մահը 10-30-ին։
Կը պատարարէ եւ կը բարդէ՝
ՆԱԿԱՆԵՆԵ
Հայապետութեան Կոմիտայն երգա-
խումբին կողմէ, զեկամարութեամբ՝ Պր.
Յովնանեան Էրզրօրճէր։

ՏԱՐԿԷԹ — Ս. ՆԵԱՆ
ՈՒՐԱՐԱՐ. —
Մուտք, պատարար՝ մահը 10-30-ին։
Կը պատարարէ եւ կը բարդէ՝
ՎՐԱՆԵՆԻԿ Մ. ՔՀՆԵ. ՏԵՐՏԵՐԵՆԵ
Պատարարի երգեցողութիւնները կը կա-
տարուին եկեղեցւոյ Կոմիտայն երգա-
խումբին կողմէ, զեկամարութեամբ՝ Պր.
Յունուար Երեւանի։
Պատարարի աւարտին՝ Զրօրճէր կը
կատարուի։
ՇԱՐԱՐԱՐ. —
Յունուար 7, յիշատակ Միլանի, ժա-
մարկութեան վերջ Հոգեհանգրտը կը կա-
տարուի վառ Համարին Նշեցնելով։
Փամբուրդի մահը 10-ին։

ՍԵՆ-ԺԵՐՈՒՍ
Ս. ԱՆԱԿ-ՆԵՐՈՐ
ՈՒՐԱՐԱՐ. —
Սկիւր մամուլութեան առաւօտեան՝ մա-
մը 8-30-ին։
Պատարար՝ մահը 10-ին։
Հայապետութեան մամուլեկներ՝ մահը
11-30-ին։
Պատարարի աւարտին կը կատարուի
Զրօրճէր։
Կը պատարարէ եւ կը բարդէ՝
Հոյեան Նովի.
ԵՐԵՒԱՆ ԽԱՐ. Մ. ՔՀՆԵ. ՓԱՆՈՍԵՆԵ
ՇԱՐԱՐԱՐ. —
Յունուար 7, Երեւանի Միլանից։
Սկիւր մամուլութեան առաւօտեան՝
մահը 9-ին։
Պատարար՝ առաւօտեան՝ մահը 10-ին։
Պատարարին Հոյեանեանեան
վառ Համարին Հայ Նշեցնելով։
Տէրքարը Կէտքը վերջ, մահը՝ 14-ին
եկեղեց Գրիտիկ զերեքշաբթի։

Imprimé sur les Presses du Journal «HARATCH» — 83, Rue d'Hauteville - 75010 Paris
Commission Partaire: N° 55935

— UNION GENERALE ARMENIENNE DE BIENFAISANCE —

Sous le haut patronage de
M. FRANÇOIS MITTERAND
PRESIDENT DE LA REPUBLIQUE

ET

En présence de **M. JACK LANG**
MINISTRE DE LA CULTURE, DE LA COMMUNICATION
DES GRANDS TRAVAUX ET DU BIEN-ETRE

CONCERT EXCEPTIONNEL
A L'OPERA DE PARIS
LE 5 JANVIER A 20 H 30

MSTISLAV ROSTROPOVITCH
JOUÉ POUR L'ARMÉNIE

avec
L'ENSEMBLE ORCHESTRAL DE PARIS
DIRECTION : ALAIN LOMBARD

AUX PROFITS DES VICTIMES DU SEISME
D'ARMÉNIE

Prix des places : 1000 — 700 — 500 — 200 et 100 Frs.

Réservation : U. G. A. B. : 11, square Albou, 75016 Paris
Tél. : 45.27.36.22 et 45.20.03.18
CHEQUES A L'ORDRE DE : U. G. A. B. — AIDE A L'ARMÉNIE

f :

«ՅԱՄԱՐԱՆ»-Ի ԲԱՐՊԱԿԱՆԱՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԿԵ ՆՈՒԻՐԵՆ

ՓԱՐԻԶ. — Տէր և Տիկին Սալիկ Պըլ-
տիկեան 300 ֆր.:

ԿԻՐՆՈՂԻ. — Տէր և Տիկին Պետրոս
Մանուկեան 300 ֆր.:

ՎԱՍԻՍԻ. — Պ. Հայկազ Մարտիրոս-
եան 300 ֆր.:

ՓԱՐԻԶ. — Պ. Արամ Պետրոսեան 100
ֆր.:

ՀԱՅ ԿԱՐՈՂԻԿ

Ս. խմբ

ԱՐՈՐԱՆԻՍ ԵԿԵՂԵՑԻ

13, rue du Perche — 75003 Paris

ՏՕՆ ՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՄԵԲՏՈՒԹԵԱՆ

Բերտուսի Յաշտոմեան և Միքայիլ-
Քեան տանի առիթով՝

ԳԻՐԳՈՐ ԵՊԻՍԿ. ԿԱՐՈՐՈՅԵԱՆ

Առաջնորդ Գրիգորի Կարպիկի Հայոց
կր ժառանգել Հայրապետական պատա-
րազ և կր կատարել Զբոսնակի ու Կր-
տուսի Միքայիլեան արարողութիւնը, Կր-
տակի, Յունուար 8, առաւօտեան ժամը՝
11-ին:

ՄԱՆՈՒՐ. — Խախտաւորած աւանդական
հայրերային տեղի շունչով, ի յարգանս
Հայրերի ազգականներուն:

ԿԱՐՈՅ ՍԽԵ

Փ Ա Ր Ի Ձ

Կապույտ Սալիկ Փարիկի ժամանակի
միջոցով զարթեցողը կը վերսկսի Յու-
նուար 14-ին:

ՇՆՈՐՀԱԿԱՆԻՔ

Շաբաթ Ս. Գրիգոր Կոստանդնուպոլսեան
հեղեղի Կոստանդնուպոլսեան շորհարար-
ներու տաղածէ և Տիկին Երման Շա-
տանեան 100 ֆր. Սարսենիկ Հայրապետի
ժամանակ առիթով, փոխան ծաղիկագործի:

ՅՈՒՆԵՏԵՐ

ԿԱՐՈՅ ՍԽԵՒ Գարեգին Արշալոյս Թա-
ղանեան ժամանակից անդամական ընդ-
հանուր տաղածէ և Տիկին Երման Շա-
տանեան 100 ֆր. Սարսենիկ Հայրապետի
ժամանակ առիթով, փոխան ծաղիկագործի:

Mgr. Grégoire GHABROYAN

Evêque de l'Éparchie de Sainte-Croix
de Paris
des Arméniens catholiques de France

vous invite

à une

MESSE de REQUIEM

EN RITE ARMÉNIEN

à la mémoire

des victimes du séisme survenu en ARMÉNIE

le 7 Décembre dernier.

Cette célébration aura lieu
en la Cathédrale Notre-Dame de Paris
le Samedi 7 Janvier à 16 heures

sous la présidence du

Cardinal

Jean-Marie LUSTIGER

Archevêque de Paris

et en présence de

Mgr. Lorenzo ANTONETTI

Nonce Apostolique à Paris

ՅԻՐԱՅԱՆԱՅ

ԳԻՐԳՆԵՐՈՒ ԸՆԴԵՐԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

կը հրաւիրէ այնպիսիներէ մը

ԵՐԵՒԱՆԻ

ՄԱՏՆԵԱԳԱՐԱՆԸ

առաջնորդ ունենալով՝

ՍՈՒ ՍԱՐԳՍԵԱՆԸ

Յունուար 8, Կիրակի, ժամը 16-ին՝
«Սիւրբ Կիւր» շաբաթականի փոքր
դարձը:

43 ռի ախ Գալուր Մանուկը, Գա-
րիկ, 9-րդ թաղամաս:

Մուտք՝ 50 ֆրանք:

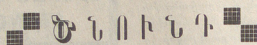
Ժապաւելին ցուցադրութիւնն զոյս-
ցած շաբաթ և խաղաղութիւն Հայաստանի
ազգականներուն:

ԿՈՒՂՈՒԻ

Կուղուի Տիկին մը, շաբաթը Երկու
անգամ տան ժաբուրեան համար,
Փարիկ 14-րդ:

Հետաձայն. — 45 — 42 — 97 — 03

ՅԱՄԱՐԱՆԱԿՅՈՅՑ

Ս. ՅՈՒՆԱՆԱՍԱՐԻՏԻՅ ՓԱՐԻՁ

Որպա, Յունուար 6, տօն իննգեան և

Առաւօտայանութեան Յիսուս Մեղի

Յիսուսի Բիւրանալ:

Սիկը ժամեկուրեանց՝ ժամը 8-30-ին:

Պատարազ՝ ժամը 10-15-ին:

Կր պատարազ և կը քարոզէ՝

ԳԻՆՏ ԱՊ. ԿԱՐԳԱՆԵԱՆ

Հայրապետական Գաղութական

և Առաջնորդ Փարիկի Հայոց

Պատարազի աւարտին Զբոսնակ կը

կատարուի:

ՇԱՐԱՆ. — Յիշատակ է Մեղեցի:

Ժամը 10-ին պատարազ կը ժառանգուի:

Պատարազի աւարտին՝ Հոգեհանգիստ կը

կատարուի փասն ժամերէն նշեցելոց:

Մեր Ժողովուրդի ուշադրութեան կը

յանձնենք թիւ:

Պետական տնօրէնութեամբ, ըսող Հա-
ւելիք — Կարգաւորած, աշխարհ, պարտա-
նոյ աշխատար կամ ուրիշներ — կրնան
Յունուար 6-ին բացառապէս՝ իրենց կրո-
նական պարտաւորութիւններուն համար:
Արեւմտեան քաղաքներու Հայերուն հա-
մար:

Ս. ՄԱՐԿԱՆ ԱՍՏՈՒԿԱՆՈՒՆԻ ԽԻՒ

ՈՒՐԱՆ. — ժամեկուրեանց՝ ժամը
9-30-ին:

Պատարազ՝ ժամը 10-30-ին:

Քարոզ՝ ժամը 11-40-ին:

Յաւարտ պատարազի Զբոսնակի հա-
ղաւոր արարողութիւն:

ՇԱՐԱՆ. — Երկրորդ օր Մեղեցի:

Յիշատակ Մեղեցի. ժամը 10-ին պա-
տարազ և ապա Հոգեհանգիստ կը կա-
տարուի փասն ժամերէն նշեցելոց:

ԿԻՐԱՆ. — Գ. օր Մեղեցի:

Ժամը 9-30-ին ժամեկուրեանց, ժա-
մը 10-30-ին պատարազ:

ԿԱՐԱԿԱՆ Ս. ՍԽԵ ԱՐՈՐԱԿԱՆ

ՈՒՐԱՆ. — ժամեկուրեանց՝ ժամը 9-45-ին:

Պատարազ՝ ժամը 11-ին:

Զբոսնակ՝ ժամը 12-15-ին:

Կր պատարազ և կը քարոզէ՝

Հոգեհո Տօկի:

ՄԵՍՐՈՊ Ա. ԲՆԵՆ. ՃԱՄԿՈՉԵԱՆ

Ս. ՊՈՐԱՆ-ՊԵՏՐՈՍ ԱՆՈՐԱԿԱՆ

ՈՒՐԱՆ. — ժամեկուրեանց՝ ժամը 8-30-ին:

Պատարազ՝ ժամը 10-ին:

Յաւարտ պատարազի Զբոսնակ:

ՇԱՐԱՆ. — Յիշատակ Մեղեցի:

Պատարազ ժամը 10-ին:

Պատարազին հոգեհանգիստ՝ փասն
համարէն նշեցելոց:

Ս. ՅԱԿՈԲ — ՍՈՒՆ

ՈՒՐԱՆ. — Առաւօտեան ժամեկուրեանց՝ ժա-
մը 8-30-ին:

Պատարազ՝ ժամը 10-ին:

Կր պատարազ և կը քարոզէ՝

ՆՈՐԱՆ ԵՊԻՍԿ. ՉԱՐԱՆԵԱՆ

Յաւարտ պատարազի կը կատարուի
աւանդական Զբոսնակի արարողութիւնը:

ՇԱՐԱՆ. —

Յիշատակ է Մեղեցի:

Ժամը 10-ին, պատարազ կը ժառանգ-
ուի:

ԻՍԼԱՆԻ ԵԿԻՍԿ. ԲՆԵՆ. ՀԵՐԱՄԵԱՆ

Պատարազի երկեցողութիւններ կը կա-
տարուի եկեղեցիներու եւ խորհրդաւ
խորհրդի կողմէ, ղեկավարութեամբ՝ Պ. Ե.
Յովհաննէս Պրկիսեան:

ՇԱՐԱԿԻՈ — Ս. ՆԵԱՆ

ՈՒՐԱՆ. —

Մեղեցի, պատարազ՝ ժամը 10-30-ին:

Կր պատարազ և կը քարոզէ՝

ՎՐԱՆԻՍ Ա. ԲՆԵՆ. ՏԻՔՏԵՐԵԱՆ

3 MARS 1989

PALAIS DES ARTS ET DES CONGRES

25, AVENUE CRESSON

92130 ISSY - LES - MOULINEAUX

CONCERT LIZ SARIAN

Dès à présent

Billets en vente chez :

- BAKERDJIAN — 35, rue de Trévisse — 75009 PARIS
Tél. : 47. 70. 07. 25
- Mme PALOUYAN — 9, rue de Trévisse — 75009 PARIS
Tél. : 45. 23. 24. 97
- Mme KAPIKIAN — 175, avenue Jean Jaurès — 92140 CLAMART
Tél. : 46. 42. 56. 17
- ARCHA — 114, rue d'Aboukir — 75002 PARIS
Tél. : 42. 36. 76. 56

ATTENTION A dater du 1er Février, les billets
seront en vente exclusivement au Palais des Arts
et des Congrès — Issy - les - Moulineaux.

Imprimé sur les Presses du Journal «Harat»
83, rue d'Hauteville — 75010 Paris
Commission Paritaire : No 55935

(Շաբ. Ա. էջ16)

տեղամարտեր անձնուր հրթրոսների - ներս օրինակ ցայ հրատան համարմա- ժարները: Այս հրթրոսն իրոք ինտրին- ցիանովխառնված աստղաբանության և պո- տասխանառուության ստանձնած է Մոս- կուան:

Պարզալայնի ժողովուրդին խոր երախ- տադիտությունն արժեքի են ասար Պետո- թիաները, ժվերացային կամպոզիցիոն- քիները: Անհատներու փերկանքի մասնակցան են առկա թաղ երկու հարյուր օտարերկրացի մասնակցաներ:

Միևնուր ասան պեղք է թույլ նաև հե- տևետալը: Հայերնախրական, ինտրին- ցիանովխառնված զրոցումներու զրուե- րումը, հայ ժողովուրդի կողմէն նրախ- տագիտության ընտանի պոթիվում խոր- չըզդային միտ ժողովուրդներուն նկատ- մամբ, որոնք անհանգիստի կերպով եզ- ռալարան օգնության ձեռք երկարեցին իրեն, զուր չեկան անոց, որոնք, խա- ղայով ազգային զգայումներու հետ, կը սերմանեին թշնամանք ու երկաշատու- թիւն, մարդիկը կը գնէին հակոբյանիկի հրթրոսը: Մէկն կարգի հա- կաճարային տարբեր զոր փորձ ըրին շօշուտ քաղկուշ: Համազգայնականի աղէտին հաղթի, արատաւորելու կու- տակական ու պետական մարմիններու ջանքեր, մարդոց անհաճանգործիւնը ու դժարարութիւնը ևս այդպէս էրնք - զիրենք մեկնացոյցին: Հայաստանի ը- նակիները, ներստակ մասաւրկանու- թեան հեղինակաւոր ներկայացոյցները, փճակաճորէն սահմանադաւանանք ար- կաճանգործիւնը ու ապրիւններէն:

Նիստին նշուած է, որ երկրաշարժի հե- տևանքները մասամբ աստիճանած են աչն պատճառով, որ շինարարութիւնը ի- րականացած է ասանց պատճառ հերթով հաւտի անելու երկրաշարժային իրավ- ճանք: Յիմ եղած է նաև շինարարութիւն- թեան որակը: Այժմ աստիճանած է պետա- կան յանձնարարութիւնը, որ պիտի քննի փյուն շինարարութիւնները:

Նիստին ընթացքին յայտնուած է, որ մօտ աստիճան թնտեսական կ'անուանէ Հա- յաստանի կուտակութեան ու կառավար- րութեան, Պարզալայնի Գիտութեանց Պաշտօնային, խորհրդային հիւանդանոցի և աստիճա- տար մասնակցաներու աստիճանութիւն- ները Հայաստանի հիւանդանոց երկարա- կայանի ընտանց գաղութեան մասին և կը արտի համապատասխան արդուան:

Երկրաշարժի հետեւեղանքու, վերաց- ման Պոլսոյնըրոյն յանձնարարութիւնը կար- մին ձեւէ լրացոյցի: Կրկնով մարդուն են Հայաստանի Կրկնական Նիստիկ Ս. Երաւուրդար Պաշտօնային Նիստիկարաց Պարզալայնի փոխ - նախագահ Բ. Շեքերեան:

ԽՆԲԻՐ - ՎՅԱՄԱՐՅԻՐ - Հա յարուցում կարգ մը խաղերու պիտի անդադրու- նամբ առանձին:

«ՅԱՐԱՆ»-Ի ԲԱՐԿԱՆԱՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԿԵ ՆՈՒԻՐԵՆ

ՓԱՐԻԶ. - Տիկին Ծ. Վահանան 1000 Փրանք:

ՃԻՆԷ. - Պր. Խաչատուր Օսանէհան 300 Փր.:

ՊԱՆԵԹ. - Տիկին Ս. Սահական 50 Փրանք:

ՓԱՐԱՄԱՆՍ
ԳՐԱԴԱՆԻՐՈՒ ԸՆԴԵՐԱՊՆՈՒԹԻՒՆԻՐ
Կը հրատարակէ այլեւութեան մը
ԵՐԵՒԱՆԻ
ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԸ
առաջնորդ օճեկանով
ՍՍՍ ՍԱԳՈՒՅԱՆԸ

Յունուար 8, Կիրակի, մամբ 16-ին՝
«Սիւրսո» 43- չարանկարի փոքր
սրահ:

43-րդ տիւ Ծագուր Մանսարր, Գա-
րիկ, 9-րդ Թագումա:

Մուտք՝ 50 Փրանք:

Փապալէնի ցուցադրութիւնն զյոյ-
ցած շուէր կը յաւակցուի Հայաստանի
ազատանքին:

ՅԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Կապուտ Նաչի Անթրոպիկ Վելի Բի-
զանք՝ մասնակցի վարչութիւնը իր
խորին ցուակցութիւնները կը յայտնէ
Տիկին Նուարդ Գալուստեանի և զուսի-
ներուն, Օր. Մարգրետ Արքանանի,
Տէր և Տիկին Համարձում Արքանան -
եան և զուսիներուն, Տէր և Տիկին
Վազգէն Արքանանի և զուսիներուն,
Ինչպէս նաև Արքանան ընտանիքի
ընդեր ազգականներն, իրենց մօր՝ Ան-
նիկ Արքանանի մահուն առթիւ:

TELEVISION

LA CINQ

Երկուշաբթի, Յունուար 9, մամբ
12-30-էն 13, 5-րդ կայանին մըսը՝
«ՏԻՒԼ»

Յայտարարի մասնակցիներն են՝
ԱՆՆԼԻՏ Տէր - ՄԻՆԱՆԵՆ, -
ԳԻՈՐԳ ԳԻՈՐԳԻԱՆ:

Ի ՅԵՄԱՍԿ

Նորոգ հանդուցալ Տիկին Նուարդ Խա-
չատուի յիշատակին կը նուիրեն -
Ազգանիկ Նախաճան Միլիթարան
Մամբ 1- Մուրաճան Կարճարանի
1000 Փր., Դարցոյցար Տիկինաց Վարձա-
րանի 1000 Փր., Փրանսահայ Գործարար
Ընկերացութեան 500 Փր., ՎՅԱՄԱՐՅԻՐ և
«Ալեքսանդր» 500-ական Փր., Յարուր
Սարգիսի Դարցոյցար Տիկինաց Վարձա-
րանի 1000 Փր., Այլը Տիկին Գանիկ
Թուէր Դարցոյցար Տիկինաց Վարձա-
րանի 175 Փր., Տէր և Տիկին Նուարդ
Պարզալայն Դարցոյցար Տիկինաց Վար-
ձարանի 175 Փր.:

Սասնայ ՎՅԱՄԱՐՅԻՐ:

ՎԱՐՈՑ ՄԱՋ
Փ Ա Ր Ի Ջ

Կապուտ Նաչի Փարիկի մասնակցի
Խորեայ զարկարարը կը վերստին Յու-
նուար 14-ին:

OFFRE D'EMPLOI

On demande une jeune femme ar-
ménienne pour la garde d'un nou-
veau-né.

Pour tous renseignements complé-
mentaires
Téléphoner :

48.28.92.75

Կ'ՈՒՂՈՒԻ

Կ'ուրդի Տիկին մը, շարաքը Երկու
անգամ տան մարդու ճանար, Վար-
ժարի 14-րդ :

Հետաճան. - 45 - 42 - 97 - 03

Imprimé sur les Presses du Journal «Hatch»
83, rue d'Hauteville - 75010 Paris
Commission Paritaire : No 55935

3 MARS 1989

PALAIS DES ARTS ET DES CONGRES
25, AVENUE CRESSON
92130 ISSY - LES - MOULINEAUX

CONCERT
LIZ SARIAN

Dès à présent
Billets en vente chez :

- BAKERDJIAN - 35, rue de Trévisse - 75009 PARIS
Tél. : 47. 70. 07. 25
- Mme PALOUYAN - 9, rue de Trévisse - 75009 PARIS
Tél. : 45. 23. 24. 97
- Mme KAPIKIAN - 175, avenue Jean Jaurès - 92140 CLAMART
Tél. : 46. 42. 56. 17
- ARCHA - 114, rue d'Aboukir - 75002 PARIS
Tél. : 42. 36. 76. 56

ATTENTION A dater du 1er Février, les billets
seront en vente exclusivement au Palais des Arts
et des Congrès - Issy - les - Moulineaux.

CAROUN Գ Ա Ր Ո Ւ Ն

CAROUN

25, rue Paul Vaillant-Couturier
CLAMART

TÉL. : 46. 42. 20. 77

SPÉCIALITÉS ORIENTALES

TRAITEUR

ÉPICERIE FINE

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃԱՆՆԻՐ - Ամեն տեսակի լիցք (միտով Բէ Զէթով) :

- Մամբը, ■ Սու-պետիկ, ■ Միջանակ Բեթիթ
- Հերիս (պարսպմանով), ■ Լուրիս (փաթէ)
- Թարսան, ■ Մարչիպոլի, ■ Կամի մը տեսակ խորոված (պարսպմանով)
- Արեւիկան Երբ տեսակ անուշեղեն

© ՊԵՏՐՈՍԵՆ Հաստատութեան կարգ մը ապրանքներ ©

ԸՆՏԻՐ ԽՄԻՋԳԻՆԻՐ ՈՒ ԽՄԱՐԳՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱՐ ՃԱՆՈՐԸ
ԿԸ ԳՈՂԱՐՆԵՆ ԱՄԷՆԻ ԲԵՄԱՆԻՐԻ ԲՈՒՐՔԻՆԸ

Pour satisfaire encore mieux notre clientèle, nous nous sommes dotés d'une
cuisine de 85m² avec une installation moderne.

Meubles
Ghazarian

4.000 m² de mobiliers
présentés en ambiance

Z.I. Vitrolles à 20 km de Marseille tél. : 42. 89. 27. 47

« Բացառիկ զեղչ « Յաւաչ »-ի թաժանդդեղմուն »

ՕՐԱԲԵՐ
ՀԱՄԱԴԻՐ ԾԱԽԱՐԵ ՄԱՍԿԱՆ

Fondateur: SCHAVARCH MISSAKIAN

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆ ր ւ ք ւ ւ ւ : Տար. 700 Ժ — Վերանայ : 360 Ժ ·
Արտատպ : Տար. 1000 Ժ (ամբողջությամբ)
850 Ժ · (չարտատպ առաքում) — Հատ : 4,00 Ժ ·

64- ANNÉE — No 16.923

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՂԵՏԻՆ ԵՏՔ

**ԵՐԵՔ ԴԱՏԱԽԱՍԱԶ ՊԱՇՏՏՈՆԱՆԿ,
ՀԻՆԷ ՈՒՐԻԾՆԵՐ ՊԱՏԺՈՒՄԸ**

ԿԱՐԳԸ ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ԵԿԱՄԷ

ԲԱՅՑ «ՀԱՐԱԲԱՂ ԿՈՄԻՏԷ» ՁԻ ՄՈՌՑՈՒՐ...

ՉՈՐՄ ԱՆԴԱՄԱՆՆԵՐ ԵՒՄ

ԿԸ ԶԵՐԲԱԿԱԼՈՒԻՆ

Լուրերի առատությունը, երկրաչափ — էին ամեն մե հաջ ալ, թոյլ չուտաւ տա-
խան որ անդադանալով մանրամասնո-
րեն, այլ ժամայեղ երևույթի մը, որ կը
վերաբերէ «Հարաբալ Կոմիտէ» գոր-
ծունեւեան զեմ մայր տուտ արշա-
ւադէն Պետութեան թէ մամուլին կայմէ :
Ինչ որ կը պատահէ, անկախան արա-
մարանկան է սեմբենի մը ճամբար, որ
նոր օրերու լույսին տակ կը շարունակէ
կիրարկել ինն մեթոտներ : Այլ առիթներ-
ու թողով Պոլսաբնակ ինտելի կամ
խորհրդաւայ մամուլին որոշ յօդանուն —
բու տնդարարանք, հակերն կերպով
կորց մը ճատատուտներ կարելի է ը-
նէն : Քէշ մը շատ շուտ մտնուցեալ,
զինքնիս» աճաւոր աղկաթ մը, այն ար-
տախանակներն երեսուն, երեսունքն
Միհրազ, «Հարաբալի Տարցին կտակ» —
ցաթիւում : Ինչ ամեն, խորագրերով
մատարաններէ գիտականներէ, ճա-
նաչարանական գիտնականներէ, գլա-
ղանքի կազմում իմարմը որ սոցիալ-
իզմ ամբողջ մողովուրդ մը է Հայաս-
տան եւ Միհրա աշխարհի : Դրանք —
Քիլոզ մամուլին — արդիւններն ուն-
ցանք : Անկախան այն : Հարաբալը իս-
յալով, հետախնդի, զիբը, դատաւոր,
միտուեալին կապերու տնդարարում
մայր Հայրենիքին հետ ինչոյն, եւային :
Անքն, Հայաստան այլ իսյալով, գի-
տականով յանձար թէ ճանաչանքն
էր իր լիզուն, որ պատմութիւնը : Ու այ-
սոր, օղակովով զամուլ մը, որ շնչեղութե
մողովուրդը, այս վերջերին տառաղա-
մներ, խախտ կը ձերարկալուին ճառարան
տնդարարներու պէս, այս թիւրիս կը-
լան անկախան յարմարանքներու մա-
մուլ անկախանքն մէկ եւ կը վերած —
ինն ճառարաններ : Միայնիք զորքան
է : Հարաբալ Կոմիտէի անդամները : Ան-
կախան : Միայն չարքներ, մէկ միջոց
կայ վարք, բնու չարքներ ու ձեւանայ
հանդիս տունը ինչոյն : Հիմա, կը թուի
զ՝ Նալուկաբարի մամուլ ճառան է : Ը-
նկախանքներն այլեւ կը ճառան «Հայու-
նցը» վարքի տայ : Բայց, այս մասին
իմաստալիս :

Այն Հայաստանի երեք դատախազներ
պատմական կըսան են, հինգ օրվերով
պատմիկ ենթարկում, ամսեցեմ մէկուն
յանձնարարական է իր ճառարանակներ
այս, որ պատմական շրջանը կը լրանայ :
Ինչ յանձնարք զորքան են Ըստ Յուն-
ար Եւ Քիլոզաբարն անդադարանալու-
տուտ Քիլոզաբար զ ցուցարարան են, ան-
կախանանքներն արդեք յանձնարք են
չարարանանքներն տառաղաւոր աղու-
ն — Բնաց զիկն : Կուսակցական պաշտ-
ունները զիկ կը րապարտու — Վերջին
կիբերը կը րապարտուին, զպատմա-
մանն ու մերթիւն խաղերու (ստալինա-
նիզմ) պատմաբանները պատմ կոր-
սերկին կարգարարան զիկ եւ իրքեցե-
րեքն պատմաբան, իմարկային ապախ-
վարքան եւ Սահմանադրութեան յար-

ցանքի իրենց պարտականութեան մէջ :
«Քրադալ ջաւ կը յայտնէ որ «Հարաբալ
Կոմիտէի գիտնականներու ապրելի գոր-
ծունեւութիւնները շատան անպատմ
մայցին» : Կը մասնանշէ որ չղարկում
Հանրամողովները բարբաղեցին կիրբերը,
միջոցին բրտուեցան եւ գիտնականը որ
կան Վոմիտէ անդամներն օմանդ —
կեցին ժամուկն :

Եւ այս կը պատահէ, կըր զատական
քննութեան ենթակայ են Կոմիտէի կարգ
որ անդամներ եւ մունջ կուտայ մա-
տարաններն մը՝ արդեքն Յունուար
10-ին, ապա կըսան շարմարկի երեսուն
օրտան պատմիկ կըրդ այդ պաշար եւ նոր
դատարարութեան մը ճախարարատու-
թիւնն է որ կը տնդուի : Ամբիւական ա-
պաղան ցոյց պիտի տայ :

Այս կը կացութիւնը ըստ Շարաթ օր-
տան լուրերուն, կըր Երեւուրթի առա-
ւատ, մամուլին Քրադալի օրտարկու-
թիւնը (Ա — Ին — Փէ) կը Նալուրդ թէ
Հարաբալ Կոմիտէի դուրսը մայցան չղու
անդամները, արդեք կը փնտաւորէ, Շա-
րաթի մը ձերարկալուան են : Մամուլում
նախկիններ կը պակսին այս սոցու —
թեան եւ կարելի է անուշա զանազան
խորհրդանշաններն ընէ : Թերեւս միւս
կեմբերն այլ ապա շարմարկն, ինչոյն
րաբեր զէ վեր եւ րոյսը այլ դատի զա-
լան : Այլ վարքան մը՝ թերեւս այս
չղար այ կը ձերարկալուանքն միտնուի
արտա արմարկանքն նախարարին, որ-
պիսի Կոմիտէ լիկ կամով ապա լը-
լայ : Եւ որովհետեւ խորհրդային վար-
չարկարիկ ճառարանը նախար — իկ
ոչ՝ ալեկ — անիմանի են զան Տիբը
նախարարիկ է պաղան ու տնդուի : Մի-
նչ կըր, Յունուար 9-ին, Կոմիտէի րոյսը
անդամները րանան են Համարար, այս
չղար նոր ձերարկալուանքն են — Աղտ
Մանուշարեան, Խաղաղի Հարաբալ,
Վանո Միքաղեկեան եւ Համարարում Փա-
լատեան :

«Իմանիթէ» կը Հաստատու Շարաթ
օր, թէ նախորդ օրտան կը թիւր, րա-
ցարարար ծախան 10 Քրադի (Փիտա-
նալի 4-50-ի) ի նդաւա Հայաստանի ա-
ղեւաններուն մեմ յանդերձ թիւն արմա-
նալուան է : Կը լընք թէ րապարկն ճա-
նախմիկ կը խաղերի մամուլ իրենց ան-
սախմիկը պիտան են լընանմիկը ճա-
լայ խորաղով (չղարիկ պատմութիւն ճա-
լայ Համար — ինքն թէ Ուրար Ստաւա
մամուլ Է-15-ին Թրան Նիկթոն լրաղովը
Հունամարի կը զիբը «Յատուրի խոր-
րաղովը» խաղերն, խաղերն որ կըն յարա-
կենք թէ ինչոյն պիտի Նիկթոն ճալերի
այդ խորաղով — Օղեմը Հայաստանի ե-
րեւաններուն — Ին որ անուշա իրով
տարեցիկ :

Համարարար պաշտարարները կ'ար-
մարկուր ճաւ : Հայաստանի Խաղարկու-
նութեան նախարարիկ տնդ օրտան յա-
րարարութեան : Ան ըստ մը — Վերջին
թիւնը այլեւս տունը պիտեք է կատարուի :

ՎԵՐԶԻՆ ԺԱՄ

**ՀԱՐԱԲԱՂ
Կ'ՈՐԱԶԱՏՈՒԻՐ
ԱԳՐԻԵԶԱՆԷՆ**

Երկուշաբթի առատւ, մամուլ 11-ին, կըր թերթը մամուլին կը յան-
նիկը, Մոսկուայէն տառաղաւոր հետեւեալ լուրը, զոր կու տանք, սակաւն վե-
րապատմութեան, նոր յատարարութիւններէ խուսանելու ճամբար :

Յունուար 11-ին, Մոսկուայի Գերագույն Պորտուրը պիտի վարարեց
վերնապէս Դարաբալը Արքեպիսկոպն անկախութիւն, որուումը (արտաւ Պիկոնե-
րը 3-ին) եւ զայն ենթարկել Գ Նոյնիկը կայմում մարմինի մը — 5 Ուտ, 3
Հայ, 1 Աղերի : Այս արշումը, սկզբունքով, պիտի ճարարարարուի Յու-
նուար 12-ին : Արքեպիսկոպ պիտի լինիկըրդի մարզի վարչական գլու-
թիւնը (կայմումն ուղղակի Մոսկուայի) :

Շատ ճառարարք ապա արմարկուին նաեւ «Հարաբալ Կոմիտէի» րոյսը
անդամները : Երկուշաբթի օր, Մոսկուա մամուլան էին Հայաստանի ղեկա-
վարները :

Բմիւլեկեալ, մանկարդներն, վարա-
կէ ճիւղանդութեան մամուլահանը, Նոյնիկըրդներու խուրերը պիտեք է ա-
ցելին ամեն մէկ խոսանիկէ : Մասնա-
կեք վարակի Հիւանդութեանց վաղուիկ
ճամբար : Այն իրողութիւնը որ մարդիկ
ջուրի եւ տողնալուանան անդանի պա-
կաւ ունին եւ ձեմը վրաններն տակ
կ'արկին զայն կըրդով կ'արկուցին այդ
վաղուիկը : Այնք, ընտանիք անդամնե-
րու մահը տնայ ժառ ջղարկ խաղալ —
րուաներու պատմաւ կըսան են :

× Ժերին մէկ, Կարմիր Ուշի եւ Կար-
միր Մահիկը ընկերութիւնները կըր մը
ըստ են 21 միլիոն տղար Հաւաքուին
ճամբար (չուր 126 միլիոն Քրադ) վրա-
րեզի արտաղարկան ճատատութեան մը
հիմունք : Եւ կերտն մէկ այլ արկումալ-
ներու : Հակա օմանդարկութեան կը ճանի
Հայաստան : Մանթիկ է որ Պիկոնեմը
29-ին 17 թղթաարարկան ընկանալու
150 թան արարումով ընկնանք Փարկէն,
33 համարներով թղթաարարկան պա-
տմունքներն :

**ՀԱՅԱՍՏԱՆ — ՄԵՆՈՒԿԻ ԼԵՒԻ
ԱՐՅՈՒՆԻՐԵՐԸ**

Այս խորաղով, «Բարխիմէն» տը Փարի-
ս ամաղը կըր կը արմարկուր ճալերկան
տնդարարութեան, Փիտա Արքի Նիկոնը,
պատարար ընկալեցին :

Թերթին թղթաղիկը կը Նիկաղարի երե-
ւան, ճառարարկուր շրջապատում, ար-
պար, որ անցըրը կը զարմանա, Եւ
իրեն ճաղ տղուի թէ ինչ պիտի ընէ
Նիկաղարի Մոնուիկը : Կարմարուցիկ երե-
ւանաղարկներ : Նիկաղարիկ թեանք : Ա-
նոնք շատ մա ընէ կոթեք որ կը քնա-
րարան Հայաստանից Նիկաղարի կը-
րարանութիւնը : Այլեւս այլ զրաններ
մողովուրդը անկախութեան կը վերաբար,
կերկի մը մէկ, որու գլուխն կըսան են ա-
լարքի րոյսը զիբարարութիւնները : Եւ
միջոցաղով օմանդարկութիւնը մամու-
լանիկ էր ճամբար կը լուսն իննանակ
Նալուրդ, անիկ կը լուսն Արքեպիսկոպն
փախտն տնդանիկ ճառարար (170 հա-
մար կըրուի) զալմարանները : ճաղը
է կէսանիկ ընկնանքը թուէ ինն գլուխի,
թիւղարկուր որ վերադառնան, րայց
կ'արե անցըրէ մէկ — Վեր նախարարիկ
ճառարար թուանքութեան մէկ, զան
հին արարութիւն :

**ՀԱՅԱՍՏԱՆ, ՈՂԲԱՆԴՈՒԹԻՒՆԷՆ
ԱՐԻՄ ՄԸ ՅԵՏՈՑ**

Այս խորաղով այլ Վիկիտան (Յուն-
7) կարգ մը ճարգանքներ կը զնէ եւ կը
(Տար-ը Գ- էջ)

**ՈՒՂՂԱԿԻ
ԵՐԵՒԱՆԷՆ**

**ԹԵԼԵԿՐԱՄ
ՍՈՒԿՈՒՐԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ
ՀԵՏ
ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿԱՊԻ
ԿՈՄԻՏԷԷՆ**

ՅՈՒՆՈՒՄ 7

Պորտուրային կատարարութիւնը միջոց-
ներ ձեռք առան է օղերու ճամբար Հա-
յաստանի արկանը զիկըրդն ու քաղա-
քներ վերաշինելու :

1989 — 1999 շրջանին 4 միլիոն քառա-
կուսի մէկը ընակիկ տարածութիւն —
զլուրց ՅՏՀ արքար կըսաններու, նախա-
ղարկուցիկան Հաստատութիւն 15-400 եւ
րախաներու, հիւանդանոց 4820 հիւանդի
եւ այլ ընկերարարկութիւն Հաստատու-
թիւններ — պիտի կառուցուի :

Արմանանքներ (որդարիկ գիտաւում
հիւանդանոց կըն) կերտն մը եւ փորեղ
արտաղարկուր Հաստատութիւն մը պիտի
լինուի : Նախատեսուած է նաեւ ճարա-
րարարկան ճարարարարկան քրա-
մանակի զը րանայ այս տարի, երեսուն :

Երեւուրթ, 920 տուն Լեւիմանի մէկ
ընական կայ ունին : Գլուխը երեք օրերուն
կայ ունեցող տնդներն թիւր պիտի հա-
նի 1130-ին : 11 քառանգ Խաղարարիկ
եւ այլ զիկ պիտի տնդան :

Յունուար 4, մամուլ 11-30-ին, երկր —
չարթին կըր միջանիկն քորարու ցնցու-
ր — 7 տասնհա — անդի ունեցան : Կե-
րտն 40 քիւմերը կը Լեւիմանիկն եւ
14՝ Կիլոզալուան, Սպիտակ եւ Ալուար
զիկը միջին : Կիլոզալուանը քան թէ
ցնցուիտուն մեմ զանալիկութիւն կը վը-
կալէ որ զեմիկն խորը կուտակուած ուր
մարդու զար է :

Եւրէ, Հանրապետական լրատուու —
թիւնները ճառարարարկան լուրեր վե-
րաղարկը իրկներն անկախութե, որ հե-
ւանքներն կը ընկալաւորակ շարկեր
յարարարներ Լուրան զանի ընկալու-
ր, որ յատուկ է իրկներու, ալիստեղա-
կերպարարիկ հաղ, շուրջ յարարում կամ
այլ անընկաւան երկուրթներ շնն Նիկար-
ն :

Սեւանի մակարդակը արեւէ փոփոխու —
թիւն չէ կըսան :

Սիվիտանայարարեան Ինտ
Մշակութային կապիկ Կոմիտէ

ՅԱՐԱՐԱՐ
ԿԱՐԸ ԴԱՄԱՐԱՆ

(Երբ. Ա. Էջմ)

Համայն պատասխանել: Ինչ որ վերաբերել
շարունակուող զեցույթներուն, անոր որ-
նակուն են աղքատ դրամար կերպարով
մը հար: Չնկերու թիւը - 55 հազար կամ
25-3000 - հասնաւորք չեն համապատաս-
խաներ իրականութեան ան որքոյն յալու-
նի պիտի չլլայ: Ինչ, և ինչիման լը-
նաւորներ ծառայու: Մտաւորա 83 միլիոն
Փարսիքի վերահասակ: Ինչպէս պիտի կա-
տարուի վերադնութիւնը, քաւական խոս-
ւեցու առ ժաման: Հայեր աղքատ վերա-
դնութեան մը կ'ուզեն, պայմանաւ որ
յարգուին երկրորդական իրանները: Սեանդակող քիմիական միջոցային մար-
միներու ներկայութիւնը մեն թիքիմա -
բութիւն և հայ քաւակութեան համար:

× Մեծաւորի հիշակալանի փակման
թաւանքն իր արտի Մարտ 18:

× 43 հոգի սպաննուեալ են Արցրիւնեան
և Հայաստանի միջեւ բախտներուն: Հե-
տանկով, ըստ խորհրդային օտարիկա-
նութեան բարձրագոյնագոյն պաշտօնա-
ւոր մը: Չի հնչուիր թէ որքա՞ն Հայ, որ-
քա՞ն Արցիւնի հայ: Հարկերուն իր, որ
վերաբերուին են Այս ամբողջը խոյն-
աւոր վերջաւորութիւնն ի վեր:

× Կրակի առաւուս, հետախուրի 3-րդ
կլանով, Լիզ Մարեան երկու շաղիք
զարկով ժամանակեցու: Եկաւոր փառնով
յալապարիկ, որու ընթացքին կոչ ալ եկաւ
օգնելու: Հայաստանի:

× Մննդեան իրիւնքը, Անշուարի
նախաձեռնութեամբ և հարցաւորով ար-
ւեստակաւոր են արտաւան շախմատ
պատկանող անձերի կարգման երկա-
խումք մը Հայաստանի ձեռնուած երկ մը
երկը:

✱

NOTRE-DAME

ՀՈՒՆԵՆԴԱՍՏԵՆ ՊԱՏԻՄԱՐԻ

Երեւոյաբովն ճիշդ ու ճիշդ ամիս մը
հար և Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Մը-
նիքեան տաղարար յալարը - Սեւեա-
լայի - օրը, Յունուար 7-ին, Փարիքի Մե-
թոստիկոս Մարտիանոսի մէջ հոգնան-
դրական պատարագ մը ժամաց հայ կու-
թիւնի տարեկան: Գրիգոր Եպիսկոպոս
Կաթողիկոս, Հայաստանի ապագան -
բուն լիւթաւորն: Արարողութեան կը
նախադասուի Փարիքի Արքեպիսկոպոսը՝
ճիւղաւոր Ժան - Մարի Լիւթիէն:

Ներկայ էին պապական նախարկը
զեպը: Լորեմնո Ամբրոսիօսի, Հայց. Ե-
կեղեցւոյ զաւանկող զարդ զլիւարու -
թեամբ Կիւս Աբը: Լոպպաւանի, փոյլ
Կեղեցեցեան, առաւորները, Հայաս-
տանի երկու խաւանի, փարչապետի,
Փարիքի փառաշարունութեան, Արարիկի
թէ Ներքին նախարարութեան ներկայա-
ցուցիչներ, Կրեմլինսկ - քաղաքապետ-
ներ, բարձրակի այլ անձնավորութիւններ
և հոն ու երկրպագ զաւակութիւն մը:

Հաւանք պատարագի ժամուոցում Գրի-
գոր Եպիսկոպոսը հայերէն, ապա՝ ֆր-
անսերէն անդարարաւ: օրուտ արար-
ուելով, Հայաստանի պատանած ահա-
ւոր աղեկան, Հայ փոյլուորի ոյրը -
զական պատմութեան, զարեւու երկաւ-
րին: Յիշէք թէ 4-րդ դարու սկիզբին
յան, ան Կրեղեցիք քրիստոնեաները
և հաստարարի մը ծառք են Հայաստան,
կրկով հանդիմ Հայաստանը, Հարց, տե-
ղահատութիւն, զեղապատմութիւն և աշ-
արք՝ ընկան աղէտ մը: Ան շնորհալուոր-
թիւն իր յալարեան նա, կարգեցով Լիւթ-
իէնի, հոգեւոր եղբայրներուն, պատ-
կան մարմիններուն, գիւղաններուն և
բոլոր ներկայ անձնավորութեան, ինչ-
պէս նաեւ օղեւութեան հանդի զաւակա-
նի Պատմութեան:

Պատարագի ընթացքում, Փարիքի Ար-
քեպիսկոպոսը Կարաւաններ իր հոգեւոր
ծառք, սովորեցու, իր կարգին հայ փո-
լուորիկ արեւմտի պատմութեանը
հարց, զեղապատմութիւն, վեր անեցով
մանաւորաբար անոր ցուցարարած զա-
ւակները: Մանրակալով երկրպագութիւն
կրպչ և անոր զուգորն, ծիրաւա-
ւոր կրկին իր շնորհը հայ փոյլուորիկ

գաւթիւնը և վերադարձու իր յարաւան
վիճակաւորութիւնը:

Ահաարարի ընթերցումին և հոգնան-
դրական պատմութիւն Գրիգոր Եպիսկոպոս
կարգութեան հետ իր մանակներ Կիւս
Աբը:

Արարողութեան աւարտին կարգապե-
տան Հայաստանի երկու հոգեւոր Պա-
պի Ամենայն Հայոց Վապէկ Կաթողիկո-
սին և հայ կաթողիկէ կաթողիկոս պատ-
րարները:

ՔԱՆԻ ՄԵ ՏՈՂԱԿ

ՓԼՈՒՄԻ մէջ, Շարքի օր, բացուելու
միջապային այն ժողովը, որու նպա-
տանքն է արդէն առ զիրական զինե-
րը: 141 երկրներու ներկայացուցիչներ
կը ժամանակին ժողովին, որու բարձր-
ագոյն խոսեցու նախագահ: Միջոցներ
Սկիզբին, դիտարկուեցին ծառային
Իրանի և Իրանի միջեւ բուռն վիճելու
հետաւորութիւն: Ինչպէս կ'արտաւան Ի-
րանը որ զիրական զինք զործածած և
պատկարարի ընթացքում, Պաշտաւ կ'ըն-
թէ Իրան ալ անի, մինչ ժողովին նա-
խագահը՝ Ռայան Տիւմա կը փորձէ զի-
նապագութեամբ կարգութիւնը փրկել:
Ապազարիկին զարն ծարարած է յալ-
արարութիւն թէ Խորհ. Միութիւնը պիտի
փառնէ իր բոլոր զիրական զինքները,
միջոցային հոգեւորի տակ: Մնաց որ
Էրզրում կ'ըլլայ միջոցային հանգիստ
ըր, երբ, օրինակ արեւմտեան կ'ընթէ թէ
50 հազար թիւ և արեւմտեանը համար՝
300 հազար թիւ և Խորհ. Միութեան պա-
շտաւ: Բիւրանան զինքը, որ միջուր-
ւած է զաւարտին հիշակալան զինքը,
անը գործող զինքն ի է, որ Ա. աշխու-
համարեան ի վեր ալ քաւական զարդա-
սած է:

ՉԻՐՈ - ՉԻՐՈ, ծափոնի շողջ Առաւու-
սըս ժեռու 87 տարեկանին, 111 օրուան
հոգեւորի մը ետ: Ծափոնի այս կար-
գըրը ամենէն երկու զաւակալուրը իր
երկին (63 տարեկ), քայլ, համարու-
լըրական անդերգոյն պաշտօնակոյն
ապագայ չէ, քան ինչ և որ պատեղար-
մը զնց և պարտաւորեան մասնից իր
երկերը, թիւն իր օրով է նաեւ, որ ծափոն
անտեսական անմարմարող վերելք մը
անտեսու: Ծառ լիւթալեցեան: Համար
հոգեւորականութեան արարելու, կառաւար-
րութիւնը որոշէ իտալապոյնի ինչպէս
աւարտութեան յարմար: Սուրբ Ժաման
ը օր պիտի տեսէ և հաստատութիւններ
պիտի շինուին: Յուլապարտութիւններ
կը կատարուի Փեմ. 24-ին: Ծափոնի նոր
կայքին է Արեւիքի, 55 տարեկան:

ՃԻՐԱՍԱ, Լոգնահար Պատուաւորա-
թեան առաւանի քարճարաց զարնա-
տեանն ներկայացուցիչները Փարի-
քի մէջ, երբ որ հռոմէն թէ Պաշտաւ
օրինաւոր կը գտնէ Արեւ արուած օրու-
նը - պաղատիւնեան Պատուաւոր ըր ճո-
րակներ: Այս օրուած զգոյն իր ձեռն
և յալարաւ կ'ընէ Խորալուրցի: Խոր-
ալուրցի Սուր, որ 1978-էն ի վեր ՊԱԿ-
Թախտայք բաների կը, այլեւս ընդհ-
պատուարին է:

ՃԻՐԱՍԱ - ԻՐԱՆԱԿԱՆ շրջանը շու-
րուած բախտներու հին չիք զբաղեցի իր-
անքները միջեւ, այլեւնք՝ արարելու
(Անշու) և արարելու (Հնչուելու) և
Արարիկի մեղքերը իր միջոցներն վեր-
նոր համար զարկներուն: Արգէն անիին
քան 40 անգամ կար:

ԵԻՐՈՒ ՄԱՐԻՐԻ լՈՍԻԳՈՂՆԵՐ օրուր
Լիւթի հարաւորած էին Բաւաթիկի կողմ
էջ Բաւաթիկի ինքուր պատրաստ զործա-
ւորք արշեկներ: Համար, երբ որ սպա-
տակ է հոգ, կրքն անհոգի միայն դի-
տակ և ալ զինքներ, զործատուս ըր,
հանդարտութիւն իր յալարաւ թէ ա-
պագայութեան համար և Հարց Տիրու-
լիս վերադարձած, բոլոր լրագրողները
համար կը գրուին:

ԽՈՐՀ. ՄԻՈՒԹԵՆԻ մէջ, 1987-ին, 54
հազար հոգի անձնավոր եղան են, ըստ
Ինչպէս կ'արգէն ճիւղաւորներ վի-
նաւորութեան, ինչ որ իր նշանակ 100
հազար հոգի կ'ըլլայ 19: Պաշտաւի համա-
կարութիւնը 22 է:

ԹՈՒՐԻՔ ՄԱՍՈՒԼ

«ՕՍՄԱՆԵՆՈՒ ՎԼԱԶՆՈՍ»

Բ.

«Միլիթը» կը շարունակի արձագան-
գել օտանական զեւանները բաւարար օրու-
նուած խաղաղեցութիւններուն: Եու-
րուար 6-ի թիւին մէջ ալ արուած է ա-
մերկուցի անձնավորութիւններու արտա-
յալարութիւններուն:

Ապրիլ, մինչ Միացեալ Նահանգներու
զեկաւորութիւնները գրոհանգութիւն իր
յալարեան արուած օրուածին համար, հայ-
կական լայնի այս զարկ ժամանակ շա-
նելու համար իր ինչպէս:

Բարձր պատմութեան ժամանակաւ ամե-
րիկացի փրփիւնները, ինչպիսի՝ 2. Լու-
նար, Ժ. Մար Բարթի, Տ. Իրաւոր, Տ. Օսթրիլին զաւակն զայլ իր նշանակ
զեւաններու քայլուրը: Իսկ Բալիֆոր-
նիայի համարաւորեան փրփիւն Լ. Յով-
հաննիսեան իրիւրով թէ թրքական կողմ
մը պիտի է հանձնալ զեղապատմութիւն-
ը, քան ի զարմիք քան ի որ Բարթի
հարմարութիւններ արտած և որ ծառք
գործած այն զեւանին ներս որ Հայեր
զեղապատմութեան արացող փաստա-
թղթերը իր գտնուին: Այս ստանկալով
և որ յալարաւորութիւն ի օրուած իր
նշանակ զարկանքն զայլ մը:

Հարգրոյի համարաւորի պատմու-
թեան փրփիւններին հասան Բարթի
այս ալ արարել ինքուրով մը զէմ ար-
տալալաւան և զեւանները բաւարար օ-
րուածին ան կ'ընէ: Արքան զիմեմ,
քայլի անմեղէն որոշէ ծառքին պիտի մի-
այն նաւան և յալարեան պատմութեան,
այս ժամի արտաւանին աշխատած կա-
տարած Բարթի զեւանները լիան:
Միւրիդն թէ Միացեալ Նահանգներու և
Ի. Երազայի մէջ հարկաւոր զայ հալա-
նապատմութիւն պատարագած են: Ինչպէս
Միացեալ Նահանգներու մէջ համապա-
րանական ըրնաւորներ ներս թէ զարս
թաղաւորի: Հայկական հետաքողի կող-
մունքին կան: Սուր փորարէ թրքական
պատմութեան մարտ անոյմ ինչպէս
աշխատած կատարած գրեական շու-
նիքը իր գրեականքը քայլուրը, հարկա-
ւորաւոր հայ հետաքողի գրեական զոր-
ծածով զիմ օպարարներ ինչպէս թե-
զը հաստատու: Հայ ան կ'ընան փոխի
ճիւղաւորութեան զարկութիւնը: Ի. առի-
կա օպարագ քան մը չլլայ:

Խոյն թիւքին Յունուար 7-ի թիւին
մէջ Մ. Ար Գիւրան ալ կու տայ իր կար-
ծիքը. «- Միւրիդան սկիզբ մեծ ար-
ձագողի գրան արարելու նախարար: Իր
նշանակ այս արտալալարութիւններ թէ
յալարեան զիւրեմանք լայնալոր զա-
րկնայ ըրին համար օրուած և օտան
հոգեւորներուն մէջ ծառք բաւար...:
Հալարաւ որ շատ յալարած զայլ մը
իր, Բարթի կողմէ նման առաւել օրու-
նու մը ընդհանուր ամարող զաւակն
նիւրուարութիւն գրան:

ԵՆԻ կարեւանք զեւանները բաւարար
այս զործ պատան ինչպիսի՝ արքան
միջոցային կանանները համաձայն Ե-
նի զեւանին քանակով թէ թէ միայն Բարթի
քարեկարներուն, այլեւ լիւթեան ար-
խաղաւոր ան ինչպէս օպարագ շատ քան
կընտել փոխէ: Արքանի և բարդար
փոխի արեւմտեանները զաւարտեան
թիւ, որոշէ արքանի ի վեր հաստատու
են Հայերն, զեղապատմութեան պիտու-
ներուն, ամպը զոյգ տար: Կարեւոր
կող թէ Բարթի ծառքը հաստատու-
թեան իր զեղապատմութիւն ի մտա-
ման, երբ յալարեան զործածու
այս օրուած և մեծ արգեւանքին կրպա
ունեցան:

Հին զեւանները միմիայն ըմբէ լի-
ապագութեմ ու արքաններն ալ ըմբ մե-
ղի ինչպէս...: Կարեւանք զիւրեան
ամբողջ աշխարհի լայն զարմեմ թիւ
արքանները...»:

Արքի Տիկին Արքի Գիւրան (Ճնշալ՝
Ինչնշան) զաւակներն ու Բունարը,
Տաքի, և Տիկին Անտիո Ինչնշան և
զաւակը (Կիւրաններ),
Քր. Առեւան Ինչնշան,
Տր. և Տիկին Յարութիւն Ինչնշան
և զաւակները,
և քանակեան բոլոր պարագաները
ցուով իր ծանոցանակն ինչպէս մը, մեծ-
մը և, նախինքն
ԱՅԻՐ ՏԻԿԻՆ ԱՅԻՐԱՅԻՆ ԹԵԼԵՆՏԵՆԻՍ
(Ճնշալ՝ Բաւարալան)

Մաք, որ պատանեցու Եունուար 5-ին,
95 տարեկան:
Եունարաւորութիւնը կը կատարուի
Չարեւարթի, Եունուար 11. Մաք
14-30-ին Փարիքի Ս. Յովհաննէս - Մը-
կերթի Եկեղեցին, ուրիշ մարմին կը
փորարար Բարթի Փարիքիին զերեւ-
մանաւոր:

Ոչ ծառքի, ոչ ծառքեղանակ: Խալարու-
րար փոխ ծառքի նուէրները Ե-
ունարեան իտալաւորներուն:

«ՅԱՍՈՒՏ» - Մեր ցաւակոյ քիմները
նպրցայիմ զաւակներուն:

Տր. և Տիկին Յակար Կոչկարեան
Տր. և Տիկին Անտիո Կոչկարեան
Տր. և Տիկին Իշխան Պարտեան և
զաւակը Տիկին,
Տր. և Տիկին Տիգրան ձերման և
զաւակները, Գրիքիթ և Լեւոն,
Տր. և Տիկին Տաքի. Յովհաննէս Կոչ-
կարեան և զաւակները,
Տր. և Տիկին Տաքի. Հրաչ Կոչկարեան
և զաւակները,
Տր. և Տիկին Թիքիթ ձերման և
զաւակները,
Տր. և Տիկին Ասատուր Կոչկարեան և
զաւակները,
Տր. և Տիկին Հայկ Արամեան և զա-
ւակները,
Տր. և Տիկին Ժան - Գիւր Պարթեան
և զաւակները,
Տր. և Տիկին Նշան Օսանեան և զա-
ւակները,
Ինչպիսի նաեւ ձերման, Կիրեղեան,
Կոչկարեան ընտանիքները,
ցուով իր ծանոցանակն ինչպէս մը, մեծ-
մը և, նախինքն և ապագային:
ՏԻԿԻՆ ԱՅԻՐԱ ԿՈՇԿԱՐԵՆԻՆԻ
(Ճնշալ՝ Գալալան)

Մաք, որ պատանեցու Եունուար 1-ին,
83 տարեկան:
Եունարաւորութիւնը կատարուեցաւ,
Երեւոյաբով, Եունուար 3. Փր Թիքիթ
Եկեղեցւոյ մէջ, Խալար զաւանի և
Լիւթ. Զառիկ Անտիոնի և Լիւթանի
և Վիկին զարդը զառ ծանոցու -
թեամբ:

Միացեալ արեւմտ լիւթակ, կը խորն
կրկին ներկայ իրեն այլ նկատու:

✱

Արքայեայն լիւթակին ընտանիքը 300
մը. կը նախի հետաւորին:

ՆԱՊՐԱՎԱԿԻ

Կապուայ Արքեպիսկոպի զեւան Բի-
րանց ժամանակող փարչուրները չոր-
հալարեան արուած և Տր. և Տիկին
Թորոս Պարթեան 100 մը. փոխան ծառ-
կապարի նպարտէ միջէլեման ժաման
առաւի:

✱

Լեւոն Սուրբ Յակար Մարկ Կեղեցւոյ
Արքեպիսկոպ Միւրիդան արուած չոր-
հալարեան արուած և հետեւաւոր
էրկերը -
Սուրբ Խալարայ սանի ժամուոցում -
թեան առաւի: Ոմեք բոլոր ժամուոցում մի-
անքի ծառքը, Փարիքի Արքի Տիկին Յա-
կարեան, Փարիքի Ժան Սիւսանեան, Փա-
րիքի Տիկին Մարկ Չարպալեան 3-
000-ական մը. Գ. Կարպիս ձերմարեան
5-000 մը, Արքի Տիկին Կոչար Ուկրիւնի-
նան, Արքի Տիկին Լիւթ Միւրիկեան 500-
ական մը, Գ. Փառանեան, Տիկին Թա-
գեանեան 300-ական մը. Գ. Փառնի Տր-
քեան, Արքի Տիկին Բարթեան 200-
ական մը, Արքի Տիկին Մարտեան, Արքի
Տիկին ձուհար Պապարեան 50-ա-
կան մը:

Խոյնկար կարպիսեանի մահան ամ-
թիւ: Արքի Տիկին Ուկրիւնեան և Տաւա-
նի ընտանիքը 100-ական մը:

ՀԱՅԵՆԱՐԿԱՏ

ՓՈՒՆԱՆ ԾԱՆԿԵՍԱԿԻ

COMMUNIQUE

Այն էլ իմաստան,
Անահիտ և Նուպար Դուրբանյան,
Անթուս Բաղդի,
Ժամ - Յակոբ Պարսի,
Ինչպես նաև - Իրանյան, Դարբինյան,
Կերտան և Պատմական - Ծանոթաց ընտ-
նիկները զուգով կը ծանուցանեն իրենց
տար, ըրով և ազգականներին՝

ՏԻՐԻՍ՝ ՍՐԱՊԻՈՒՄ, ԿՍՄԱՆԵՆԻՍ
(Մեծալ՝ Նոյնի Պալատի)
ժամը, որ պատահեցու էր 88-րդ տարե-
դարձին օրը՝ Յունուար 6-ին է։
Յուզարկարություններ կը կատարուի,
Հինգշաբթի, Յունուար 12, ժամը 13-ին
Փարիզի Ս. Յովհաննես - Սիրանի եկեղե-
ցին, 15 իւր փամ - կուռնի, ուրիշ ժա-
րներ կը փոխադրուի Պիեռ-Գրենիոյ դերե-
մաստանով՝ rue Pierre Grenier, ժամը
15-30-ի շուրջ է։

Ոչ ծաղիկ, ոչ ծաղիկասկան :

Փոխան ծաղիկասկանի՝ Նուրիները ընկ
S.O.S. - ARMENIE, 15, rue Jean Goujon,
75008 Paris.

Մասնաւոր ժամադր. զրկուած չլըլալով
կը ինքուրի ներկայա իրեն աշխատուի :

Aline Elmayan
44, rue Verneuil, 75007 Paris

Ս. ՅՈՒՆԱՆԻՍ-ՍՐԱՊԻՈՒՄ
ՓԱՐԻՑ

Որոշով, Յունուար 13, Է. օր Մենդեան :
Տան անուանակոչուեան Տեառն Մերոյ
Յուսուրի Բրիտանի :

Ժամը 10-ին պատարագ կը ժամուցուի :
Պատարագի տարուին՝ Պատմաբանական
Տնօրէնները կը կատարուի :

Եւրոպ, Յունուար 14, Տան Մենդեան
Արդուրի Յովհաննիս Կարապետի :

Այսօր Սուրբ Յովհաննիս - Սիրանի
Մար եկեղեցւոյ անուանակոչուեան
սուրն է : Այս տարին, ժամը 10-ին պատա-
րագ կը ժամուցուի եկեղեցւոյն դար -
բար՝ Արեւմտեւ Մանրաշնայի և Ման-
րաշնայի ընտանիքի ներկայանքուն չա-
մար :

Յուզուի և Շուշանի Մուսայան և
ընտանեան ըստ զարգացման կը ծա-
նուցանեն թէ Նոյն-Յանդանեան պաշտօն
կը կատարուի Կիրակի, Յունուար 15-ին
Փարիզի Ս. Յովհաննիս - Սիրանի եկե -
ղեցին իրենց սիրելեակ տըր՝

ՎԱՐԴԱՆԻՍԻ ԶԻՄՈՒՄԱՆԵՆԻՍ

ժամուան քառասունչին ի յիշատակ :
Ի գիտութեան որոշակալին ի յիշատակ
յարգողներուն :

Այս տարին, Յուզուի և Շուշանի
Մուսայան 1000 ժր. կը նուիրեն Ճա-
նապետի 2000 ժր. Կարգուա Սաշի Հա -
յաստանի Օգնութեան ֆոնդին :

Նուր տարու տարին, իրենց Տնօրէն
իշատակին, Օր. Ելիզաւէթ Մուսայան,
Տէր և Տիկին Կի Մուսայան և զաւակ -
ները 600 ժր. կը նուիրեն Ճառասնին :

Այն տարին, Զարուի ի Բրիտանեան 1000
Փրանք կը նուիրեն Կարգուա Սաշի Հա -
յաստանի Օգնութեան ֆոնդին :

Ի ՅԵՆԱՆԿԱ

Տիկին Աննի Արքանախանի ժամուան
տարին, Կիտան ծաղիկասկանի Տիկին Զա-
ւէլ Բաթալեան և զաւակ Արամ 300 ժր.
կը նուիրեն իրենց զատ սիրելի Ճառա-
սնին :

Աննի Արքանախանի ժամուան տարին,
Տէր և Տիկին Կարօ Ժամիկեան,
Տէր և Տիկին Գառնիկ Կարապետան,
Այլի Տիկին Ալիս Յովհաննիսեան, Տէր
և Տիկին Փիլիս Սարգիսեան, Տէր և Տի-
կին Յակոբ Ժամիկեան և Տէր և Տիկին
Արաւիկ Ժամիկեան չառաքար կը
նուիրեն 2:300 ժր. S.O.S. ARMENIE-ի :

(Եւր. Ա. Էրեմ)

Վերջումին 1988-ի Գարաբաղի չարք մը
ծաղեցաւ որդիսնուս :

« Զաղիքը աշխարհով մէկ գրոնի կեան
են : Կորստով որ մերք բաւական մերա-
լիւններ ունի, արտաքին մեղուկէն չզը-
կուիւի համար գիտումներ կ'ընէ արեւ -
մուտան այն երկիրներուն ուր Զաղիքը
գորտար լուսներ ունին : Պաշ Բալի -
նոյնիայի խաղաղով հայ (սահմանաբար -
սին) ձ. Տեֆէլեանի ընտանեակ Բա-
րդուպեան իր պարտքը վճարելու հա-
մար արգելի չի համըկամար ժողովական
քանձանքին Բանկիւրէնի վանքարգելում :
Թ. Խոսով որ միկնիւ կանգար պարտքի
մէջ բազում է իր երկիրը, Եւրոպայի
պատկանակի վիճակը պահպանելու հա-
մար համբ. փաշայի բացառութեամբ
ժողովական վարակները մը կ'որոշեցուի :

Այս է հաշիւը :
Կորստով գիտումներ չառաքար. Պաշ
գտնուալ Եւրոպի շանգարի մը համար
վնասուիլի հարց է : Կ'որոշեն և ի վերջ
մեկնարկութեամբ. ուրեմն Խոսովի հետ
նախախտումները միշտ արգելիլ տուին
ստակին արգիւտ խոսով այս հարցին մէջ
Թուրքիան իր ներկայացմէ՝ թէ ոչ :

Սակի ետք Միկին Քոնքը անդադա-
նալով Արքանախանի կողմէ կատար-
ւած չափաշ խոսուածքները, կը շնչով
անուշ իմաստները 1913-ի պատմութե-
ունէ հետ : Այս զուգահեռեան ետք կ'ըստ
թէ Նախկին չարգուրիները արտա-
քին ուղիներ կը ներկայացնէ Կորստով
մը, որ կատարէ չափաշայի իւր. « 1913-ի
Թուրքիան պէս թան մը :

Ուրեմն Զաղիքը զրկուած են իրենց
եկեղեցիի Բեռլինի : Պաշ Ե Արեւմտեւոր
օգնութեան փութայ :

Միկին Քոնքը կը շարունակուի :

... Միկին, այս փարգուրիները Արե-
ւմտեան հայ զարգումներուն կողմէ ա-
նալուք աշխարհին լուսի կը շարունակ, ախ-
տար երկրաշարժով անկողները բոլորը -

Տիկին Ազնիւ Իյնեմանի ժամուան
տարին, Կիտան ծաղիկի Պր. Կարօ Կա-
րապետ 1000 ժր. կը նուիրէ Գորգուսով
Տիկինը ծաղիկասկանի (ստանալ՝ Ճառ-
ասնին) :

ՆԱԽԱՆԵՆՈՒՓ

Յունուար 6-ին, Սէն - Քլոդ-Պատան
(Մարսել) տարեկան կը թափեցին
(700 Փրանք) զրկուք ընթերցողէ կը
խնդրուի որ անունն ու չափէն տայ : Իր
անունին տեղ, մանաւ - Բարբիլ մը
Ճառասնին անունն ու չափէն գրած է :

Devant la tragédie qui vient d'éclater
en ARMENIE, et au-delà des actions im-
médiatees (dons et secours) qui doivent se
poursuivre sans relâche, le Centre de Do-
cumentation du C.R.D.A., sollicité par
de nombreuses demandes, lance un appel
pour la réunion urgente de tout docu-
ment (photos, films, livres etc...) sur les
villes sinistrées avant le séisme, pour per-
mettre de répondre à toutes ces demandes.

Vous êtes priés de téléphoner au :
— C.R.D.A. au 42.46.05.58

ou adresser vos envois au :
— C.R.D.A. 36 rue de Trévis, 75009 Paris

LES VENDREDIS DE LA QUATRA
SALLE GAVEAU - SAISON 88/89

Samedi 4 Février à 20h30
CYCLE PIANO ROMANTIQUE
ŒUVRES
POUR PIANO ET ORCHESTRE
DE
FRÉDÉRIC CHOPIN

I
Andante Spianato
et
Grande Polonaise op. 22
AIDA MOURADIAN

Concerto N° 2
en fa mineur op. 21
ANI PETROSSIAN

II
Concerto N° 1
en mi mineur, op. 11
AKIKO EBI
L'Orchestre Jeune Philharmonie
Direction
JEAN-JACQUES WERNER

PRIX DES PLACES :
150 - 120 - 80 F. Etudiants, C.V. 50 F.

Siege Quatre : 3, rue des Sts. Pères, Paris (VI) - 42. 60. 74. 78
Salle Gaveau : 45, rue La Botéie, Paris (VIII) - 45. 63. 20. 30

3 MARS 1989

PALAIS DES ARTS ET DES CONGRES
25, AVENUE CRESSON
92130 ISSY - LES - MOULINEAUX

LIZ SARIAN

Dès à présent

Billets en vente chez :

- BAKERDJIAN - 35, rue de Trévis - 75009 PARIS
Tél. : 47. 70. 07. 25
- Mme PALOUYAN - 9, rue de Trévis - 75009 PARIS
Tél. : 45. 23. 24. 97
- Mme KAPIKIAN - 175, avenue Jean Jaurès - 92140 CLAMART
Tél. : 46. 42. 56. 17
- ARCHA - 114, rue d'Aboukir - 75002 PARIS
Tél. : 42. 36. 76. 56

ATTENTION A dater du 1er Février, les billets
seront en vente exclusivement au Palais des Arts
et des Congrès - Issy - les - Moulineaux.

Կրթական և մշակութային հարցերի խորհուրդի
 Կրթության հարցերի մեջ այս առթիվ բացում
 է Կրթության հարցերի 14 միջոցառումների փոխան-
 ցումը է:
 Կրթության շնորհաբանները Լենինականի ու
 Սյուխոսկի մեջ պիտի կատարեցան զրա-
 րհանքեր, հիւանդանոցներ, բնակիչի տու-
 ռներ:

ՏՆԻՏԱՆԻՆԻՆԻ

ԵՐԿՐԱՆԱԲԸ

■ ԻՆՁԷԼ ԵՐԿՐԱՆԱԲԸ

Երկրի խորքը գտնուող ներկերու յան-
հաճաճի տեղաշարժը կը ստեղծէ երե-
րաշարժ:

Երկրի խորքը ժամանակի ընթացքին
կը զգաճան ճնշումներ: Այդ ճնշումնե-
րու կուտակումը կը տեսէ երկար ժամա-
նակ եւ տար տեղ մը դնելով, յանկարծ
կը պայթի՝ երկրաշարժի մակերեսին վը-
րայ յատանշանով ճնշեցը:

Ուժեղ եւ կործանիչ երկրաշարժներուն
ստորաբար կը յանդուրժեն ասկի տար-
բար փոփոխութիւնը: Երկրաշարժներ, որոնք յամա-
կերկրային ուժեղ շարժին եւեթ, ժառու-
րացէն մէկ անուան ժրայ: Անոնք կը
կոչուին յետ - ցնցումներ:

Երկրաշարժին խորքը կաշաղող կո-
րկային ընկալի պայթիւնները, իրենց
կազմէ, կ'առաջնան երկրաշարժներ:
Կարծի չլնել, որ երկրաշարժն այս ընկալի
պայթիւնները բաժանաբար անշուք ա-
ւելի ուժեղն են, քան մարդոց ստեղծած
կորկային ուժերուն պայթիւնները:

Երկրաշարժն պատահաւոր, երկուս -
գույնի խորքն ու մակերեսին վրայ կ'ա-
ռաճանան ցնցումի ալիքներ, որոնք արե-
գութիւնը կը հանդէս 3 - 8 քիլոմէթրի մը
կորկային ընթացքին:

Երկրաշարժին ընթացքին մէջ, երկր-
աշարժ անպատշաճ տեղը կը կոչուի օ-
ճաթ: Օճաթը որ ունի որոշ ծաւալ, որ
երկրաշարժին մէջ զայտուց ճնշումները
կուտակումը վերածուի անխորհրդի մը
ընթացքին կը հարստան երկրին աղ մա-
սը: Երկրաշարժին իմաստով, երկր-
աշարժը մը օճաթը կոչուծ մըն է, կամ խը-
զումները, խուճաթ մը, որուն պատճա-
ռաւ երկրաշարժը ցնցումները կ'են-
թեղանք արագ տեղաշարժ: Օճաթի
կեղծուց կը կոչուի գլորկերուն (կաշ-
վածկները), իսկ երկրի մակերեսին
վրայ ալ կ'երեւան ճնշումապատշաճ
կ'ար Էփիքիները (Էփիքները):

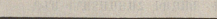
Երկրաշարժը զերեւոյն երկրաշարժ
կ'առ Կաշաղող կը պարզանան առեւտն -
յաւոր կորկայինը պատճառ կը գտնուին,
որ երկրաշարժը կարգ մը ջրմանեղ գի-
ծարանն ուժեղն են յամեն կորկային
երկրաշարժներ, մինչ ալ ջրմաներ, մէջ
երկրաշարժները հայտնաղծն են եւ տը-
կը:

Երկրաշարժներու հանգամ ջրմաներ
կը կոչուին երկրաշարժային գոտիներ:
Յատկապէս նշանաւոր են երկու գոտիներ՝

Ա) Առաջադանի օվկանոսի ծովերին
նայ ջրմաները՝ Մեքսիկո - Չիլի - ծա-
րիս - Փիլիպինի կղզիներ - Մարիանի
կղզիներ (Այս գոտիին վրայ ալ կ'ու-
նանք երկրաշարժներու 60 տո հորիւր
համաժամուրկներ):

Բ) Կերկանոսի գոտի (կամ Միջերկր-
ականի գոտի) Ալպերն - Մարդը - Ալ-
մերկո - Իտալիոն - Յունաստան - Քսի-
րիս - Հայաստան - Պարսկաստան - Կե-
րկանի Եւրասի - Չինաստան - Հնդկա-
ր Արեւելք (Այս գոտիին վրայ տեղի կ'ու-
նանք երկրաշարժներու 20 տո հորիւր հա-
մաժամուրկներ):

Այս երկու գոտիները կ'ընդգրկեն երե-
րաշարժին համաժամաբար զերեւոյնը
լնելուին ծախքը եւ մայր - ցամաքնե-
րու ստորերկրային ջուրներու կերպերը,
որ երկրաշարժին տարբեր շնչերը,
ճնշումի տակ, սկզբունք է կ'ենթարկուին:
Իսկ ծախքը եւ ջրմանը հարկաւորներ, միմ
մար տեղի կ'ունենան Յայֆորդիոն, Մու-
րիւսիւսն Արեւիկի, Կարմիր ծովու,

որիւն որ զայս անհետացող չինք չզոյ-
նաւոր յոր յորաւորներու անձնատուր:

Ինչու, փնտռել Խաղաղութիւն իմու-
րիւնք միայն վարժապետական ամառը:
Մարդիկ է նոյնքան Հաղաթորական: Խա-
ղաթիւք պատմութիւնը պիտի շնորհալ
գնեք:

Միջը Հայերն եւս, որ ներկայ է կեր ճա-
սա պիտի:

ԳՐԻԳՈՐ ՀԱՅՐԱՊԱՌՈՒՄԱՆ

Փարիզ, Յունուար 5

Պաշտօնի մէջ եւ այլուր: Այս պարագա-
րն, երկրաշարժը զերեւոյն կ'ենթա-
կուի տարբերաման, որոնք ընդե-
կրակ ճնշումներու աղեղնութեան տակ:

■ ԵՐԿՐԱՆԱԲԸՆԻՆԻ ՏԵՄԱՊԵՐԵՐԸ

Գոյութիւն ունին երկրաշարժներու շոր
հիմաքան տեսնելով, որոնք յատանշ-
ման պատճառները կը տարբերեն:

Ա) Փութամային տիպի երկրաշար-
ժն, որոնք կը յատանշան երկրաշարժը
զերեւոյն վերին շնչերուն մէջ, ստորե-
կրակ ջուրներ: Քաշաղիւք աշխատանքի
զայտած, քարայրներու աստատպի-
րուն յանկարծակի փուլաճմուն:

Բ) Հրապոխային տիպի երկրաշարժն,
որոնք կը շարժուին կամ կ'ընթացան
հարապոխին ժայթկումներն եւ կա-
պան եւ երկրաշարժի ընթացքին մէջ
կաշաղող յաւայի տեղաշարժներուն:

Գ) Թիքիթամային տիպի երկրաշար-
ժն, որոնք կապան եւ շարժանքով
լնելուպատման շարժումներուն եւ կը
կարմն աշխարհ յոր երկրաշարժներու
90 տո հորիւր համաժամուրկներ: Այս
տիպի երկրաշարժները կը պատճա-
րեն հիմաքան՝ երկրաշարժը զերեւոյն
շնչերուն: յանկարծակի տեղաշարժ -
ընտ, յորմաներուն եւ ասանկերուն:
Այս երկրաշարժներն ունին յատկապէ-
ս աւելի: Հետեւեալներ:

Դ) Պլուրիթամային տիպի երկրաշար-
ժն, որոնք գործընթացն եւ յատանշան
պատճառները ցարդ զիւ անձնատու-
րան են: Անոնք հիմաքան պատճառ-
րը բաղադրող երկրաշարժի ընթացքին մէջ
կաշաղող նիւթերը խաչաղծուին եւ ընտ-
գիտուին - ընտանշական շարժումներն -
լու:

■ ԵՐԿՐԱՆԱԲԸ ԻՆՁՊԵՍԻՆ ԶԱՊԵՆ

Երկրաշարժներու ուժեղութիւնը չափող
երկու համակարգեր գոյութիւն ունին,
ստորեւս՝ 1935-ին: Մերօրային եւ Թիքի-
թամայինը:

Երկու համակարգերուն ալ նպատակա-
կցար նման է: Խուսափող երկրաշարժն
միջակայքներին ստանդարտն մէջ
Խորանցող փայտիւնն եւ ստեղծել ս-
տորեւսյան արշապոյնը, որոնք հիմա
վրայ գտնուին ճառագայթի, կարմիր
կլորակ գոտին երկրաշարժը եւ ուժեղ-
ութիւն:

Մերօրային համակարգի պարագային,
կ'ապարդուին որակական ճանկերով:
Այսինքն՝ երկրաշարժը մը ուժեղութիւնը
չափելու համար, կ'ենթա շարժումը կը-
րաշարժող դեր - ինքնուր զգաւոր-
պայթիւնի կամ ցնցումի ուժեղութիւնը,
այլ՝ արտն աղեղնային երկրի մակե-
րեսին վրայ, որ կը շարժուի երկրաշար-
ժին պատճառաւ ասկերով: Այս կ'ա-
պահանջուի, Մերօրային համակարգը
զօրակ համակարգ մըն է, ուր երկր-
աշարժը պատճառաւ ասկերը համաժա-
տակայ երկրաշարժ կ'ունենայ 1 - 12-ի
միջին ստորերեղծող որակով:

Գաղով Թիքիթամային համակարգի, օպտի-
զորմանով ժառանգող համակարգն է:
Այսինքն՝ երկրաշարժը մը ուժեղութիւնը
կը չափուի արտն պատճառաւ ցնցումի
ուժեղութիւնն համակարգի հիման վրայ:
Թիքիթամային համակարգը, այս կ'ա-
պահանջուի, արագ համակարգ մըն է:
Այլ խոսքով, ասկիւ յաճաճանքներու 1-12-ի
միջին թիքով, այլ կը հետեւի ցնցումի
համակարգն ուժեղութիւնն: Յարգ ար-
ձանագրան ամենին հօր երկրաշար-
ժնեցած է 8-9 թիքիթամային: Երկ
երկր, տեղի ունենայ տեղի հօր երկր-
աշարժ մը, Թիքիթամայինը ասու-
լաղծն շարժ (որ այժմ 8-9-ն է) պիտի
արձանագրէ համապատշաճ յաշուով
մը:

Ի վերջոյ, պիտի է նշել, որ երկուս -
ր խորանքն ուժեղութիւնը չափող այս
երկու համակարգերն ունին լրացուցիչ
հանգամանք: Այսինքն, անտեղ զիտը
կ'առաջանան, երկրաշարժին մասին,
հիմաճանալի ապահովելով որակական
եւ քանակական տեղեկութիւններ:

ՅԻՐԱՆԱԿԱՆ ՄԱՍԻՆ

ԱՂԵՏԻՆ ԽԱՂԱԳԱՆԳՆԵՐԸ

«ՄԵՆԲ ՉՈՍ ԵՆԲ ԵՐԵԲ ՀԱՃԱՐ ՏԱՐԻԷ Ի ՎԵՐ»

Լուսնորսն թնուած զեղեցիկ զիշար-
գաթ մըն է Գիւղարարան: Այդ գիւղը կը
տեղաբնակ զաւաճողներն եւ ին-
տուէն կիրակիներն, որ կ'իտով քանդուած
է երկրաշարժն: Հայաստանի աղբիւր-
նական գիւղերն մէկն է, որուն թռակու-
թիւնը երկրաշարժն շորս որ եւեթ փո-
խարանու է այլուր: Երկու հարկեր հող
միայն մնացած է ճոն: Երկու յարկը
որ մէջ կը ընտիւր զայդ որ որ խոտ
անուանութիւն կը կրենք է: Անուանը
Աղբիւր է, կերն՝ Հայր Շատ հաղաթու յն
թուր: Այլը կը կրին ինչ պիտի չլն
երեւել գիւղը: Վիւ գիւղս է, իմ տունն է,
մարդիկ պիտի կ'երազարտանան
մըն համոզուած չեւած մը: Միւս քանի
ը Աղբիւրն ալ կը պարտաւորուին մեկ-
նելու: Վաղիկ անստուկներ իմուրի,
հաւար, քայքայ եւս պիտի մեկնել: Իմ
կ'ըստ տանսին մնայ՝ կ'ըստ անտեղի
մէջ: Վաղը քը ընտանիքներ երկրաշար-
ժին անտն արգին մեկնեցան, որ պատմ
որիւն կը: Խալիլ որ կ'ուզէրի մնալ: այս
մարդիկ երկար տանել ի վեր հաս-
նում լալով մեկնեցան: քայքայ մնալ կը
վախկնային:

Սուճալիկին շարժերն ի վեր ընել՝
թուրան պատմանները թէ Աղբիւրին
Հայերն ինչը քաշեցին, տակն ու վրայ
բերն երկրի: Վաղարիկին լալուով իմ
կ'ըստ հաղաթու գիւղի մը թիքին, պիտ
ըն ուշադրութիւն ունին միջակայքի
զգոյնապատմա համար: Անմի երեք հա-
ղաթու արթի ի վեր հաս լին, մեմէ՛ կ'ըն
հաղաթ կ'ուզեցին ալ:

Գիւղարարը հաստատուած տանին
Հայերն նշեցրեքին կ'ան ուն: Անոնք
մէջը կը պատմ: ճամբորդն ի վեր կու-
զեմէ մեկին Աղբիւրնեմն: Իմ այլուս
կ'ըստ աշակալի, եւ ինչու արտի կը
անտեղ են: Զանազան վախկնային մեր
տունը: Զանազան վախկնային մը: չարս ա-
յլ տնեց: Իմմ մարդ կ'ուզէր իմանալ,
Աղբիւրն երբ-պ, քայքայ շատ մեծ գոյա-
մըն կը պատմէին: Ի վերջոյ պայտաթը
զամանէ:

Երկրաշարժով կ'երգոյնապատմա կացութիւ-
նը, ինչու անկը կը պատմէ թէ Աղբիւրն
կը աշտով անտեղ է Աղբիւրին արտը գիւ-
նութիւնը վրայ ուժեղ կը նետէ: Ի
անտեղ ինքնապատշաճութիւնն կ'ըստ
թիքին: Երկու կ'ըսեն ալ մեկտեղին
գաւ: Իմ կ'ըսէ թէ մեծ համակարգեր մէջ
զօրակի զարման է հայ - աղբիւր գոյա-
մըն: Երկրի եւ արթը գիւղեր պատմա-
թիւս կ'ընեն, որպիսի իրենց ամա քան
ըն չափանք:

1935-ն ցերեպատմութիւնն ի վեր ջրա-
նի հարստանալու հաստատ անտեղի
մնացած է Կարաթիւրի շարժը եւեթ, երբ
քայքայ ի վերջոյ համակարգերն մէջ
կ'ըստ: Կարաթիւր է պայտաւոր, թէ հայ
ցնցումները կ'ընեն համակարգերն մէջ
Կարաթիւր մը վրայ կը գտնուի: Մ.
Կարաթիւրն ունի պիտի է նշանուած ըլլայ
ստեղի աղեղնայ զապարդները աշխարհ մը
ընալ:

Ան փերին ջրմանին յուս մըն կը շա-
քարան արտը: արտը ինչու երեւոյն
մէջ կ'ըստին համար: Կարաթիւրին
ճնշող զապարդներ, գիւղերուն յու-
սաղեղը համակարգն են թէ կ'ալ ու թրք
ոչինչ կ'ուզ իրէ պատմալու: Թե այս
մարդուն չէ փնտռու: հանգամա խոր
Տրորային իշխանութիւններու հաստաթ-
թիւն թէ քանդուած զապարդներ կ'ըստին
ի քանի շարժ տալով պիտի վերաբերին,
նկատու անտեղ անտեղին հաստաթար-
տմութիւն ու պատմութիւնը: Եւ հաճա-
սակ անոր որ ասանկերուն լալն քաշեց-
նայ արտնական երկրներուն եւ Թիքի-
թամային անտեղական տնայն:

Նոյնքանը Չիլի պատմութիւնն փնտ-
րը յայտարարութիւնը, ինչու յայտարար-
ը յարաւած կ'ըստին ընդմիջում մը
ընելին: հարցը շնորհեցու ու ներկայի
նախկն կը թուի թէ Խորհրդային է՝

«ԱՅՏԻՆ»

«UGAB — AIDE A L'ARMENIE»
Crédit Suisse (France)
N° 450 0863 01 9
92, avenue des Champs-Élysées
75008 Paris.

UNE COMMÉMORATION
A LA QUATRA

MUSIQUE
et
MÉMOIRE

GUY ROSALTO

Depuis plusieurs années la QUATRA et Grégor Hampartzoumian organisent des concerts au Musée Guimet, et maintenant à la salle Gaveau, pour faire connaître les musiciens et les compositeurs de la communauté arménienne venant sans distinction de tous les pays du monde.

C'est une œuvre de culture et de mémoire. C'est toujours une occasion pour les Arméniens de la diaspora, de se retrouver entre eux et avec leurs amis, dont je fais partie, pour de sympathiques et chaleureuses auditions.

Cette année-ci, dans le cadre de la bien-

nale de la QUATRA, étaient prévus de longue date, — car ces manifestations exigent une préparation minutieuse —, des concerts, des cours d'interprétation (avec Léila Gousseau et D. Erlih), une exposition de peinture et une table ronde sur la musique à laquelle j'avais été convié. Du 9 au 11 décembre 1988 se dérouleront ces rencontres.

Mais les douloureux événements que l'on sait bouleversèrent tout le monde.

Il fallait opter, comme Grégor Hampartzoumian nous l'a rappelé dans une déclaration émouvante, prendre le parti de la vie qui continue, malgré tout, et surtout faire de ces réunions une commémoration fervente où la musique pouvait retrouver une de ses fonctions essentielles qui est de mémoire.

Ceux qui s'y trouveront présents peuvent témoigner comme moi de la profonde communion qui s'établit.

Je veux en parler, aussi bien pour ceux qui ne purent se déplacer et se joindre à nous.

La mémoire que porte la musique vient des temps anciens, des traditions et des mélodies qui vivent dans le tréfonds de notre esprit. Elle recueille aussi, comme

nous eûmes l'occasion de le dire dans notre réflexion en commun, D. Erlih, J.M. Fournier, G. Hampartzoumian, R. Petrossian, J.J. Werner et moi-même, des souvenirs de notre enfance et de notre formation culturelle et musicale.

Cette mémoire est une force qui perpétue ce que nous avons de plus cher. Elle assure une transmission.

Ceux qui souffrent et ceux qui ont péri étaient parmi nous, au cœur de nos pensées et des sentiments que soulevait notre écoule.

Et nous vécûmes une étonnante expérience dont je dois faire état. La musique de Khatchatryan, de Komitas révélait comme jamais une puissance d'évocation qui venait d'un peuple et de son âme. L'émotion a gagné et uni toute l'assistance. J'ai vu et éprouvé, en écoutant une œuvre de Komitas les larmes qui étaient montées aux yeux de la violoniste et de la pianiste.

La musique est mémoire pour nos joies mais aussi pour nos peines. Et certaines circonstances la transmutent d'une manière inéchoyable. Ainsi une pièce aimable (justement de Khatchatryan) prenait une toute autre valeur affective; comme cer-

taines séquences de Mahler ou de Berg qui exaltent l'amertume dans des ruptures grinçantes et dérisoires, elle devenait proprement déchirante.

Comment expliquer que les musiciens, Ani Kavafian, Vassilia Briano, Susanna Milderian, Akiko Ebi, l'Orchestre Jeanne Philharmonie sous la baguette de Jean-Jacques Werner, et Karine Georgian, Aïda Mouradian, aient pu exprimer de si fortes émotions et jouer de leur instrument comme s'ils étaient transportés par une fureur maîtrisée ? Cela n'était pas une illusion due à la peine des auditeurs. Non, les sentiments se disent par la musique. Et qui, mieux que nos artistes, peuvent devenir les plus sensibles interprètes d'une grande peine ?

Peut-être y a-t-il des moments douloureux où les êtres humains communient singulièrement entre eux, présents et absents. La musique alors devient commémoration et déploie son pouvoir sacré.

Nous gardons maintenant de ces réunions qui furent vouées par un commun et tacite accord aux événements vécus par le peuple arménien, une mémoire, à méditer, en notre for intérieur.

Nov 1988.

Քէ երբեք պիտի չտեսնեն այլևս իրենց հայրը կամ մայրը զոր կը կանչեն լաւով:

Ծնունդը, ճիշդ է որ տանն է նաեւ յոյսն, որ հաղաթուրք Հայեր կը տանի դէպք Սայեաթ Նոփա գիւղը, Երեւանէն 10 քմ-ի շահ հեռավորութեան վրայ: Կը պատեն թէ քանի մը որ առաջ երիտասարդ կին մը, ապա իր հայրը եւ ապա տեսած են որ իրենց խոհանոցի պատին վրայ յայտնուած են Քրիստոսն ու Ս. Կոյրը: Յայտնութիւնը քանի մը ժամ ետք անբողբայած է խաչով ու Վերջին Լինիմբիքի տեսարանով մը, ուր ներկայ եղած են 32 առաքելները: Քրիստոս յայտնած է թէ երկիր ինքն է օդինը, համար դրժախտ հայտնականն ու քաջութիւնն ներշնչելու անոր զօնարութեան այս պահունքն:

Ու հաղաթուրք կենին, աշիրք, մանուկներ որչէր կարծած են այս փոքր տան տանը, հնարք պատկերները տեսնելու յոյսով:

Երբմանեն հասած երազագիտութեան մանաւանդներ պիտի քայքայուին թէ ինչ է իսկապէս Սայեաթ Նոփայի մէջ անցած դարձածը: Արտագէտ երիտասարդ մը կը վառանքեն թէ մեծուկի գիշերը յշտապ կերպով շտեմած է Քրիստոսի ու ապա Ս. Կոյսի գունատը պատկերները: Կենին ու աշիրք որոնք յայտնութիւնը տեսնելու խաթար ունեցած են, փառք կու տան Աստուծոյ որ իր փրկիչ արդէն վերափոխ գրեցած է Հայաստանը:

Հոս, աշխտն ամիս մը ետք շատեր դարձան են հալածապաշտի փոքր նշանք տեսնելու, որպէսզի վերադին յոյս ունենան իրենց փոքր երկրին ապագային համար:

Մտնելի գիշերուտն չալորելով ժամերուն խորհրդայնի դիմադրական խճուղի մը պատկեր ու դիմադրեն արեւմտագիր կը շարժուի: Բրաւոները յետնախաղերն մէջ փոխադրելու միջոցին սակաւու քայքայուած, անանուց գիտկներ կը դառնան:

Գրառակներու դէպքերուն վրայ վերադարձելի կը շարունակեն իրենց վերաբերու ապրիկներ փնտալով միշտ: Կին մը կը աղանջ գործողական մէկ տեսարան եւ ընտանեակն հին նկար մը կը դնեն. ճարտար կին փնտքէն միակ մնացածը:

Սկսած են փրատախալի մտքերն աշխատանքներ որոնք անհետիւր պիտի տեսնեն: Այնքա մը ետք իսկ բանիկներն որոնք անհետան միջուկի շնորհիւ վերադին մասնաւոր, չեն կրնար արգելք բռնալ իրենց արդարեւորութիւնը:

Ստոր թէկնինքն եւ պաշտօնատարները քանի մը որտան պէտք ունեցան կորսնցրելու: Համար ճարտք հայացն հարկերն ու սովորութիւններ: Այսօր ու յօր կոյսայ ըսել թէ Անիմալիստ քանի ըսալիքն: Մարտախալական անպարկուշիկութիւն, որոնք չորսելու իրենց համար հիմա ինքնուրայ տարրական վերախալուցումը համար անկործնելիք համարդրանկցութեան հարցն է:

Քաղաքում՝

«Փառապալի սիր Տիմանշին»

Շ Ս Ր Բ 1962
(Երեսուկի բանգարան)

ՀՈՒԳԱԴԴԻՊՈԹԻՒՆ ԹԵ ԱՐՃԱՒԱԿԱՆ ԶԳՈՑՈՒՄ

Դիտեցէք այս երկու պատկերները. մէկը՝ անցեալ ամիս Լեւոնականի փրատանիքին դուռն հանուած հայ ընտանիքի մը երեք վերադարձ անդամներն են —մայրը (Նարինէ Նուրոյան) իր երեք դուստրներով: Միւսը, Փրատանայ տաղանդաւոր նկարիչ Ծարբի մէկ կտակն է, որ կը ներկայացնէ Մեծ Եղեռնին վերադարձ ընտանիքի մը անդամները — մայր մը՝ իր երեք անաչափաւոր պատկերներով, քուսակով՝ 1962:

Նմանութիւնը հոս չի սահմանափակուիր. պատկերներ ունին նոյն տարիքը, լուսանկար եւ նկար՝ նոյն յորիւմէր, մօր գիրք, երաժանիքն երկուքը իրարու միացած, երրորդը իր մօր գիրքը, խորքին՝ փառապալի, իւրաքանչիւրին մօտ նոյն տիւրու, յուսանաւ եւ կրտսերած նայուածքը:

Ինչի՞ վերադարձն աշխատն անանութիւն, պիտի ըսէինք՝ նոյնութիւնը. — պարզ դուզադիպրիւն, արեւառաւոյնի մաստիսութիւն, Հայու արեան թեկադրանք: Ի՞նչ որ ալ ըսուի երկու պատկերները չեն դադարի շնորհիւ տալարութիւն մը մէկէն երբ միտանի դիտուին:

Ծարբի այս նկարը մաս կը կարգէր 1965-ին Պէշքուի մէջ Մեծ Եղեռնին նուիրուած ցուցանակներին: Հայի. Յեղապատմական Յոմանական առթիւ թէգէական Մշակութային Միութիւնը կոչ մը ըրած էր հայ նկարիչներուն, որ Յոմանական պատկերացման եւ մեկնաբանման իրենց արեւառաւոյն: Տեղի ունեցող ցուցանակէն իրենց մասնակցութիւնը ընթաց էին շատ մը նկարիչներ, որոնց կարգին Աւուտ Զօրեան, Ծարբի, Փոյր Կերպարան, Բիւզանդ Կոնստանտին, Կիւսի, Նորա Ապրտան, Սարգիսեան, Տիգրան Անեւեան եւ ուրիշներ:

Գրեթէ ամբողջ լիբանանաւորիկը դիտած էր այս մեծ ցուցանակները: Ծարբի (Սարգիս Գարեթիւնեան) անուն եւ հուպ ունեցող նկարիչը մըն է Զորանայի մէջ՝ Դրախտաւոր, Անեւեանայի գրեթէ չեն անհետար այս ինքնատիպ եւ փառապալար արեւառաւոյնի գործերը:

Գ. Ք.

«Պայմար»

ԼՆԵՐԱՆԱԿԱՆՑԻՆ ՁԷ ԿՈՐՄՆՅՈՒՑԱԾԻ ԻՐ ՀԻՄՄԸՐԸ

Լեհիանակացիք ծանօթ են իրենց սրա-
փառաբանին՝ գուարպալիստիքներին։
Ամառ բնավ հայտարար ու հայերենաբար են
սովորում միայն իրենց յայտկանիչը չէ, ան-
շուշտ ։

Գեղաները 7-ի երկարապարի աղետալի
կար յայտկանայ Աղետալի և Լեհիան -
անի համար, եր ստակալ, պատանակա
յալ աղետ չէ յայտկանակ Լեհիանակացի-
ներու գուարպալիստի խնդր, պատմա-
րիանը և Հայո պիս յայտկանիները ։

Հետևեալ անկկտորները յայտկանակ
լեհիանակաբանում չեն հայտարար եր կր
տառապանք, որ պի լիջնուր ու ցատումն
անկնի ծանր պիտարան իսկ, Լեհիան -
կանից եր մնայ Լեհիանակացի ։

- Դեկտեմբեր 7-ի երկարապարի լեհի
մը երկարապարի ետք, եր Լեհիանակա-
նիք փոխերն աղետ չէ կրտառում են,
երու հարեանակը եր հանդիպել երս -
րու հիմ չարք կտառ չիտիք ։
- Իս ի՞նչ պատանակայ, աղետ...
- Չգիտեմ փոխառք ի... ։

- Լեհիանակացիք այս օրերուն կը պատ-
մեն, թէ երկարապարի քանդակ և Լեհի -
անակար, ըսչք ֆիզիան (Լեհիանակա-
նիք անուր) միայն չէ կանչուր... ։

- Վուրդեանք Լեհիանակայ մէջ,
որս եկանք Ֆրանսիայի մէջ, ըստ են
Լեհիանակացիք, անկարելիով փառա-
անքու տակեն վերապարիստի դուրս ըն-
քը Ֆրանսացի մասնակցանիներն ։

- Փաստակներու տակեն ուղջ դուրս ե-
լոք Լեհիանակացիք մը առաջին շարքու-
նը կտան ։ - Վերեան ի՞նչ կտան ։ Գու-
տառապանակ են, թէ երեան չէ փառ -
անք փրկարար խոր գտնառուի ու
Թեմ Գրգայան ։

- Լեհիանակայ մէջ, խուսը մը օտար
լրագրողներ և նկարիչներ աշխատանքի
լուան են եր նկարներ շարքերի տե-
րան են համարակար չէ կտառակ -
անք գաղաղակներ ։ Ներսանի մը, որ իր
Թուրքիայի ձուրք ըստան, կանչելի Թուր-
քիայիցներուն քուրէն, ըսչապալուան չէ -
միջոյ աչք գաղաղակներ ու փառապանիներ

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԶԱՆԻՍԱԿԱՆԻՍՏԱԿԱՆ ԸՆԴՆԱԿԱՆՑՈՒԹՅՈՒՆ ԱՍՏՈՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՈՒՆԻԹԻՆԸ ԼՆԵՐԱՆԱԿԱՆ ԲԱՐՆՈՐԴՈՒՄԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՐԻՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԻԱՑԵԱԼ ՀԱՆՐԱՈՐԱԳՈՒԹԻՒՆ

ԼՆԵՐԱՆԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ
ԷՎ ԳԵՐԱՄԱՌՈՒՄԱՆ
ԱՆԵՐԱՆԱԿԱՆՑՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱԳՈՐԾ

Նկատի ունենալով Հայաստանի վերջին
պարբերական տարբերակները, Հա-
յաստանի առաջնային արդյունաւոր -
ութեամբ ծառայելու առաջնային Լեհիանակա-
նիքի արդյունաւորի երկ կազմա-
կերպութիւնները Մարիոնի շալ
Անտարաշտանի Ընդերակցութիւնը
(ԱՀԱԼԸ), Հայ Օգնութեան Միութիւնը
(ՀՕՄ), և Հայկական Բարեգործական
Ընդհանուր Միութիւնը (ՀԲԲԼՄ) - որո-
ւան են իրենց ունեն իրենցիկ Հայաս-
տանի փառապարի և համարակար ձանք-
ով օգնութիւն մատակարարելու համար ։
ԱՀԱԼԸ-ի Կերպարանակ Կարգութիւնը
ՀՕՄ-ը Կերպարանակ Կարգութիւնը և
ՀԲԲԼՄ-ը Կերպարանակ Կարգութեան
Փոփոխութիւնը են Հայաստանի օգնու-
թեան և վերակառուցման իրենց աշխա-
տանքները համարելու ։

Բացի այդ, լեհու երեք կարգութիւն -
պարբերակներու փոխառան մարքիները
համարաւոր են իրենցարար օգտարար -
նիկ Միացեալ - Կանադայից մէջ կանչ-
ուր միջնորդանք ընդերակցութիւն կա-
ռուցելու, համարելով Հայաստանի մէջ ի-
րենց արտադրարան միջնորդանքներու
գործառնութիւնն ու ըսչապալուան համա-

կը նկարէր, նկարիչները այս իրենցիկ-
ան և որ պիտի վերակառուցէ... ։

- Լեհիանակայի կ'ըսեն, որ Վերսալ -
Յոլանդի վերակառուցումը սկսած և Լե-
հիանակայն... ։

- Մեռանք, տեսնէր թէ Կամուրիզմը
ի՞նչ է, ըստ են Լեհիանակացիք՝ երե-
քարաւոր են ետք ։

- Վերեանից չիքան իրենց ցոյցերով
Հայաստան ընդերակցութիւնը մենք ա-
րիւնով բերելիք, ըստ են Լեհիանակացիք... ։

- Օտար լուսնակալիները փորձան են
նկարել Լեհիանակացիք մը, որ ինչնայան
փոխակ ունեն, կրտառանք ըսչապալուան

ԼՆԵՐԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՐ GIA-Ի ՀԱՄԱԿՐԹԹԸ

Երեքարթի, Յունուար 10-ին, Փարի-
զի Վեմաճ աղետներն մէջ է որ տակ
Կանանք Հայկական Միջնորդանակ-
ցական Կրտառութիւնը (GIA) ճաշ -
առաքելիք ։ Բացման փառապարի եր յարե-
ղէր ընդերակցութեան փառապարի
Լեհիանակայն ընդերակցութեան, Արեն Տարեանի
կրտառ, որ կը պարզէր խորապարի
Հայաստանի վերակառուցման համար
ցարք տարան աշխատանքը (տ'ս Վեմ-
աճ, Յունուար 11) ։

Արտուհան Երեքար շարք Տարեան
Նշանակով պատուիրակութիւնով մը Հա-
յաստան միջնորդ ու նոր վերակառուցման Լե-

կարգեր և փոխառակը օգնութեան աշ-
խատանքներուն վերաբերող տեղեկու-
թիւնները ։

ԱՀԱԼԸ-ն, ՀՕՄ-ը և ՀԲԲԼՄ-ը ի համա-
ժայեան են նաեւ պարբերակ արտաձե-
կանցիկ Հայաստանի փառապարի կա-
րիքներուն ցանկի ի տեղեկութիւն հայկա-
կան կազմակերպութիւններու և անհա-
նաւորանակներն ։ Առ այժմ, ցար փո-
խութիւն, երեք փառապարիցութիւն -
ներք փառապարի կը փրկաւորանակ Վե-
մաճայ ընդերակց կարիքները, տակալա-
րիւններ ։

- Խոտաւոր մանդեղեն - պատանայ
- Խոտաւոր կարթ
- Ձմեռանիկ նոր հալուան ու կոշիկ
- Վրաններ
- Քարիկի օպաններ
- Հաղարդական մեռանիկ գործը-
ներ, նկարաւայ կազմներ և բրիկներ ։

մէր ըստ Լեհիանակացիք միջնորդ և լու-
սնակարիկ են ըսչապալուան - Վեմ խնդ
լեմ - և լու օրեր տեսնում են ու արար -
անակ իմ իսկական փոխար չէ... ։

- Երեքարթի ենք, Լեհիանակացիք
ըստ են իրարու ։ - Վեմ երեքար, պար-
թիւնը, որպէ՛վ երեքարթի չիքուրիւն ։
«Հա», ըստ են մէքը ։ Երեքարի մէջ պար-
թիւնիկ մամ են հառապակ (լուսար -
ղէր), չեն երեքար... ։

- Վերջոյ՜ս կարելի և երեան երթալ
այս օրերուն, շարք կալուր Լեհիան -
կանցի իր, երեքարի կը պատանակել -
Վեման Թիւ 62 Բանդը (Երապալ, որ-
րոնք օրալիսներու լաւ ըստ են այս օ-
րերուն և կ'ըսեն Լեհիանակացիք... ։

առանձնութեան ան ինչ ինչ աղի օտ-
նակներ, Լեհի են կարեան, Լեհի հարկ
լուան ։ Գրեք նաեւ տեղեկութիւն
տառապարի մարքի և մտարիկ
ըր ամեն ինչ խոտաւորի և փառա-
պարի արդյունաւորութեան Կարեան կարտ
ունեն հառապարի նկարիկ մը, որուն իր
պարտութիւնը պիտի կ'ըսեն ։

Ստիս գրեք ընդերակց ցարան Հա-
մարտութեանը ։ Հիմք կալիք իր փառ և
այնպէս ճեւարցուր որ ցարանք և անդը-
մով, ըսչք կըր Սամեկի ունեն Գեղիկ, զրեթի հրաւարար պատանակը որ մը
նայ ։

Երբ միջնակ մացիք, մայրա կեալ Սա-
մեկիկ առաջ, թեւեթ ծալակ կ'ըսեն
փայ և նայեալ, երեքարի, առանց
կար չէ արտաւորութեան, կը փառանակի ա-
ռաւ խորանք զրեթ, թե, մայրեթով
լրանականք, որուն ցարարցիկ յար-
պարանք էին, իր մարաւոյ փոքր նայ-
աւորանք, կը ըսէմ և անդին չիքուրիւն յա-
ղանաւորութեան էին այն քուրի, փառակ
զրեթիկութեան, որ Սամեկի կը ներկա-
յանքի և որուն զրեթ տեղութիւնն ոչ
միայն չէր նայանք, այլ առապալու-
թի լուսնակարի տառանք իր փարմուն ։
- Է՛հ, ի՞նչ են մտարիկ այժմ անկ, ըստ
զրեթիւն... ։
- Չգիտեմ... օրեթ... ։
- Մէ քանի օրեթ Սամեկար զալիւ է,
կը խոտեթ նրա չնա և կը փոխեր մէ
րան ։

Լեհ Մարարուր, այն կարթից յայտնի,
որ վերջնութեան աշխատանքներուն
մարքիներն համար ինտար տառանք գու-
հարար չնուր են իրականութիւն ։ Կ'ըն-
թարցուր որ անդը լաւ տակի մեն պի-
տիւ ըստ, ըստ ինչ որ միջնեւ ։ Կ'ընա
նայաւորանք ։

Մ. Մարարուր ունեն չնայեալ են, թէ
Սիկիար չնուր և Հայաստանը վերա-
կանչելու, կարիքներն չեն ։ Չնայալ
կան ցարանակ միջնորդներ, կարի կայ ։
Ան կ'ըստ օտարուր ցարանք, պարզա-
պէս կը կարարութիւնը ի յայտ ընդ-
ալի ։ Անհաւանք և որ ցար արեան
կերպարիները միայն աշխատանք
համարութեան ընդհանուր տարալու-
րութեան ։ Հայոք ։ Միջնորդանակայան
Խորապարի ին զրեթար նայաւորանքի
է պալ ։

Մ. Մարարուր յայտնի նաեւ որ Քը-
րանակայ քանի որ ճեւարարութիւն
Հայաստան կերպով միջնորդներն որ պատ-
րաստում են, ընդ որում 300 Հայար ըս-
տարիւն մէքը ընդերակց արտաւորութեան
ունենք նայալուան տառեր պիտի
տեղարկելու այդտեղ վարչերը ։ Նախա-
կըք արդէ յայտնանք և Յիսայայի
կերպարութեան ընդհանրան, պալ Վե-
մաճ այն պիտի առաւարիկ խորարարին
Լեհիանակայն ։

Հայաստան աշխատի պատուիրակը ։
Քարիկ Նանդալուանք ունենք և կարգ
ըր նայալուանքներու և նայալուանքի
չնա ։ Առ վերջին յայտնանք և թէ Հա-
յաստանի 40%-ը կրտառանք և, ցար
պարզեթ երեքանակ են, ամեն ինչ մար-
քի պարք և լեհիւ ։ Մ. Մարարուր. զի-
տեղ տառ, թէ հայական անոր որ ե-
րանակ զարգը փառանք և, չեն ալ
լաւ ցարդ զալ ընդերակց, չենքուր մենա-
մասնութիւնը պիտեղ և վերջնութեթ, որ-
պիտի Ծ առանձնութիւն կրտառարի
կըրտալու արկ ։

Մ. Մարարուր հարցրեց նաեւ թէ պա-
տանակայ անմար օգնութեան համար չը-
տառալուանքին յայտնի չենք, աւել-
ցուանք են թէ այդտեղ անմար կարթ ըս-
նալ ։ Արտանայեթ, անդին փայ ար-
տառանքանք են համար արարներուն
րալիսան աշխատանքով ցարալը «S.O.S.
ARMENIE»-ի և փառալու Սալ Ներկա-
յանցիկներն պիտուր են թէ օտարա-
կութիւնը պիտեղ և շարանակը ։ հարա-
տեղիկ, ծածկոյի, անտեսանելի կարե-
թը զիս մեծ ։

Վերապարիսներ, « Médecins du
Monde»-ի կը փառալուանք ըրուր աղթի ։
Տիւրքի, իր պատարութիւններն էին ա-
ղիսան առաւարիկը, Հայկեր, չնա-
րաւարիկներ, Հայաստանի զրեթիւն-
ութիւնը ցար պիտեղ և նայեալ պալեմ ու
այ տակի զրեթիւններ ։ Դիտարութիւն
ներք՝ ցարանք փոխները, Հայաստանի
պարանիներն յարաւ չէին, աւել տառ
պալեթ փոխները, կարթ կայ ։ Երե-
թըք՝ զրեթիւններն զրեթիկ ցարանք Ան-
շուշտ տեսանի տառերն յարաւոր չէին
մեղուր պարանիներն, հարթ և այլ տե-
սանիկ տառեր զրեթի ։

ՇԻՐ, Թ.ՊԱՆՈՒՄ

ԱՐԳԵԼԻԸ

Բաց տակի յայտնա, համառութեամբ
և թիւնալուան, վերապարանութեան
Լեհիանակայի կը փառալուան Գարեթիւն
չնա, նայալուան վաղեմիկներն վերա-
պարեթ ի վեր ։ Ի՞նչ հարկ կար սար փե-
մակ տառերն ։ Ուրք արեթը կը Գարե-
թիւն տառերն, անդալուան, անհաւ -
թիւնը փրկով և աւա փարեթը կը արե-
թը, Բուրդեն կէր նայալուան մը չնա -
պիտեթ ։ Փարք կը համակար Գարեթիւն
հարապարիկներն և արդ խոյրիներն
մէջ ունենք ։ Թուրքիկներ, Ի՞նչ հարկ
կար խոյրիկներ անոր ցարալութիւններն, ու
կ'ըսեն ։ Իր պարեթութեան փայ ցար
մէջ զրեթի լուսնութեամբ անդին փե-
մակներն, որուն մէջ երեթը պիտի չը-
րաւոր են իմ տառերն ։ Գարեթիւն և
լուսնակար ցարութիւն արեթը և են չնայ
լուսնակար ցարութիւնը, Իրենց իր
կերպով և նայալուան վաղեմիկներն, տառ
արեթիւն ։ Գարեթիւն արեթիւն մայրը
լուսնակար արեթը կը ։

Սամեկիկ Թիւրքի ցարեն լուսնակար
միջնակար ցարեն Գարեթիւն, որուն պա-
տանակար առաքու ոչ ։ Այլ առաքելի հա-
մար, Թուրքի հարթ կէր ծածկուան
զրեթով, ցար Կարտար կը Գարեթիւն
կը շարանակի փայ ։ Իր փառանակութեան
մէջ, Այլ համար Կարտար աշխատանք
միջնակար Կը պարեթ, ցար յու-
սանաւորութեան արտաւորութեան իրեն ։ Գարե-
թիւն Կարտար թէ աւել տառերն
զին անով Կը յարեթիւն փարք կը ցարեթ
կը արեթիւն ։ Իր փայ Կարտար կը
իրենց փառանակար կեանքին անդին կ'ա-
նայեթ ։ Հմայ արեթով և մեռակար
հարապարիկներն ։

Իրենց անհիշարան ցարտապարանի այն
լուսնակար կը Գարեթիւն համակար ցարեթով
միջնակարութեան մէջ հարեթիւն ցարեթով
մը փոխանակ ։ Բաց օրեր կը խոյրեթիւն
օրերուն և ոչ մէկ լուսնակար Բուրդեն ։
Երեթիւն մը աշխու չիքանայով իր

կայացուն 20 կենդանի պատկերներով։
Սաղախն տանելը չէին կրնար հաղթել
չնչել։ 1908-ի թափառելն էր բացառապես
Զեմբեր, ախարհով բողոքով պատմում
Թեան մեկնաբանական մեք ղեմ, որ կ'ար-
թանաթհէ ազգութիւնները։ Սորհրդարան-

«ՅԱՐԱՆԻ ԲԱՐՊԱՆԱԿԱՆ ՀԱՅԱՐ ԿԵ ՆՈՒԴՈՐՆ»

Էփրեմ - Պր. Տճապետեան 300 Ֆր. :
ՄԱՐՍԻԵԼ - Կարապետ Պոլիկեան 300
ԱՆՅՈՐԿԻԼ - Տիգրան Սիրանյան Սիմոն-
Լան 300 Ֆր. :

ՕՐԲԻՄՈՐ - Պր. Թաշեան 250 Ֆր. :
ԿՈՆՍՏԱՆԴՆՈՒԼ - Տիգր. Սար-
գիսեան 100 Ֆր. :

UNION DES ARMÉNIENS DU CENTRE

MESSE de REQUIEM

rite arménien

en souvenir des victimes du séisme
Célébrée par le R. P. Avediss Balemian

les choristes de la Cathédrale arménienne
de Paris

Sous le patronage de M. Jean ROYER
Député-Maire de Tours

et de M. le Préfet d'Indre et Loire

Samedi 21 Janvier à 15 heures

EGLISE N.D. LA RICHE
rue Georges Delpérier TOURS

Ս. ՄԵՍՐՈՊ ՄԵՆԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿԵԴՈՐ 10 bis, Rue Thoulou - 75005 Paris

Ս. ՄԵՍՐՈՊ ՄԵՆԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿԵԴ-
ՐՈՐԸ, կը հրահիւրէ դասախօսութեան
մը, զոր պիտի տայ՝

ԱՐԲԻ ՅՈՒՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

նիւթ ունենալով՝

«Հայոց Այրուիքը Իրոք, Նշամարմ
եւ Խորհրդամիջ Հայկական
Արուստի Մէջ»

Հինգշաբթի, Յունուար 19, ժամը՝
20-30-ին:

Փառաբանողները կրնան մասնակցիլ
պիւժէին, որ պիտի սրուի ժամը՝
19-30-ին:

Մասնակցութիւն՝ 50 Ֆր. :

Կը խնդրուի վերադառնիլ:
Հետամայն -

43 26 50 43 կամ՝ 42 78 31 93 :

Ի ՆՊԱՏ ՀԱՅԱՏԱՆԻ

Տիգրան Մեհաբեկեյ Իր ամուսնային իշխա-
տակին, անոր՝ Le Kommando 784 / 5
զինքերու հաստիքը կը նստիլէ Հայաս-
տանի երկաշարժի որբերու: Անոր ու-
րոյնը կ'ուզեն օգնիլ իրեն այլ հասարկելու
վաճառման համար, թող գիտեն -

1, allée Erekman - Chatrian
93110 Rosny-sous-Bois

Soirée - Témoignage autour des sauveteurs

Dans le cadre de son opération
SOLIDARITE LANGUEDOC - ARMENIE
l'Amicale Arménienne de Montpellier
et sa région

organise une soirée
autour des sauveteurs de la Compagnie
Opérationnelle des Sauveteurs Internatio-
naux (Président Louis Coste) présents
à Spitak et à Leninakan

et du Docteur Yves TERNON, *Histoires et
Chirurgien* (membre de Médecins sans
Frontières en Arménie),

le mercredi 25 janvier, à 20h30
au CRDP (Centre régional de Documenta-
tion Pédagogique) à côté du Lycée Joffre
(Parking Comédie, Centre Ville).

Au programme : Témoignages - Dia-
orama sur l'intervention humanitaire,
bilan de l'action « Solidarité Languedoc-
Arménie ».

Les débats seront animés par M. Robert
MENARD, *Journaliste à Radio-France*.

Cette soirée est placée sous la Prési-
dence d'Honneur

de M. le Professeur GEORGES FRECHE,
Député-Maire de la Ville de Montpellier

Avec la participation de :

M le Professeur Michel GAYRAUD
Président de l'Université Paul-Valéry

M. le Président Pierre VITOUX
Délégué aux Relations Internationales
de l'U.P.V.

(récemment en mission auprès de l'Uni-
versité Jumelle d'Erevan)

et de
la Direction des Affaires Internationales
du Ministère de l'Education Nationale.

Entrée libre

ՍԻՓԱՆ-ԿՈՄԻՏԱՍ ԵՐԳԵՆՈՒԹԻ

ՀԱՄԵՐԳԵՆԵՐԸ

Ի նպատակ

ՀԱՅԱՏԱՆԻ ԱՆՀՏԱՆՆԵՐՈՒՆ

Մարտ 4, Մարտ 10, Մարտ 17

Հայաշատ երեք արուարձաններուն
մէջ:

ՅՏՐԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՑԵՐԵԿՈՅԻ ՀԱՅ ԱՐԻՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՓԱՐԶԵԱՆ ՇՐՋԱՆԻ

ԿԻՐԱԿԻ, ՄԱՐՏ 5

Կէսօրէ վերջ, ժամը 14-30-ին

SALLE DE LA CHIMIE

28 bis, rue Saint Dominique, Paris 7^e
(M^o INVALIDES)

— Մուտք՝ 50 Ֆր — — երպիսանքում՝ օրի —

Յայտագիր՝

■ Սկստեալն Շրջանային Ներկայացում,

■ Հայերէն խմբիկ եւ պարեր

■ Զուեստ մը

■ Եւ Հայերէն Ներկայացում:

Հանդիպման հասցիքը պիտի յատկացուի Հայաստանի աղետակներուն:

Sous la Présidence de
Monsieur HENRI VERNEUIL

La Croix Bleue des Arméniens de France organise une matinée

ARMENIE - TEMOIGNAGES

avec la participation :

des Sapeurs Pompiers, Samu 94, Médecins sans Frontières,
Médecins du Monde... et autres personnalités

Dimanche 22 Janvier à 14 heures

à la Mairie du 9ème, Salle Rossini

6, rue Drouot, Paris

LES VENDREDIS DE LA QUATRA SALLE GAVEAU - SAISON 88/89

Samedi 4 Février à 20h30

CYCLE PIANO ROMANTIQUE ŒUVRES POUR PIANO ET ORCHESTRE DE FRÉDÉRIC CHOPIN

I

Andante Spianato
et

Grande Polonaise op. 22
AIDA MOURADIAN

Concerto N° 2

en fa mineur op. 21
ANI PETROSSIAN

II

Concerto N° 1

en mi mineur, op. 11
AKIKO EBI

L'Orchestre Jeune Philharmonie

Direction

JEAN-JACQUES WERNER

PRIX DES PLACES :

150 — 120 — 80 F.

Etudiants, C.V. 50 F.

Siège Quatra : 3, rue des Sts. Pères, Paris (VIe) — 42. 60. 74. 78

Salle Gaveau : 45, rue La Boétie, Paris (VIIIe) — 45. 63. 20. 30

3 MARS 1989

PALAIS DES ARTS ET DES CONGRES
25, AVENUE CRESSON
92130 ISSY - LES - MOULINEAUX

CONCERT LIZ SARIAN

Dès à présent

Billets en vente chez :

● BAKERDJIAN — 35, rue de Trévisse — 75009 PARIS

Tél. : 47. 70. 07. 25

● Mme PALOUYAN — 9, rue de Trévisse — 75009 PARIS

Tél. : 45. 23. 24. 97

● Mme KAPIKIAN — 175, avenue Jean Jaurès — 92140 CLAMART

Tél. : 48. 42. 58. 17

● ARCHA — 114, rue d'Aboukir — 75002 PARIS

Tél. : 42. 36. 78. 56

ATTENTION A dater du 1er Février, les billets
seront en vente exclusivement au Palais des Arts
et des Congrès — Issy - les - Moulineaux.

(Гурн. 78)

Commission File No. 3330

(Զար. Ա. Էջնի)

զան յուրեր տալով իր գործունեության մասին:

Մեր ստացած վերջին թիվին կը փաղեկը կարգ մը անդեկոթիկներ:

— Յուրաքանչյուր 16-ին օրոտան մը մեկնած է Հեղափոխական թիվին կողմէ, Լեւոն տրական փութ մը 5 Թոն հաշիւ և 20 Թոն ալիւր տանելով:

— Կը արտի ցանկը այն դիւղերուն և հիւսնադռնոցներուն, որ կը հանդիսանայ օտանդաւորներին:

— Յունուար 14-ին ընդհանուր մարտը կըստ է 22-066-831 Փրանք ծախսուած է — 9 օդանայի համար. — 2-546-900, անուշիկի գնում՝ 130-220, հաղուտի գնում՝ 793-360, փոխադրութիւն 18-000, Սեյր-Փաի տպագրութիւն՝ 7-300, նոյն թուականին նախորդ ծախքերն ալ հաշուելով, ընդհ. ծախքը՝ 3-495-780 Փրանք է: Այդ թուականին գործատուներ կայ 18-571-051 Փրանք, որ կարճ ժամանակէ վրայ շահադրուած է 8-70% ասիով, մինչև որ որոշուի անոնց յաւիացումը:

✱

ԱԶՆԱՌՈՒՐ.

«Զոյա կ'ըսէ» Կ'ԱՄԲԱՍՏԱՆԵՄ, Ին կ'ըստէ՝ ԿԸ ԴԱՍԱՊԱՐՏԵՄ»

Յ9 արեւնապօղէ՝ ներկայ պատանային Անուարի կոչին և արձանագրեցին Հայաստանի նուիրուած երգը, որ պիտուեցաւ Մաքսիմ Գորկիին ընկալեցին Յունուար 18-ին:

Ինք չէր գոյրեր իր յուզումը. — Երեք շաբաթ է, աչքս չեմ գոցած: Երգը քանի մը Ժամէն դրեցի, երկրաշարժին օրն իսկ: Յունուար 6-ին, երբ մեծուրդը կը ասեն Հայաստան, բոլորս քիչաւիսին ինք արձանագրելու համար: Անքի վերջէն և՛ կուտ ամբողջ կազմովը շարժանակար տու-

նելու համար: Մէկ օրէն, ամէն ինչ լըրացաւ, չոչաւաղ միջնորդ կար: Միայն Կոստան և Լաւա կը ըստանային այդ հետի պարտաւորութեանց պատճառով: Միանքը, բոլորը, Սարգսի, Սուրեն, Հայկոյ, Պրիլի, Մարիէ, Պեթ, Սաւաթ, Է. Միլէշ ևայլն, հոն էին:

Սալը՝ Վերջին Համար, Հայաստան, ծախք պիտի ըլլայ Ուրբաթէն սկսեալ, ամբողջ հասցիքը Հայաստանի որրւոյն է:

Անուարը Հայաստան կ'ընթաց փաղ. 4-ին, հետաւեցի խումբով մը, ժամուրի գործակալութիւն մը և մակալին մը: Պիտի երթայ երկրաշարժի վաշտերը և չաւուրի թակէքը թակէ զեկալարներուն և պատճառաւ անձերուն:

Պիտի հասնիմ գտնադատներու և բողոքներու թրթիւրումով մը ամբողջ անցած — զարձանի մասին: Անուն և ներկայացուցած ուսմ պիտի օգտագործեմ ծախս լսել ապուր. համար: Հաստապէք, զիս ընդունելէ զատ, ուրիշ բան չեն կրկնուր ընել: Զոյա կ'ըսէ՝ «Կ'ամբաստանեմ», ևս՝ կը զատագարտեմ»:

ՔԱՆԻ ՍԸ ՏՊԼՈՒ

ԽՍՌՈՒՄԻՆԵՐԸ քաջարի քաջ մը տաւ են պարտաւոր գործակալ հասնիմը երբեք մէջ, աչքին՝ բոլոր հանրային տպագրութեանց: Եր օրէնքը քաղաքական 50-ի զէմ 204 ծախով և 6 ձեռնարկներուն: Օրէնքը կը վերադարձնէր բոլոր պատճառատարներուն, ներառեալ տարիականները, թիկնիկներն ու լրագրողները, որոնք անպայման օտարերէն զատ, հասնիմը պէտք է գիտեն: Բոլոր գրառանքն աստիւղութիւններն ալ հասնիմը պէտք է ըլլան: Ով որ հասնիմը չէր գիտեր (պաշտոնաւոր, թիկնիկ ևայլն) չորս տարի պարձանաւ օրն ստրկելու համար: Ազգամ մը եւս հասնիմը կըսեն ցոյց տալ որ ղեկավարութիւն ունեն, ուրիշ հանրապետութիւններ միայն ղեկավարելու ունեն...:

ՓՈՒՆԸ ԵՄԿԵՐՈՒՄԻ

Տիկին Ազնւն Եյմեհանի ժամանակ տարի կը նուիրեն. — Տէր և Տիկին Արթուր Գեղորեան 2500 մը. S.O.S. ARMENIE-ի:

✱

Պր. Գրիգոր Զեքիլեան 500 մը, Տէր և Տիկին Տէր — Խաչատուրան 500 մը, Տէր և Տիկին Վոյնիզան 500 մը, Պր. Աւետիս Իշխանեան 1000 մը, Պր. Եսայի Իշխանեան 2000 մը. «Aznavour pour l'Arménie» (տաւաղ «Եսայի»):

✱

Տէր և Տիկին Եսայի Իշխանեան 500 մը. «Եսայի»:

Կ'ՈՒՋՈՒԻ

Օրուան մէջ, նորածնիով մը զրաւելու համար հաշ կ'են մը, Փարիզի 15-րդ թաղամաս (Փարիզ օր վերադառնալու մանրամասնութեան համար հետաւորելու):

48 28 92 75

MAISON DE LA CULTURE ARMENIENNE
D'ALFORTVILLE
MCA 9, rue de Madrid, 94140 Alfortville

présente au STAND E26

EXPO LANGUES

Salon International des langues,
des cultures, de la communication
et de l'édition

du 2 au 6 Février

PARIS
PORTE DE VERSAILLES

Tous les jours 10 h — 19 h
Nocturne Jeudi 2 Février jusqu'à 22h.

tél : 43 76 55 89

Imprimé sur les Presses du Journal «Haretsch»
83, rue d'Hauteville — 75010 Paris
Commission Paritaire : No 55935

ԾՏՐԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՑԵՐԵԿՈՅԹ ՀԱՅ ԱՐԻՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՓԱՐԻԶԵԱՆ ՇՐՋԱՆԻ

ԿԻՐԱԿԻ, ՄԱՐՏ 5

Կէսօրէ զիջել, մամը 14-30-ին

SALLE DE LA CHIMIE

28 bis, rue Saint Dominique, Paris 7^e

(Me INVALIDES)

— Մուտք՝ 50 մը —

— Երախանքներ՝ օրի —

Յաշաղիք՝

■ Սկստական Շրջանային ներկայացում,

■ Հայերէն խմբի և պարի

■ Զանգա մը

■ և հայերէն ներկայացում:

Հանդիպել հասարակ պիտի յաւիացուի Հայաստանի ազդեականներուն:

Sous la Présidence de
Monsieur HENRI VERNEUIL

La Croix Bleue des Arméniens de France organise une matinée

ARMENIE - TEMOIGNAGES

avec la participation :

des Sapeurs Pompiers, Samu 94, Médecins sans Frontières,
Médecins du Monde... et autres personnalités

Dimanche 22 Janvier à 14 heures

à la Mairie du 9ème, Salle Rossini

6, rue Drouot, Paris

3 MARS 1989

PALAIS DES ARTS ET DES CONGRES

25, AVENUE CRESSON

92130 ISSY - LES - MOULINEAUX

CONCERT LIZ SARIAN

Dès à présent

Billets en vente chez :

- BAKERDJIAN —35, rue de Trévisse — 75009 PARIS
Tél. : 47. 70. 07. 25
- Mme PALOUYAN —9, rue de Trévisse — 75009 PARIS
Tél. : 45. 23. 24. 97
- Mme KAPIKIAN —175, avenue Jean Jaurès — 92140 CLAMART
Tél. : 46. 42. 56. 17
- ARCHA —114, rue d'Aboukir — 75002 PARIS
Tél. : 42. 36. 76. 56

ATTENTION A dater du 1er Février, les billets
seront en vente exclusivement au Palais des Arts
et des Congrès — Issy - les - Moulinaux.

LES VENDREDIS DE LA QUATRA SALLE GAVEAU - SAISON 88/89

Samedi 4 Février à 20h30

CYCLE PIANO ROMANTIQUE ŒUVRES POUR PIANO ET ORCHESTRE DE FRÉDÉRIC CHOPIN

I
Andante Spianato
et
Grande Polonaise op. 22

AIDA MOURADIAN

Concerto N° 2
en fa mineur op. 21
ANI PETROSSIAN

II
Concerto N° 1
en mi mineur, op. 11
AKIKO EBI
L'Orchestre Jeune Philharmonie
Direction
JEAN-JACQUES WERNER

PRIX DES PLACES :
150 — 120 — 80 F.

Etudiants, C.V. 50 F.

Siège Quatra : 3, rue des Sts. Pères, Paris (VI) — 42. 60. 74. 76
Salle Gaveau : 45, rue La Boétie, Paris (VIII) — 45. 63. 20. 30

ԵՐԵՎԱՆԻ
ՅՈՒՆՈՒՐ 24

MANDI
24 JANVIER
1989

LE NUMERO : 400 F

ՅՈՒՆՈՒՐ

ՀԱՄԱՐՈՒՄ 16.933

ՀԱՄԱՐՈՒՄ 16.933

Ֆոնդատուր : SCHAVACHE MISSAKIAN

ՀԱՄԱՐՈՒՄ 16.933

64° ANNÉE — No 16.933

ՀԱՄԱՐՈՒՄ 16.933

64° ANNÉE — No 16.933

ՀԱՄԱՐՈՒՄ 16.933

64° ANNÉE — No 16.933

ԵՐԵՎԱՆԻ
ՅՈՒՆՈՒՐ 24

MANDI
24 JANVIER
1989

LE NUMERO : 400 F

ՅՈՒՆՈՒՐ

ՀԱՄԱՐՈՒՄ 16.933

ՀԱՄԱՐՈՒՄ 16.933

Ֆոնդատուր : SCHAVACHE MISSAKIAN

ՀԱՄԱՐՈՒՄ 16.933

64° ANNÉE — No 16.933

ՀԱՄԱՐՈՒՄ 16.933

64° ANNÉE — No 16.933

ՀԱՄԱՐՈՒՄ 16.933

64° ANNÉE — No 16.933

ԵՐԵՎԱՆԻ
ՅՈՒՆՈՒՐ 24

MANDI
24 JANVIER
1989

LE NUMERO : 400 F

ՅՈՒՆՈՒՐ

ՀԱՄԱՐՈՒՄ 16.933

ՀԱՄԱՐՈՒՄ 16.933

Ֆոնդատուր : SCHAVACHE MISSAKIAN

ՀԱՄԱՐՈՒՄ 16.933

64° ANNÉE — No 16.933

ՀԱՄԱՐՈՒՄ 16.933

64° ANNÉE — No 16.933

ՀԱՄԱՐՈՒՄ 16.933

64° ANNÉE — No 16.933

ՀԱՄԱՐՈՒՄ 16.933

64° ANNÉE — No 16.933

ՀԱՄԱՐՈՒՄ 16.933

64° ANNÉE — No 16.933

Թ Ո Ւ Ր Ք Ի Ա ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԻՐ ՀՈԳԵՐՈՎ

1988-ի վերջնադրության թուրքիոյ վարչապետ Թ. Խոզալի անհայտ իւրեր մը տպագծ է. ՏՆՏԵՍԻ քաղաքէն Հինգ հո- գի, իրենց գտնինքը ալ աւելի սեղմուի տեղադրման առկնէ, գտնինքը գրկած եմ վարչապետն է: Չերբարկուող Հինգ Հոգի ապա արժանաւ է, քան որ ա- րարքը ունի մը չէր ինքնապայծէ:

Հինգ թուրքեր աշուխ առաւոյաւան եմ աշխատողներէ կազմուի, որուն մէջ էր գտնին: Դրամահատութիւնը պատմական տակաւինը՝ 15% - կը աշխատանքի տեսուութիւնը ու կրնայ քաղաքական անկաւումին համար քանդ:

Հոգի դինը տեղին մէկն 30% լուս- լում կրէ: Իւր Տարէն երեք որ առաջ ինքնապետին, վարչապետին իրեն զինը 20% քարքարոյն՝ տարուն Խոնքիւրդը քաղաքը: ՏՆՏԵՍԻ՛ն զիւրում գտնի - ներս ընթանալուն ծախքը անկաւ տեղա- տեղան կրկնապատկին էր:

Այս օրերուն թուրք աւելադրականն - րան համար դրամահատ փոխաւման տակը 85% է, Վերին մէկ տարւան ըն- խաղքը քրքակն դարձ տարւան եր- կամարը 80% արեւելեկեցաւ, քան մը որ աւելի դուրապացոյց արդեւաւոր- րանմ ու ալ ապրանքներու ներմու- ճումը:

Թ. Խոզալի Հինգ տարի է նախագահ - տնիքն առած է անտեսական զարգաց- ճան, ախլան այսօր, իր գործակիցներու խառնաձուլութեամբ իսկ, դրամահատու- թեան անք զգուիք: Համար կառավարու- թան ծախքերը պէտք է անպայման կրը- ճատան:

Դրամահատութիւն Թ. Խոզալի քաղա- քական արք քաղաքացոյ դիտարկ գոր- ճան է: Վարչապետը զինքը ցած պա- լան էր խառնաձուլութեան զարդ շնորհ: Խառնքին: Եւրեթի այս խնդիրները ա- լիկ լնալիկ էր գործանէ Արեւմտեանի ին տեղանք Թուրքիոյ ինկրինքը: Ա- ղը եւրոպայէն Հասարակարկութեան մէջ մտնուլ մէկ փայտը ու Եւրոպա - զինքնեմ վերադա՛ն մտնալու:

Անպարկ յարաբերութիւնները Սի- րիայէն Կուճահնդեան շնա եմ զիւրա- ցողութիւն: Թուրքիոյ Հանդարմը Ա- լիկութիւնը Նաւապետին ընտրած օտան - քաղաքները: Իր կատարուն Ի Բնակ Ի- թիքը Սուրիոյ երկամասերէն արեւ իր, որ 1988 - 1989 - երկամասեան տարւան ըն- խաղքին թուրքերն 92 միլիոն այսօր օ- ւանդութիւն տպագծ է, միջպէն Նաւապետին՝ ոչինչ: Աւելի, վերին

Երկու տարւան անթերիկան ռազմական օմանդակութիւնը կը հասնի 390 միլիոն տարբեր, եւկ Նաւապետին՝ 693 միլիոն տարբեր:

Այս դրամարները յառապում են 10-ին 7 համեմատութեան կը հման զլաւ: Անպարկէ կը գտնեն այդ համեմատ - թիւը, զիւրէն տարով որ Թուրքիոյ թ- թիւինը արժանաւորութեան տակ զու- րորքերն: Թիւը քանի մը անգամ էր դե- րադրուէ Նաւապետինը:

Ամէն պարագայի մէջ, Անպար իր ուշադրութիւնը սեւեւած է Եւրոպայի վրայ, որ աւելի զանազան պատճա- րներով անոր փախուցին շնորհաւորներ: Այս վերինին դիտարկ Ժամակուսինքն թուրքերէն զկէր ներառաւ տեղանքէն Հարաւատեղին ու ալ ապրանքներու ար- տաւորքն է, կալ նաեւ զաղթականներու շատ հաւանական իր հոգը:

Թուրքիոյ անտեսական աճը սկսած է աղէկ զանաղիւ: 1988-ի աճը, որ 7-2% էր նախատեսուէր, 5%-ը պիտի չանցնէ: 55 միլիոն քանակութեամբ է ամէն երկու տարին մէկ երեւ իրին նարմինքներ, Թուրքիան տարեկան աւելաւոր 5% աճ պէտք է արձանագրէ անխաղա Եւր մե- ղերուն զործ հայկաթիւր: Համար: Այս տարւան կայունութեամբ անդորմութիւնը 15%-ի էր համար:

Պետական նախարար, Թ. Խոզալի իւր- չըրաւտու Ա. Բաճէլէի կարգ որ յաւե- րութիւններ արձանագրում է: 1983-էն ա- լաւ երկրի զինքներուն քիսի մէկ երրորդ- զը հեռանալն ունի, հիմա քաղաք ու- նի: Եւկարակամութիւնը նա հասած է քաղաք զիւրից: Դրաւոյ կրօնիկին հա- մախարք Հինգ տարւան մէջ քառապա- տիկ մեծացմ է:

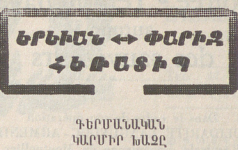
Խոզալի կառավարութիւնը մեղմացուց նաեւ արտադրութի վրայ եղած ճնշումը - թիւը, աւելի մեծ արտադրութեան տարով անտեսականներուն: Բազմաթիւ պետա- կան մեծարկութիւններ անհատներու սե- փաւորութիւն իրեն գործան:

Զանազան քննադատներու մէջ արտա- ծուցիները տարբերէ եղան մէկ Արեւ- մուտքներ վերին մէկ տարւան մէջ 15% միլիոն տարբեր: Արտաւճանեան ներ- վորուցները միայն 1988 թուականին կազ- մած են 800 միլիոն տարբեր:

Դրամարներու ներհոգը, քննի- րակցութեամբ քրտաշնորհիկ անձով ու արտաւճանիկ թուրք աշխատանքի տարւան անտեսականները, 1988-ին եր- կալ տանէ Ի վեր առանքին անգամ Ըլլա- րով, 100 միլիոն տարբեր յաւելալ ար- ձի մը արժեքով է:

Թ. Ա. Թ.

(Ինքերմ: շնորհ Ներսիս Թրդիսիմ)

«Արեւմտեան Գերմանիոյ եւ ամբողջ աշխարհին կողմէն ինչ մը փոքրագործը մը երեքը այլապէս մեծ օգնութիւն չէ կա - տարուն, ինչպէս այն եղաւ: Երկարա- ժէն առած հայ փոքրագործին համար, - յայտարարած է զերմանական կարծիք Ուաշ Նախագահ՝ Պոթթօ Զայն - Վեր- Կլեյնթայն:

«Կենտրոնացին Գերմանիոյ կարծիք Ու- աշ Նախագահին կողմէն զուիգերական Գրանիքի նիւթական օգնութիւն ցոյց տաւան է: Օրերս Ընկերութեան նախա- կար էին միլիոն մարդ արժողութեամբ չէք մը յանձնած է առմաններու օգնու- թեան փոխան: Ան նաեւ, որ է նաեւ մե- կական մարդարան եւ բնածառու կազ- մարի Ուաշ Նախագահ ընկերութեան:

Այսօր զերմանական կարծիք Ուաշ իր օգնութիւն ցոյց կուտայ Ստեփանեանի եւ Լեւինթայնի մէջ, Երեւանի հարա- յոյնի տաք անուշ ժամապարտով: Անոր արտադրածը Երմազեցումի երեք տարեկան տեղադրում են աշխատել շըր- քանները, քուստարաններ մէկ յաջողու- թեամբ կը գործանուին զերմանական բը- մըշխական արտադրութեան ու զերմ- անիկները:

ԱՐԵՎԵԼԻԻ ՀԱՆ ԳԱՊՈԹՆՆՈՒ ՆԱԽՈՒԹԻՆՈՐ

Սիւրիւսաւայութեան հետ ճակուտ - ին Կապի Մոնթրէի Արեւմտեան երկր- ներու լաւիկ վարէ: Է. Գաւարպետին հա- մատաւ տեղադրութիւնները առաւած է Արե- վելի Կապի Մոնթրէի Նալ զարգութիւնը օգ- նութեան ծախք:

Մարդաբանական այս գործին անմասն չմնալ որով երկրի, մասնաւոր իրեն Հայ գաղութը:

Արտաւճան կայունութեամբ Պէրսիոյ Նախագահն Նաւած երեք օրանաւոր մտք 60 միլիոն բնակչու մէջ զեղբարի, օգ- րանքովները, տաք հարաւորութիւն Եւ- աշին: Եւնալ է լիքնաճաւորութեան երկու պատճառներով, որովմէ մէկը ու- տմանաւորելն ու ճշգլէկ տաք անհրաժե- տութիւնները, արդէն վերադարձնում է Ար- անքան, իսկ միւրը՝ տաք Նոյնի քաղ- կացած ընկերներու եւ զերմանական խառնք տեղադր: Ժրայ կը շարունակէ աշխատել:

Սուրիւսայ զարգութիւն կառավարութեան հետ փոխան մեծ քանակութեամբ զեղ- քալը, անհայտները, հարաւոր, ինչպէս - զիւր տաքած է աշխատանքներն, որովմէ Գաւարպետը հասած են երկու օրանաւոր:

Հայ զարգութիւնը եւ կառավարու- թիւններու օգնութիւն տաքածում է Եւր-

«ՈՋՆԻԻ» ՍՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԵՆ

Ժամեր շարունակ միթիքին ժամանկ- ջերով, «Լաւ-քա-քաղ», «Լաւ-քաղ», «Ար-քաղ» ժամերիկայից ժամեր, յոգ- ճան հայրը տուն է գնում: Բախում է զարդ:

— Ո՞վ է, — հարցնում է տղան:

— Պապան, պա-պան, առաւ է հայրը:

«

Մօ, և եւրեանցիկ շատ են զարգացել, — զգուստմ է լեւնեակները Սիւրիւ, — ում որ կը գտնեմ» կ'սկսն օտքան է զնայել:

«

— Վերին օրերի ընթացքում երես - նում որովմէ քրքական յանգարմութիւն չի կրել, — միթիքին ժամանակ յայտա - րարում է ներքին գործերի միջնաւոր - թեան մը պատասխանատու աշխատող, — ոչ մի զարգութիւն կամ զարգացում:

— Բա կ'ընէ փոխան, — լաւած է մի ծախ, — մեկը էլ կը գործադրուի, անում:

«

— Մօ քալի կ'ընէ, — երեսներ կրկնով խմբերով աւանդող ուղարկութիւնը տե- ւանով, հարցնում է մի ընկերակցին իր ընկերով:

— Մօ եւրեանցիկ Եւրան քալի շօղը կ'ըստան է, որ վերեւից Եւրեանկա- րան են ուղարկել, — պատասխանում է ընկերը:

գաւանի, կիւրտին, Նաւապետին, Եւ- զարգութեան, Պապարկութեան, Արարաւոր Սիւրիւսայ - Լիւնապատկութիւններին, Բուլկիւն ու ալ երկրներին: Ապու - Նապիկն Երեսան հասած շարք օրանաւ, — որովմէ մեծամասնութեամբ զեղբարի բե- րան են: Իսկ Բուլկիւն, զերմարկելը զաւտ հասած է նաեւ արտաւճանիկ երկ- կու տեղադրող տաք արտադրութիւն:

Լ. Գաւարպետին խոսում է առաւելու - լաւագոյն ուսանողութեան անմասնը աշ- խատանքի մասին: Անոր իրենց հարեւ - նարակ ընկերներուն հետ անէն տեղ եւ- լանով շըրքաները փոքրաք այլաւ - տանքները Իր կատարուն, «Հարաւոր» օչալականք օչալանքեր կը պարզեն, օ- տարկերով մասնաշաղկապներու խառն- բեր մէջ Թարգմանիկ զիր կը կատարեն, — այլ խառն՝ ուր որ կարելի կայ, հան են: Սիւրիւսայ ուսանողները իրենց մէջ 27 հարաւոր ուրիշ հանդաւորած ու յանձնած են աշխատանքներ: օչալական փոխան:

կան...

— Սիւրիւսայ տարակոյտի տարածում շար- ժամ մը էր կ'ընէ:

— Եւ մասնում եմ, Ստեփան, որ մենք պարտաւոր ենք ամէն զնով Արաւելիի զարգութիւնը ալ զերմանութիւնը:

— Այն, — չնք կարող թաւալու ծրա- զլալ:

— Այ, Ի հարկէ ... այ քեզ առում էի, — պէտք էր զարգացնալ մարդու տեղ...:

Ստեփանի զմարմը կը մայրուցէ, եւ լը- ուսիկները մասնաշաղկապ խառնու- թիւնները, ինչպէս կ'ընէ առանձին շարք:

— Եթէ սիրում եմ իրաք, սիրում եմ չաւա, անովմաւորին կ'ըստով:

— Իրում մէկ ... սիրում եմ ... ահա թէ կ'ընէ չեմ հակառակում եւ:

— Սիւրիւ, Իր պատասխանները Ստեփան, փայտան բարոյութեամբ, շատ քան կայ այս աշխատանք ու դու եւս հակա - նում:

Երեսն Սաթիկի յանդար մը յայտնող - Եւ կը խաղաղութիւն իրենց խաղաղութի - Թիւր: Երեսնական յայտնող զինքը զարգացում էր համարակն եւ անովմա - Իր զարգութիւնը Իր զարգելքը միջնա - կու եւ նուրիկ Ստեփանի արտում եւ անհասարակ Նոյնի մէջ անսով մը հարաւոր կուրաւ հեռանում, Ի իսկն այլ Իրաւաւոր կ'ընէ, Կենտրոն, յարմարում եւ սերով լնցում:

«Ընչից որ փնտցել մեկնում, ժամը քեզ Ի հոգեւորէմ կարգելու ու ամէն ինչ լաւ լինի, քանի որ քեզ հետ եր լինի»:

«Ընչից որ փնտցել մեկնում, ժամը քեզ Ի հոգեւորէմ կարգելու ու ամէն ինչ լաւ լինի, քանի որ քեզ հետ եր լինի»:

(Դար. Ա. էջ 16)

ՀՊԵՆԱՆԳԱՏ

ծանօթ են, յաճախ վերադիմելու համար, րայց ոչ ոք կրնալ ուղարկել թվ ըստով հանձնար քի հր, ինչպիսի ու կնք հաստի: Եստ քր սուր գործողութիւններու կորսից քանզի է. - Վերլու. երջանիկ րանքի, որմբ կրնան պատահիլ ժամանակակից նկարիչի քր ստեղծ են. - Ա՛յ՛ սպանացի ըլլալ, երկու՛ Տարի կուշիալ: Երկուքն ալ պատահած են ինծի: Պաշտպանւած էր Ֆրանսիոն և ալ պատահաւոր հետազոտած զերկրապաշտներու իր չին ընկերներու շրջանիցն: Պրքիւն վրէժ լուծուի. համար անդրատառութիւն մը (անվարձ) կ'ընէ. - Վէլլատ - սուրբ, միւրեղով զինքը: Բայց, ինք խառնափառած է, կինը ողնեղովով. - Վէլլան կը սերմն մօրէն աւելի, - Շորթն աւելի, Փիլաուշին աւելի և նոյնիսկ դրամէ մ. - Վելլ: Խոստով ձան. իր արդեսանի մասին, կը սերբը րակ. - Վէթլ ինքզինքը թաղարանով վերելիքի կամ վերադրել, այն ատեն զիւր եր նստած որդիս զէ - դարուստական խոսկան աղետ մը, րայց, ինք ինքզինքը թաղարանով ժամանակակիցներու հետ, այն ատեն, անուշալ, լուսադրն են:

Էլ ինչն որոշ յայտարարով չերգիք ինքնակազմը քր յանձնառւած ըլլալ քի Փիլիպի Տարբի կապակիքով: Միւրեղին ինքնոր ստաղալ թաղարանով Փիլաու յայտարարք ինք ԲՊՊՊՐ թոյլ իր զորքը ընէ (Սակարանի Գործողութիւնն Յանձնարար):

ՄԱՍԻՆԷ յայտարարք Մարտիկի համաշխարհայնորեն ինք պէտք է ընդունի աւել երկու քի ինքնաւոր ինքն (Փաթիկ և Թէթիկ):

ՇՆՈՐՀԱՎԱԽԲ

Պուշմը - Օտտոյի Ս. Յակըր Եկեղեցւոր Քաղաքականութիւն և հոգեւոր Շարիք ինքն իորին զուտեղութիւնները կը յայտնեն սերկին և յարկին Քաղաքական - քիկիւր՝ Յուլի. Յուլիպի մասնաւոր առթիւ իր տարին և զուտեղութիւն:

Այս տխուր առթիւ փոխած ծաղիկներու աւել շնորհակալութիւններ ստացած է:

Պանին Ս. Գրիգոր Լուսաւորել Եկեղեցւոր Քաղ. կողմէ 300, Եանդիկան, Տանդիկան - Թամանան և Թաւիկիկան ընտանիքները կը նուիրեն 600, Տէր և Տիկին Անդրակ Սամուկան 250, Տէր և Տիկին Պաշին Պանդիկան, Տէր և Տիկին Վարդուկան Պամուկան, Տէր և Տիկին Տարդուկան 200-ական մը, Այնթանիկան ընտանիք, Տէր և Տիկին Գեորգ Գաւ - պարան, Պր. Պապիկիկան Ժան - միւրիկ, Տէր և Տիկին Յակըր Մարի - րուսան, Տէր և Տիկին Ժալ Պապուսան, Տէր և Տիկին Անդր Գիւրուսան, Պր. Սամուկան, Տէր և Տիկին Հայրանան և Տէր և Տիկին Տրապարուկ 100-ական Փրանք, Արքի Տիկին Սիմապուկան և Այլ Տիկին Ապաւան, Զաքարիան ընտանիք Գետան ընտանիք 50-ական մը:

Տիկին Հայկունի ծանօթեան և զուտեղները կը ծանօթանան ինք հոգեւորապես զուտեղ և կը կատարուի ինքն ուրիշեղով անուանին և Տէր: ԿԱՐԱՊԵՆ ՃԱՆԻԿԵԱՆԻ մասնաւոր Տար. տարիկին ի յիշատակ, այս կրակի, Յանուար 29, Ա՛յն - Ժեւրիկ Ս. Սաման - Միւրեղով Եկեղեցին: Ի զետուրիմ զարցուկի յիշատակը յարգուիք նման:

ՅԱՒԱՅՈՒԹԻՒՆ

Կապույտ Պաշի Վիկին Սեւան մասնաճիւղը զուտեղութիւն կը յայտնէ Տէր և Տիկին Անդրանիկ Տէրանիկան և զուտեղներուն ինքն Տար. հայկիկ Տէրանիկան մասնաւոր առթիւ: Շնորհակալութիւններ ստացած է այս տխուր առթիւ: Տէր և Տիկին Ս. Տէրանիկան 400 մը զարգուիք նման:

Կապույտ Պաշի Վիկին Սեւան մասնաճիւղը զուտեղութիւն կը յայտնէ ընկերութիւնը երկրորդ Տանդիկանով աւել ունեցելու Յանուար 29, կրակի օր, ժամանակին հաւաքուիլին մէջ: Տէրանիկան Սեւան Մամանան Հակիկան անփոխմը քր: ստեղծելու զուտեղաւ շրջանի աշխատութիւն: Ան, մասնաւորապէս ծանուցաւ ժամանակին պարզեղութիւնը: Քաշ: Հոնդիկան ժամ, անգամ մըն ալ անդրադառնալով այն մանկավարժական զուտեղին ինք յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

ՇՆՈՐՀԱՎԱԽԲ

Կապույտ Պաշի Այնթանիկան ինքն ինքնապէս մասնաւոր ժամանակով ստացած է 500 մը: Տէր և Տիկին Երանուր Մարիպիկան փոխած ծաղիկներու Անթիկ Արքանաւորանի մասնաւոր առթիւ:

MAISON DE LA CULTURE ARMENIENNE
D'ALFORTVILLE
MCA 9, rue de Madrid, 94140 Alfortville
présente au STAND E26
EXPO LANGUES
Salon International des langues,
des cultures, de la communication
et de l'édition
du 2 au 6 Février
PARIS
PORTE DE VERSAILLES
Tous les jours 10 h - 19 h
Nocturne Jeudi 2 Février jusqu'à 22h.
tél : 43 76 55 89

« ՅԱՒԱՅՈՒՆ ԿԵ ՆՈՒԻՐԵՆ »
ՓԱՐԻՉ - Տիկին Այնթանիկան 500 մ.:
Լիւրե - Տիկին Արքիկան Միւրեղութիւն
300 մը:
ՄԱՐԻՉ - Գր. Պապուսան 300 մը:
ՓԱՐԻՉ - Օր. Պապուսան 300 մը:
Անթի - Գր. Ղազարան 100 մը:

ՆԱԽԱԿԱՏՈՒԹ

Անգամ մը Եւր ինքնապէս այն րամանորէն օր մասնաւոր - զուտեղ իր րամանորէն զիւր և Վեպաւշին, Եւրանար Եւր, Մարտի - Այն Քաշիկան, որ իր անունն ու հասցին այս (իր անունին տեղ կորսիին փրայ Վեպաւշին անունն ու հասցին դրամ է իրին, ստացող):

ՀԱՅՐԱՊԵՆԳՐՈՒԹԻՒՆ

Նորարար « Տաքի » ժամանակին ծրարանոր իրերորդ Տանդիկանով աւել ունեցելու Յանուար 29, կրակի օր, ժամանակին հաւաքուիլին մէջ: Տէրանիկան Սեւան Մամանան Հակիկան անփոխմը քր: ստեղծելու զուտեղաւ շրջանի աշխատութիւն: Ան, մասնաւորապէս ծանուցաւ ժամանակին պարզեղութիւնը: Քաշ: Հոնդիկան ժամ, անգամ մըն ալ անդրադառնալով այն մանկավարժական զուտեղին ինք յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յարկին յարաւոր արտապաշտուի կը ինքնապէս զուտեղութիւնը պէտք է իրարական:

Այս առթիւ ստացած զուտեղ և շնորհակալութիւն իրարականը արտապաշտուի ինքնապէս յ

Հայերն երբ դեռ խորագրականն չէր մէջ
դրել ուղղադրութիւններու կիրառումը
որով որքա՞նք բարեկերէն (Հայերէն
լատինոյ շարժ, ստանդ Հայաստանի
լատինոյ ո՞չ մէկ օրէնք), անկէն երբորդ
կարգէր ճշմարտականն երբ դեռ անհնա-
ցաբէ՞, ճշմարտ, ազգայնական, ճաշ-
կանաբէ՞, ճշմարտութիւն, ճշմարտ-
կարգ, Պատերէր անկէ խառն գործը-
նակէր Համար, արժանապէսներ, որ վեր-
քեր Վերանայնա օրրթերէր շնորհա-
նք զ Վերանայնապատ շարժութիւն
կարգէր շարժակով երբ, որ այս վեր-
քեր շարժակով երբ (Բէնէ ճիւղը ան-
շարժ է գործերէր, սակայն ճիւղակի
Հայերէն է...) Միակ նկատարութիւնը
այն է, որ Հայ Երբք երբ դր պատճառ -
կէնքն տարեգործը կը շնորհաբէր ...
ճիւղակի լիզուով։ Մեկնարարութիւն -
նկեր տակերդ են։

ԱՐԶԱՊԻ ԲՈՂՈՂԱՆԻՄԻ ՄԵՐ՝ ՍՈՒՆԵՐԵՆ

Գրքի ձեռնով Հայ գրականութիւնն ընդ
հանդիսարարէն լիզուով, եւ ժաման-
անդ՝ արժանի։ Միակ զարխոտորդ
Լաթիկէն կամ է, որուն Վերանայնի ճի-
ւղակիներն եւ անկէքից լոյս տեսած
նմանակներն (1949 եւ 1969)։

Այսպէս տարուն վերջերք լոյս տեսաւ
Վեդր Սարգսիանի «Հայաստանի քր-
տիկ ընդհնէն» ծրարութիւն, 315 էջ։
Հեղինակը անկէ քան ինչ գրուի, միայն
սակ տնի ապրելին ճիւղի վրայ է դրա-
տաւոր Հանդիսացած է ամեն տեսակ
ապրելի ձեռնարկներու։ Այն զիւրեղե-
կ կամ է որ նաեւ ներառած է Քարգիւր-
անակ տարւածներն։ 1958-ին Տարաբա-
րան Քարգիւրանք քանտարէր Զր. Քարգի-
ւան Հայ գրականութիւնն պատմու-
թիւնը պատմելին Քարգիւրանքներ, 1965-ին՝ նոյն Հեղինակն «Հայաստան եւ
Հայ Դարաք» Քարգիւրանքն անդիկ աշխա-
տութեան պատմելին Համատեանով (Բ.
լոյստած Տարաբարութիւն՝ 1985),
1983-ին՝ կը կարճում ու Քարգիւրանք
«Հայաստանի քրտնապատմութիւնը ընդ-
հնէն» ծրարակարգ։

Նոր Համարը կը ներառէ արժանի կտոր-
ներ։ Պատմած ընդուն, եւ վիզյական
Հայաստանը կողմէն, անկէ գրուած են
նաեւ պարագայական կտորներ (Համար,
լոյստած, կայքէջ), օրինակ Քիւզանի,
Հիւսնի, Դանիէլ Կարտանի, Ենթոք
Վր. Բաղդասարանի, կայքէջ, ... Հա-
մարան, ուրեմ, զուտ արդարեւտաւ
նոր արժանի ներառում է, այլ նաեւ
Տարաբարութեան թիւնը (Քրտիկ Վար-
պէր Վր. Բէնէլանի յայտնաւ որ Արամ
Նալբանդան ժամեւ, Քարգիլ Դաւիթ
Հայ գրութիւն երբ Զան Կարգիւրանքի
ընդ երբ արժանի, կայքէջ), իսկ քր-
տիկարութիւնը ընդ Համարակապ ապրելին
էր ճիւղակիներն ինքեքից, ընդ։
Կարգէ նկէ, որ ճիւղակիներ կը սկսի
Քարգիլանքով եւ կ'անցնի մինչեւ Են-
թոք։ Միգիտ քարգիւրանք ներկայան-
ք եւ Դանի Կարգ. Փայտանի, Են-

տանդ Պարտաւանք եւ Վարժաւ Մալ -
անք եւ կը պարկեմ արժանաշան թէ
արեւելաշան կարգը կ'արեւելան անմա-
նէր (Յանքը Օշական, Կաստան Զարեան,
եւ արեւել)։
Հարտակ Քարգիւրանքն թէ Ներ-
կաններն ընտրութեան անսնտմելին
վիճարկելի կեանքով, զեղարար այս Հա-
մարը ճաշակը երբ կուտայ չաք արժանի
տա։ Ան ճիւղ երբ արժանաբար Ներկան -
կէն կողմէ։

ՈՐԻՈՐԿՈՒՆԵՐ ԶԱՍ ՄԱՐՈՒՈՒՄԻ
ՓՈԿՈՒՄԱՆ ԶԱՄԱՐ

Իր կէս դարու դրուիթեան ընթացքին,
Ուրուիւրէր Հայ ժամուրդ անկնցած է
լոյստակաբէր աստիճանով (Ներկայիս շորս
Նաու կը բաժնի) եւ կարճաւն։ Կեանք օ-
նկնցած դարձական պարգիւրակներն։ Այս
վերջերսներն պատմութիւնը գրուիթին
նշելին։ Մասնագիտական ցուցանիշն
մէջ է (գոնէ մինչեւ 1970) բացակիս են։
Ըստ երկուցի, թերթերէն ան ապարի-
ւան Հայաստանի եւ արտասահմանի դը-
րագործանքներն։ Հանդիսարարներ 1399
Համարը կը խառն Արտանիթի եւ Պարգիլ
Հայ ժամուրդ ժամեւ։ Ուրուիւրէր վայ։
Մասուի միտարարներ Հաւաքել, ցու-
ցարկերու եւ արժանաբարի գործերին
տառաշարովով, Պարտեւ Արեւիկ Հա-
յարկանի Ուսանք Հիմարներ սկսած է
մէկեկեկ Ուրուիւրէր Հայ ժամուրդ վե-
րաբերակ ներկեր եւ անկէքիցներն։
Կարգէ մէջ մանկէն Համար, Հարկ ե զի-
ւի Հանակապ Հայերէն։
INSTITUTO DE INVESTIGACION
ARMENOLOGICA,
Casilla de Correo 913, Sucursal 53,
1453 BUENOS AIRES, ARGENTINA.

ԶԱՅ ՄԱՆԱՅՈՒՐԻ
ԱՐԲԱՆԿՈՒՆԵՆ ՄԱՐՈՒՈՒՄԻՆ

Արտանիթեան ժամուրդ լոյս տեսաւ
Երկրաշարժի, օրեք շարժանի աստիճ-
անի ինքի գործնելով զան եւ խորագրա-
կաններ յատկացնելով անոր։ Փարքի
թարքի յատկէ թերթիկներ եւ ուղարկել
երեսան գիտնարանէն վերջիկալ օ-
րդանակն թերթիկներով։

Ճաւ Փրկան օրրթերէր կը շարժա-
նէ նաեւ անկ տայ Հայ մշակութիւն։ Այս-
պէս, Դեկտեմբեր 11-ին Կարգիւր Մա-
թիկանի լոյս ընկնայ Փարքի եւ իր
Հայկական ժողովուրդներն յօդարեւ,
անդարտանայով անդիկին նշանաւոր
քանտակներն եւ վեկտիկ Միկիւր-
անքներն շարքերէն, մննցան
200ամեակի տակիով։ Այս ինքիք տա-
նիք անդաւ լոյսով մանրամասնորէն կը
ներկայանքոր անդաւ ընթերցանի։
Յօդարկները 1985-ին է վեր կ'աշխա-
տակել այս թերթին, Հայ գրականութեան
նորկանք յօդարկներով։

Իսկ Դեկտեմբեր 31-ին Վ. Մատթեո-
սեան նաեւ թերթին մէջ Տարաբարութիւն
«Փարքի Երբեր» Տարաբարութեան թիւ-

ԱՆԱՅՈՒՄԻ
ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ
ԿՈՐՈՂՆԵՐԻ
ԵՆԻՐՈՂԱԿԱՆ
ԽՈՐԶՐԴԱՐԱՆԻ
ՕՐԱԿԱՐԳԻՆ ՎՐԱՅ

Սոյիտարկիթ Ծրարք - Արեւիկէնի
կարգիւրակներ Քարգիլի քրտու-
նական յուշարձաններն պատճառմով
նկարած ինքս երբ անկ ընկնայ
Յուրուր 17-ին, Միկրայուրիկ կուր-
պական Քարգիւրանքի մէջ։

Նաեւն կը նախադաշէր Ժ. Վանդ-
ճարգիւր. ներկայ էին Հայկական եւ
թիւրքական արտականներ ժամա-
նակներ, ինչպէս նաեւ միկրայուրիկ իր-
ապատեմեան ժամադմէր Եր. Նիսանի
բացումը կատարով Ժ. Վանդճարգիւր-
քի լիւնց մշակութիւնն անակից պատ-
յանովին վերաբերող քանտակներ որոնք
ընդունած էին եւրոպական Հայաստ -
եւ կուրուիթեան զանազան աստանակներ
կողմէ։ Ան յատկապէս լիւնց եւրոպա-
կան յաղաղական Համարակապութեան
մէջ որոշումը, որով Կրտուր թէ Վեր-
պակն Հայաստակապութեան եւ Քուր-
քի մէջն զույգած Համաժամանակներ
էրին պատճառ կը լոյստակ։ Թէ այս վեր-
քին զանապատեան կեանքած էր պիտի
ունենար զանազան շարժանիք։ Քարգիլ
մէջ կուտուցում ու մասնակցութիւն
շաղկապներու յուշարձաններն Հա-
նապէս։

Ան լիւնց նաեւ թէ Երբ Քարգիլ
կուրէր եւ քր լիւնցապատ մէկ անդաւ
նկարով Նիսանի Նիսանի Հայաստակապ -
տակներն պէտք է վերջ տալ ներկայ ան-
գիւր ընթացքին ու եւրոպայի արարտ -
կանութիւնը պիտի ըլլար ժամէն չնկէ
ապրիլի միկրայուրակներ։

Նախապէս ետք խօսք անկով Սո-
լիտարիթ Ծրարք - Արեւիկէնի նախա-
դաշէր Բիւրեմի Տէր - Մատթիւանի,
քարգիւրէր թէ տարեկին է վեր այս յու-
շարժանքներ որոնք լոյստակ մէկ Քուրէր
խառնութիւններն ու մննցան Գիտա-
նան, ինչպէս պիտի է եւրոպայի յատկի
ուշարկութեան տարապէս զանապէս ու
անդաւրգ փրկութեան աշխատանք կա -
տարել։

Այս խօսք արեւել։ Հօթ զիւրիկին
գիտակալ Տիւրիւ Ե. Թիւրիւր որ լոյսա-
կարգիւրակով ցոյց տաւա յատկապէս
Կարգիւրիկայի թիւրքական յուշար-

նք լոյս տեսաւ միկրայի ինչպէս մննցողի
լոյստակներով Հայ Հայաստակապութեան
թիւնը պատմութեան եւ ներկայի պատ-
յանովին (Ուր. Հայաստան), կործան-
անք (Քարգիլ, Արեւիկէն) եւ ուսում-
նարկանք (Հայաստան ու եւրոպայ) ըն-
թացքի մասին ընդամանի քարգիւրակ-
ներն տալով։

ժամներուն քանդանք վիճակը։ Ան
յայտնէր թէ ասոր պատճառով քրտու-
րիկներու միտակարար ընթացք էր, իսկ
վերջերս նաեւ ճանաչական նշանով վե-
րաբերակներ։ Տարք. Ժ. Մ. Թիւրիւր եւ ի-
տալիային՝ Գ. Բուլիւն ներկայանքներ
Արեւիկան Անտուրով Հայկական յու-
շարժանքներն ժամադմէր կարգիւրակներ։
Չանապա շարժի յուշարձաններով ցոյց
տալին Հայկական Տարաբարակապութեան
կողմերէն, յաղաղարկ, որուն զիւրա-
պ քրտանքն ինչպէս ընդունին քրտիկար
մանկերն եւ մարդկային ձեռնով քրտ-
նուտ անարեւմտ. տնկարիկ Նիսանի
նաեւ զարգապական պատճառներով Հա-
յաստան վարաւ։

Արեւի Թիւրիւր Հիմարանք ճարտա -
րապէս Կ. Պարտեւով ճարտարաւ վե-
րապատուցումը աշխատանքներ ժամէն
այս յուշարձաններն Համար գրուի Կա-
րգիլ եւ աստիկին փրկել, այն լիւնց նաեւ
ան արժանաշան է վերադարձուրով ճա-
ղապատեմեան ընդ Քարգիլի քրտու-
նական յուշարձաններն Համար։ Այլ
չալուր կը վիճակը։ Եւրոպայի որ պիտի
մասնակցէր այս վերադարձուրին ին-
քանակը Հայկական գործին։ Նման
ջաղապատեմեան եւ գործարարութիւն-
ընդ անկ պարագայ մէջ կարծում անկ
թուր կատարութիւններն։

Վերջում, Ռուսին Համարանքին
կուրակապութեան քրտիկները Ռ. Կուս-
անդարգրաճաւ. Տարաբարակապութեան
թիւններն. պատճառմովին տնկարուն
ապրելին եւ միկրայուրիկ իրապատեմ -
կան Հայերէն։ Ան նկն տարեկարկիւր
որ կար թերթիկն օրէնքներն եւ կատա-
վարական գործընթակի մինչեւ։ Ըստ
թէ Քարգիլ որ անդաւ եւ կարգ էր ըն-
թացարկ կատարակարգիւրակներն,
(Թիւրիւր Ե. Եւրոպական յանձնա-
ւոր) ոչ յանձնարարութիւններ եւ ոչ այլ
Համաժամանակներն կը յարկ որոնք
տնկարուն եւ Տարաբարակապութեան յու-
շարժանքներն. պատճառմովին։ Քր. Կու-
սիկէնց նաեւ թէ միկրայուրիկ զամա-
նակներն. լոյստակ եւ պարագայութիւն կը
զիւրին Քարգիլի զամալ մշակութիւնն այս
Հայաստանի Հանդէպ կը պատասխան -
նաւորութիւնը տանտեմէն, եւ փրկուի
լոյստակ միկրայուրակներն, արդիկին
Համար անդաւ անհատապէս եւ ապա՝ ա-
վելու պատճառմով։

Ապարիւր, Քր. Վանդճարգիւրէր եւր-
պականներն Համար ինքոր, մանտիկ
կերպն շնորհակալ ըլլալէ ետք նաեւ
կարգաւ Հայերէն վերաբերակ քանտակ
տակարարներ։ Այս անգամ աշխատանք
Հանդիսարարներն նշումին։

Ան լոյս տեսաւ անդաւրգ եւ եւրո-
պայի յուշարարներն. Հնաւորքերի թիւնը
փա պաշէ (Նիսանի) որ Սոլիտարիթ
Ծրարք - Արեւիկէնի անդաւրգը Հար-
քին վերաբերակ անկէ քան 200 գրուի
քանակներ։ Խորհրդարաններն գործու-
նակներն յատկապէս կարեւոր է այս
շարժանքին մէջ (քանտակ յանձնու-
ող, գործողութիւններն ուղղումը զը-
րար կամ ընթացիկ Հայաստան)։ Այս
մեկով կարելի կ'ըլլայ եւրոպական Ուր-
քարգիւրակներ կողմէ ճիւղակի տակ պաշէ
Պարտեւի յանձնարարութեան ու եւրոպական
ջաղապական Համարակապութիւնը, որ-
պիւր նախաձեռնաւ ապագայի մի-
կրայուրիկ մեք անտեմէն։

Անկէ գործնական, ձեռնով, եւրոպայի
եւ Քուրէր ժամադմէն յանձնարարութիւն
քրտուրին զարգապատ զիւրէր եւ գործի
վերադիւն անոր պատճառմովին ինչպէս պի-
տի ըլլայ աշխատանքներն եւրոպային։ Այս
ուղղութեան ընթացիկ արտասանութեան,
Ճեւ ինչպէս պիտի եւ ներսն, կարեւոր է
արտապատկեր, եւ անկէն կ'անցնի կը բա-
տանայի, կը գաղափարէր անկ անդաւրգ
եւ անդաւրգով լոյստակի մէկը, եւ կը
խառնէ ճարտարա ճակատագիրը կը նա-
խադարձում զիւրէր։

Մատթիկ զիւրէր ծանկեղ երկու ձեռք-
ով եւ մասնակ. մնայ պէտք էր, յայտ
կը մտաւ արտապատիկ մէկ կը արտաբեր
եւ կարեւոր զան անտեմէն Համար, յի-
շարգիւրեան մէջն ինչպէս յանդիկ անդաւր
գիտակերպելին մէկուն կուտակէ ...
Հնաւոր արտապատիկ, Հնաւորի ծանկ -
տայն կը զիւրիկի ինչպէս, կը յայտնէր
կը վարդանի յանձնարարութեան. խառն Հարկ
եւ վարդանի մարդկերութեան ծանկ Հոս
մէջ ... Ու ամեն ինչ կը գաղափարի ան-
արտաբերութեան մէջ ... ընտանդիկ զիւրէր
կ'անտեմէն եւ միկրայ Զիւրիկ ինչ-
պէս զիւրիկներ սեւեռու ... ամեն նաեւ
Հնաւորն եւ աշխատ ու միկրայ զիւրիկ
ու տնկար, որուն մարդկերութեան թէ քարգի
փոփոխութիւն լոյսի պարզակներ կը սա-
նին եւ կ'անցնին։

Այս ինչպէս ինչպէս քարգիլ կը ու-
նենայ զիւրիկով Սոլիտարիթ Ծրարք -
Արեւիկէնի, 30 Փարքի փոխարին (ա-
նապատեմ ծրարով)։

Հաւաք -
B. P. 84 - 75862 Paris cedex 18

ԱՐԳԵԼԻՔԻ
ԶԱՊԵԼ ԵՍԱՅԱՆ

- Ձէ, Սանիկ ... իմ ասանք որեւէ բան
... աչ փորձով քեզ քարգիւրակ։ Ես
կ'ըրաւ եմ քան, Սանիկ, չեմ կարող
նորիկ քարգիւրակ թէ ինչպէս ... ինչպէս
քարգիւրակ ... Ես կ'ըրաւ եմ եւ կ'անգի-
ւրէր ինչպէս ու արդարեւ ... աչ ար-
գիւրակ ան անկի նման խառնակութիւն
էր ինչպէս քարգիւրակ եւ մէք
արեւ ... քարգիւրակ չէ իմ ասակից։ Ես
իմ գրականութեան արեւիկէն մեկուն
կը լոյստակ եւ անդաւրգ ... եւ չեմ Հա-
մարանքով նորիկին կը երկուր նալիկ,
որովհետեւ զուր կ'ընդադրեմ այս ասանք
եւ քարգիւրակ եւ յանձնարարութեան կը
անկ եւ ինչ քար մասնիկ։ Ես անգիւր եւ
Սանիկ ինչ, որ դու լիւնց եմ մանկերն,
իմ Քարգիւրակին այս ինչպէս, եւ ինչ
անտեմ իմ մէկը կը կարող եմ
անկ քար արամ ... Ինքէ ինչ ունի յուս-
տակութիւնն պատճառ, եւ ուրում եմ որ
դու ինչ շատեւ Համարանք արտաբե-
րեանք որ իրաւունք ունիք։ Ձէ քեզ

ինչ էի ասում։ Ես ասանք եմ իրաւունք
անկնցողներն։

- Ու ...
- Սանիկ ... դու այլ չէ չէ ... ամեն
ինչ չիտի եւ իմ մէջ եւ ասանք արամ
եւ ու ինչպէս արամ եւ իմ ցուր
կամ ուրախութիւնը։ Ես քեզանիկ ինչպէ-
սով եմ ունի նաեւ Սանիկան ... նա
մէ ինչ կը գործանայ վարժանք ունի
այս ինչպէս մէջ։

- Ունիք իմ գործանային։ Նա ցուում
է անկնցող իմ անկ գործիկներ, նա, եւ
գիտեմ, անկնցող կ'ընդուն պիտի եւ քեզ
... նա քեզ պիտի եւ Հարապա կ'ըն-
դուն։

- Այո, Սանիկ, քանք քրտանում չէ ...
Ինչպէս քարգիւրակ քեզ ... Եւ թեւ թեւով
եւ երբ Սանիկան ինչ գործի չէ թէ
քարգիւրակ, այլ զամալ ինչ Համար ան-
տաբեր, դու կը լիւնց եւ անդաւրգ
եւ տարեւր գրականութիւն, մի ինչ որ

ՀՊԵՇԱՆԳԻՍ

Տէր և Տէկին Միշէյ Առեւան,
Տէր և Տէկին Կաման Զորաբարձեան,
Օր. Կիւրէն Զորաբարձեան,
Տէր և Տէկին Փարթիկ Զորաբարձեան
և զուգիւր,

իւնիստ նաև Սերգեան, Համարձու-
ման, Կոտարեան, Թուման, Գիմարձու-
ման (Երև), և Տաթևանեան ընտանիք -
ներ զաւով կը ծանուցանեն իրենց մօր,
բորձ, Զորաբարձ, ապագանին և իմա-
սիկն:

Տիկին ՎԱՐՈՂՈՂԻ ԶՈՐԱԲԱՐՁԵԱՆԻ
(Ծնած՝ 1927-ին)

մասնը:
Յուզարարութիւնը կը կատարուի
Երեւանի, Յունուար 31, մամբ 13-45-
ին, Փարթիկ Ս. Յովհաննէս - Միշէյի
Երեւանի:

Որեւ մահացող զրկուած չըլլալով, կը
խնայուի մերկայի իրենց այդ մկտուի:

Ոչ ծաղիկ, ոչ ծաղիկազակ:
Փոխան ծաղիկի նուէրները ընէ՝
C.B.A.F. (ARMENIE)
17, rue Bleue, 75009 Paris

Ս. ՅՈՒՆԱՆԿԱՆ-ՄԱՐԿԻՏԵ
ՓԱՐԻՋ

Կերակի օր, Յունուար 29, Գ. Կերակին
է ձկնի ծննդան:

Ղեւծոգեանց Բանանայից յառաջիկայ
տանին առիթով, այսօր, Փարթիկ Ս. Յով-
հաննէս - Միշէյի Մար Նիկոլայի մէջ
հաղթարար պատարագ կը մատուցուի:
Պատարագի ընթացքին հոգեհանգիստ
կը կատարուի՝ Փարթիկ և Երեւանի եկե-
ղեցիներուն մէջ ծառայած վանահայր
հոգեւորականներուն համար:
Պատարագին հոգ՝ մամբ 1-ին, Փեր և
Լաւշի զերեքմանատան եւրոպայի Ա-
ռուշտիցներու Դամբանին առիթ, մաս-
նաւոր Արշակի պիտի ըլլայ՝ ՎԱՐՈՂՈՂ-
ՊՈՒՆՆԻ ՍԱՐԳԵՅՈՒՄԻ. ԲԻՊԵՐՆԵՆԻ, ՍԵՐՍԻ-
ԼԱՅԻ ՍԱՐԳԵՅՈՒՄԻ. ՍՐԻՐՄԵՆԻՆԻ և ՍԵ-
ՐՈՎԵՆԻ ՍԱՐԳԵՅՈՒՄԻ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ հոգե-
հանգիստ համար:

POUR MIEUX COMPRENDRE
L'ARMENIE SOVIETIQUE

LISEZ

«Le Transcaucasien
MOSCOU - EREVAN»

un livre qui vient de paraître
en français

aux Editions La Pensée Universelle.
L'auteur, Nourban Makaroff, décrit
dans ce récit de voyage les tensions qui
séparent et la vie commune qui rap-
prochent les peuples vivant dans ce grand
ensemble qu'est l'Union Soviétique.

DEMANDEZ

«LE TRANSCAUCASIEN
MOSCOU - EREVAN»

aux librairies Samuelli, Palouyan,
le Globe.

ՄԱՍՏԱՎԱՌՈՒԹԵԱՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՆԴԵՍ

Կեսարիայ աւանդական թէմի կողմ,
պատարագան կատարուի տիկիննե-
րու կողմէ:

Կերակի, Փետրուար 5, մամբ 15-ին
Հ. Բ. Լ. Մ. Ալեքի Մանուկեան արա-
շին մէջ
118, rue de Courcelles, 75017 Paris
(M^o Courcelles)

Կը նախապէս
Տիկին ՇՈՒԿԵԱՆ ՄԱՆԱՍԻԱՆ

Կը հաղթարար
Պր. ՓԱՄԲԱՆ - ՍԵՆՈՒՆ

Երեւանի մասնապետի մէջ 50 Ժր.
Հատկութիւնը կը յաւանգորդէ Հայաստա-
նի վերադարձի թիւս:
(S.O.S. Arménie—15, rue Jean-Goujon
75008 Paris)

CHŒUR MIXTE ARMÉNIEN DE PARIS
SIPAN - KOMITAS
FONDÉ EN 1923
CONCERTS
AU PROFIT DES SINISTRÉS D'ARMÉNIE

GONESSE Samedi 4 Mars à 20h45 Eglise St. Pierre - St. Paul Près de l'Hôpital	ALFORTVILLE Vendredi 10 Mars à 20h45 Eglise Notre Dame 3, rue Jules Cuillierier	ISSY Vendredi 17 Mars à 20h45 Eglise St. Etienne Place de l'Eglise
---	--	---

avec la gracieuse participation de
SONIA NIGOGHOSSIAN (Mezzo) RENE MASSIS (Baryton)
MARIO HANOTIS (Basse)
Solistes des chœurs
Meguerditch Boghossian (Tenor) René Martayan (Tenor)
sous la direction de
GARBI APRIKIAN
PROGRAMME RENOVE
S'adresser aux membres de la Chorale et à la Croix Bleue.
Prix des places : 100 Frs. pour un concert

«ԵԱՄԱՎ» ԿԸ ՆՈՒՐԻՆԸ

Պր. Հրանտ Սարգսեանի մէջ տարեկան
«ԵԱՄԱՎ» կը նուրի Պր. Յակոբ Նաւա-
րեանի (Կոմիտէ):

VENTE DE TIMBRES

au profit
des sinistrés du séisme
survenu en ARMÉNIE

La série de 3 valeurs 30 frs.
La feuille complète de 9 séries 270 frs.

- En vente chez :
- A.A.A.S. : 77, rue Lafayette, Paris 9e
Tél. : 48. 78. 02. 99
 - A.A.A.S. : Maison de retraite de Mont-
morency, 44-50, av. du Gal. de Gaulle
Tél. : 39. 83. 20. 67
 - A.A.A.S. : Maison de retraite de Gonesse,
7, rue de l'Eglantier
Tél. : 39. 85. 24. 24
 - A.A.A.S. : Le Home Arménien de St.
Raphaël, 104, av. Maréchal Lyautey
Tél. : (16) 94. 95. 00. 30
 - YAN'S CLUB : 5, av. Reille, Paris 14e
Tél. : 45. 89. 20. 48
 - LE PACHA : 9, rue du Gal. Leclerc
St. Gratien
Tél. : 34. 12. 33. 66
 - AREVDOUR : 70, rue Jean Jaurès
Arnouville-lès-Gonesse
 - TORREFACTION : 57, rue Jean Jaurès
Arnouville-lès-Gonesse
 - BRICOFFER : 9, rue du Gal. Leclerc
St. Gratien
 - Mme NADIA FER : 55, rue Félix Faure
Enghien
Tél. : 34. 12. 33. 66 (14 - 31)
 - KODJABEKIAN : 538, av. du Gal. de
Gaulle, Clamart.

MAISON DE LA CULTURE
ARMÉNIENNE
DE MARSEILLE
12-14, rue Saint. Bazile

**ARMÉNIE -
TEMOIGNAGES**
CONFERENCE AVEC PROJECTIONS
par
PIERRE MOUROUX
Simologue
du Service Risques et génie sismique
avec la participation de:
Capitaine de vaisseau BRANELLEC
Cmt. en chef des marins-pompiers
de Marseille
Lieutenant - colonel LEROY
de l'Unité d'intervention
de la section civile de Brignoles
Cmt. EGGERMONT
Chef d'Etat-major adjoint de la direction
départementale des services incendie
et secours de Vaucluse
Lundi 30 Janvier à 21 heures
— Entrée libre —

ՅԵՍԱՅԳԻՈՒՍԷ Է

ՄԱՐՏԻՆԸ

ՀԱՅ ՄԵՆԱԿՈՅԻՐ ԱՌԱՅԻՐ
ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ՓԱՆՈՍԾՈՐԸ

որ տեղի պիտի ունենայ Մարտ 3-4-5-ին
Հայաստանի և Լոյկոյներին, ի յարգանք
շառաւորներ երեւոյթութիւն զոհ մահուի -
ներուն:

ՇՆՈՐԱԿԱՒԷԲ

Կապույտ Խաչի Սէն - Փետրի Զ. Շամբ
մասնաձեւերը շարժակարգի մամբ առա-
ջած է Հետեւեալ նուէրները. - Տէր և Տէկին
Մանուկ Կաղեքեան, Տէր և Տէկին
Կարո Փանոսեան, Տէր և Տէկին
Բիւրիկ Զոհիկեան 200-ական ֆրանք, և
Պր. Բիւրիկ Զորապետեան 100 Ժր.
իրենց սրբին ճարարով և թնիկ՝ Ազնիւ
Խլմեմուրի (Փարթի) մասնաւոր առիթ:

ՅԱՄԱԿՈՅԻՐՈՒՄ

Կապույտ Խաչի Սէն - Փետրի Զ. Շամբ
մասնաձեւերը շարժակարգի մամբ առա-
ջած է Հետեւեալ նուէրները. - Տէր և Տէկին
Մանուկ Կաղեքեան, Տէր և Տէկին
Կարո Փանոսեան, Տէր և Տէկին
Բիւրիկ Զոհիկեան 200-ական ֆրանք, և
Պր. Բիւրիկ Զորապետեան 100 Ժր.
իրենց սրբին ճարարով և թնիկ՝ Ազնիւ
Խլմեմուրի (Փարթի) մասնաւոր առիթ:

CAROUN ԳԱՐՈՒՆ
CAROUN
25, rue Paul Vaillant-Couturier
CLAMART
TÉL. : 46. 42. 20. 77
SPÉCIALITÉS ORIENTALES
TRAITEUR
ÉPICERIE FINE

ՀԱՅԳԱՅԱՆ ձԱՅԵՐԸ... Ամէն տեսակի լիցք (միտով թէ ձէմբոյ):

- Մամբիկ
- Սու-պօրէլի
- Միշիկով Բոօփի
- Հերիսա (ապսպարմեմով)
- Լուրիս (փաշէ)
- Թարմալ
- Մարթեպլի
- Փամի մը տեսակ խորոված (ապսպարմեմով)
- Արեւիկան եօքը տեսակ անուշիկ

ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ Հաստատութեան կարգի մը ապրանքներ

ԸՆՏՐԻ ԽԵՐԳԵՐՈՒՄ ՈՒ ԽԱՄԲՈՎ ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ձԱՅԵՐԸ
կը ԳՈՂԱՏԵՆԻ ԱՄԷՆԵՐ ԲՈՒՆԱՅԻՐԻ ՓՈՒԲԵՐԸ

Pour satisfaire encore mieux notre clientèle, nous nous sommes dotés d'une
cuisine de 85m² avec une installation moderne.

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ

Լիւիս Է. Սապրին Տէր - Գարսաւեան իրենց ծորացքով՝ Սարո-ի (գոհ Լեւոն-կանի երկրաշարժին) շէշատակին 500 Ֆր. կը նստին Գորդուստի Տիկնանց Վար - ժարանին, 500 Ֆր. Հայ Դատի Յանձնա-խումբին (ստանդը Յասադէն) և 500 Ֆր. ծրար Յասադէն:

«ՅԱՄԱՆ»-Ի ԲԱՐՊԱԿԱՅԱՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԿԵ ՆՈՒԿԵՆ

ՎԻԼԵՐՊԱՆ - Տիկնի ժամկետան 300 Ֆր. ծրար:
ՄԻՐՈՒԼԵՆ - Եակոբ Եակոբեան 200 Ֆր.:
ԿՐԷՆՈՐԷՆ - Օր. Ս. Տէր - Կոմսեան 100 Ֆր.:

UNESCO / ARMENIE

Au profit des personnes handicapées victimes du séisme, et à l'initiative du Fonds international pour le développement de l'éducation physique et du sport (FIDEPS de l'UNESCO), diffusion par souscription d'un jeu de société dont la pratique est basée sur celle du tennis.

«JEU, SET ET MATCH» qui est agréé par la Fédération Internationale de Tennis permet de réaliser une vraie partie de tennis entre personnes de tous âges. Il se présente dans une mallette en plastique de 53 x 33 x 5 cms.

Montant de la souscription : 280 frs. Le produit d'une partie de cette vente est réservé à l'achat d'équipements pour handicapés qui seront acheminés directement par l'UNESCO.

Nous comptons sur tous les membres de la communauté arménienne pour animer cette «Chaine de solidarités» qui doit, comme nous l'espérons, remporter un réel succès afin de répondre à l'attente d'un trop grand nombre de personnes qui ont, d'ores et déjà, besoin d'être appareillées.

Pour ce faire, nous les invitons à s'adresser à la Maison de la Culture Arménienne :
9, rue de Madrid — 94140 Alfortville
Tél. : 43. 76. 55. 89
Nous leur ferons parvenir tous les renseignements et documents nécessaires pour participer à cette opération.

ՓՈՒՆԸ ՆԱԿԵՐՍԱԿԻ

Տիկնի Հայկանոյ Եղգարանան 500 Ֆր. ծրար կը նստի Տ.Օ.Տ. ARMENIE-ի Տիկնի Աննա իյնէնիսով ժամանա առ-թիւ (ստանդը Յասադէն), շահա ունի-մը առթիւ 150 Ֆր. Գորդուստի Տիկնանց Կարժարանին (ստանդը Յասադէն) և 100 Ֆր. - Յասադէն:

ԿԱՍԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կարգադ իւրի Լիւիս Վերա՝ ժամա-նիդի ձեռնարկը Փետրուար 25, Ծարաթ, ժամը 20-30-ին Ազգային Տան սրահն էլ է:

Մանրամասնութիւններ յետագային:

MAISON DE LA CULTURE ARMENIENNE DE MARSEILLE

12-14, rue Saint-Bazile

ARMENIE - TEMOIGNAGES

CONFERENCE AVEC PROJECTIONS
par
PIERRE MOURLOUX
Sismologue
du Service Risques et génie sismique
avec la participation de:
Capitaine de vaisseau BRANELLEC
Cmt. EGGERMONT
Lieutenant - colonel LEROY
de l'Unité d'intervention
de la section civile de Brignoles
Chef d'Etat-major adjoint de la direction
départementale des services incendie
et secours de Vaulxuc
Lundi 30 Janvier à 21 heures
— Entrée libre —

VENTE DE TIMBRES au profit des sinistrés du séisme survenu en ARMENIE

La série de 3 valeurs 30 frs.
La feuille complète de 9 séries 270 frs.

En vente chez :

- A.A.A.S. : 77, rue Lafayette, Paris 9e
Tél. : 48. 78. 02. 99
- A.A.A.S. : Maison de retraite de Montmorency, 44-50, ave. du Gal. de Gaulle
Tél. : 39. 83. 20. 67
- A.A.A.S. : Maison de retraite de Gonesse, 7, rue de l'Eglantier
Tél. : 39. 85. 24. 24
- A.A.A.S. : Le Home Arménien de St. Raphaël, 104, ave. Maréchal Lyautey
Tél. : (06) 94. 95. 00. 30
- YAN'S CLUB : 5, ave. Reille, Paris 14e
Tél. : 45. 89. 20. 48
- LE PACHA : 9, rue du Gal. Leclerc St. Gratien
Tél. : 34. 12. 33. 66
- AREVDOUR : 70, rue Jean Jaurès Arnouville-lès-Gonesse
- TORREFACTION : 57, rue Jean Jaurès Arnouville-lès-Gonesse
- BRICOFER : 9, rue du Gal. Leclerc St. Gratien
- Mme NADIA FER : 55, rue Félix Faure Enghien Tél. : 34. 12. 33. 66 (14 - 31)
- KODJABEKIAN : 538, ave. du Gal. de Gaulle, Clamart.

- Վ. Ա. Ր. Դ. Ա. Ն. Ա. Ն. Գ. -

Ս. ՅՈՒՀԱՆՆԵԱՄԱՐՏԻՉ ՓԱՌԻՉ

Հիկարթիի օր. - Փետրուար 2, տնի Սրբոյ Վարդանանց Զորավարացի Մերոյ Հայրա երեսուն և վեց Վիպիցի, Որդ Կատարեանի Ի ձեռնի պատերազմին - 451 թուականին - :

Այսօր տնտեսական թեման տնի է նաև, Երբի Սրբոյ Ստեփան Տէր Տէր Վազգի Ա. Սրբազանայն Կաթողիկոսին Ամենայն Հայոց :

Այս առթիւ, Փարիզի Ս. Յովհաննէս - Սկրտի Մարչ Եկեղեցւոյ մէջ ժամը 10ին հանդիսարար պատարար կը մատուցուի և պիտի պահուրդի Վարդանանց յիշատակը: Կը բարեկ -

ԳԱՐԵԳՐԵ Բ.

ԿԱԹՈՒԼԻԿՈՍ ՄԵՆԵԻ ՏԱՆՆ ԿԵԼԻՍԻՑ

ԴԵԼՆՈՒԹ. - Կարեւորութեամբ ձեռն ձեռնարկին կը իրենցենք թէ - «Երեսուցիկ տնտեսական քաղաք, բոլոր Հայեր - ղարկուցիկ, աշակերտ, պատուա-նայ, աշխատարար կամ ուրիշներ - կըր-նան այսօր բացակայ իրենց գրառում-ներէն՝ կրօնական իրենց պարտաւորու-րի իրենցին համար:

Ս. ՅԱԿՈԲ - ԼՈՒՆ

Երեւոյթի, Յունուար 31, տնի Ա-տնական Քաճառույց:

Այս առթիւ տնտեսական ժամը 10-ին, Լիւիս Ս. Յակոբ Մարչ Եկեղեցւոյ մէջ կը կատարուի ժամերգութիւն, ժամանա-ցութեամբ Լիւիս և Բոն - Ալիքի հոգե-ւորականներ: Հինգիւնիս: -

Այս առթիւ, ժամը 10-ին, պատարար կը մատուցուի Լիւիս Ս. Յակոբ Մարչ Եկեղեցւոյ մէջ:

Ս. ԳԻԿՈՐ. ԼՈՒՍԱԿՈՐԻՉ ՀԱՆԱԿԱ

ԶՈՒՆԵԼԸՐԻՓ Գետուար 1, ժամը 10-ին զարգալիս Ս. Գրիգոր Լուսաւորի Եկեղեցւոյ մէջ պատարար պիտի մա-տուցուի: Այս առթիւ ըստ տնտեսական կը հարկուրդին բոլոր Հայ ժամուկները: Հարկուրդան ևս Վալանի և շրջանայի հաստանայ ծորովորար:

Meubles Ghazarian

4.000 m² de mobiliers présentés en ambiance

Z.I. Vitrolles à 20 km de Marseille tél. : 42. 89. 27. 47

“Բացառիկ զեղէն «Յատաչ»-ի թաժանորդներուն”

3 MARS 1989

PALAIS DES ARTS ET DES CONGRES
25, AVENUE CRESSON
92130 ISSY - LES - MOULINEAUX

CONCERT LIZ SARIAN

Dès à présent
Billets en vente chez :

- BAKERDJIAN —35, rue de Trévisse — 75009 PARIS
Tél. : 47. 70. 07. 25
- Mme PALOUYAN —9, rue de Trévisse — 75009 PARIS
Tél. : 45. 23. 24. 97
- Mme KAPIKIAN —175, avenue Jean Jaurès — 92140 CLAMART
Tél. : 46. 42. 56. 17
- ARCHA —114, rue d'Aboukir — 75002 PARIS
Tél. : 42. 36. 76. 56

ATTENTION A dater du 1er Février, les billets seront en vente exclusivement au Palais des Arts et des Congrès — Issy - les - Moulineaux.

